

ወጋገን

አዘጋጅ

በዋንታዊት የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ
ክርስቲያን የቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ መንፈሳዊ
ትምህርት ቤት ምሩቅ ::

መምህር ጽጌ ሥጦታው

0911-34-49-17
0912-60-89-53

፳፻፬ ዓ.ም

ወጋገን

መታሰቢያነቱ

በማግከረ ቅዱሳን እየተደበደቡና እየተፈናቀሉ ለወጡትና ለሁኑም በአባቱ ውስጥ ሰማዕትነትን እተቀበሉ ላሉ ቅዱሳን ወንድሞችና እጎቶች ሁሉ ይሁንልኝ ።

<<ልትቀበለው ያለህን መከራ አትፍራ ። እነሆ እንድትፈተኑ ዲያብሎስ ከእናንተ እንዳንዶቻችሁን በወገኒ ሊያገባችሁ አለው አሥር ቀንም መከራን ትቀበላላችሁ ። እስከዋት ድረስ የታመንህ ሁን የሕይወትንም አክሊል እስጥሃለሁ መንፈስ ለአብያተ ክርስቲያናት የሚለውን ጆሮ ያለው ይሰማ። ድል የነሣው በሁለተኛው ሞት ሊጸጉዳም>> ራዕይ 2÷10-11/

<<እግዚአብሔር ልቡ በእርሱ ዘንድ ፍጹም የሆነውን ያጸና ዘንድ ዓይኖቹ በምድር ሁሉ ይመለከታሉና>> /2ዜና 16÷9/

መከሥተ አርእስት

ርእስ 78

መግቢያ 5

መቅደም

«በነፍስሽ ሰይፍ ያልፋል» 8

ክፍል አንድ

«ልፋ ያለው በሕልሙ ጆንያ ይሸከማል» ከመጽሐፈታቸው የተወሰደ

/ዕስትጉቡእ/ 12

መጽሐፈ ቆጵርያኖስ 30

የማ.ቅ የሰሞኑ የቅስቀሳ መልእክት 50

የብፁዕ ወቅዱስ ትእዛዝ 105

ገንዘብን ለወንጌል እንጂ ለወንጀል ማዋል ክርስትና አይደለም 109

ውሺትን እንደ ጸጋ ሥጦታ የአገልግሎት መሣሪያ ማድረግ 112

ያልሞተ ክርስቶስ ያላት ቤተ ክርስቲያን 113

በአባትነት የተደበቀ ልጅነት 117

አብንና ወልድን ለይተው ያላወቁ ጳጳስ 124

ፊደል ያልቆጠሩ መምህራን 126

እነሆ ዳንኤል መልካሙንና ክፉውን ለማወቅ ከእኛ እንደ አንዱ 128

ምኞትና እውነት 138

ልቦኛ ልብ ይበል 148

ክፍል ሁለት

የዓይን ምሥክር 152

መርከብ ጋዜጣ 158

በጽጌና በመርከብ ጋዜጣ ላይ ክስ መመሥረት 162

ከሳሹ /ዓቃቤ ሕጉ/ ማን ናቸው ? 165

መልስ ሰጭ	168
መከሥተ አርእስት	
ርእስ	78
አሁንም አርቶዶክሳዊ ነኝ	171
በፖሊስ ጣቢያው ውስጥ የነበረኝ የቆይታ ጊዜ	178
ቃሊቲ ማረሚያ ቤት ዞን 6 4ኛ ቤት የአንድ ሳምንት ቆይታ ከሐምሌ 3 እስከ ሐምሌ 9/2002	182
ጉዞ ወደ ሸዋ ሮቢት ማረሚያ ቤት	183
በዓቃቤ ሕግ ይግባኝ ጠያቂነት ከሸዋ ሮቢት ወደ አዲስ አበባ ቃሊቲ ማረሚያ ቤት መመለስ በዞን 2 3ኛ ቤት የ6 ወር ቆይታና የደባታ ምኞታ	185
ክፍል ሦስት	
የአሥራት ጊዜን መጨረስና የመርከብ ጋዜጣ ገንዘብ ክፍያ መጠናቀቅ	194
ጽጌ ከአንግሊካው ምን ይሠራ ይሆን ? ለሚል ጠያቂ	198
ከማግበረ ቅዱሳን የመምሪያ ኃላፊዎች ጋር የተደረጉ ልዩ ልዩ ውይይቶች	200
ልዩ መልእክት ለብፁዓን አባቶች	213
መልእክት ለአርቶዶክሳውያን ምዕመናን ወንፍቻችን ሁሉ	222
«ሞኝ ከሚስምህ ብልህ ይንከስህ»	228
ትሪኒቲ	230
ክፍል አራት	
ይህ የእግዚአብሔር ሥራ እርሱ በላከው እንድታምኑ ነው	236
መጻሕፍትንና የእግዚአብሔርን ኃይል አታውቁምና ትስታላችሁ	241
የምንጮሽው ወደን አይደለም	245
የመጽሐፉ መደምደሚያ	248
ያለበቁ ምክንያት ተሐድሶ መባባል ተረ	252
አምስቱ የኢትዮጵያ ፓትርያርኮችና ዘመነ ሢመት	260

መግቢያ

በዚህ መጽሐፍ እንዲዘጋጃ ያስፈልገዋል ዋነኛ ምክንያት ከዚህ በፊት በቅዱስ ሲኖዶስ ፊት ቀርቦ ለተጠየቁት ጥያቄና ለሰጡት መልስ ብዙ ሰዎች ገሬ ተጋብተው የፈጠራ ታሪክ እስኪመሰላቸው ድረስ ማመን አቅቷቸው ስለ ነበረና በሰልክም ስለነጋገሩና ደግሞም እሁን ስላለሁበት ሁኔታና ስለ ወይሬቱ ሕይወቴ የአሥር ቤት ቆይታዬም ምን እንደሚመስል ለጠየቁኝ ጥያቄ እየደረሰብኝ ስላለው ሰደትንና አሁንም ከአጭሜ ፍንክቶ እንደሚልል ለማሳየት ነው ። በ«ይነጋል» እና በ«ባሕታዊ ሰይጣን በደብረ ሊባኖስ ገጽ» መጽሐፎች በሐሰት የተቀነባበረ ጽሑፍ እንዳልጻፍሁ አስረግጬ መናገር አወዳለሁ ። ደግሞም የፈጠራ ታሪክ ቢሆን ኖሮ አባ ስኬል አቡነ ስኬል ተብለው ሰማቸው የተጠሩት አባቶች ሰማቸው በእንደዚያ አይነት አስፈሪ ዙኔታ ሊጠራ ባለበፈለገ ነበር ። እነሱም በሐሰት ሰማቸው ሲጠራ ዝምታን መምረጥ ባልወደዱም ነበር ። ይህ ባይሆንም ኖሮ እንዲህ አይነትን ዘግኝኝ ጉድ ለመጻፍ የእኔስ ጎሊናዬ እንዴት ሊደፍር ይችላል ? እናም ዓይኑን ያፈጠጠ እውነት እንደሆነ አሁንም ደግሜ የአምላኬን ስም ጠርቼ እነገራችኋለሁ ። እንዲያውም የተናገርሁት ቀንሼ እንጂ የጨመርሁትና የዋሽሁትስ እንዳች ነገር የለም ። በመሆኑም «ይነጋል» መጽሐፍ ውስጥ ያለው ውይይት በእውነት በሊቃውንት ጉባዔ ፊትና በሲኖዶሱ ፊት ቀርቦ የተጠየቁትና የሰጡት መልስ እንጂ ከሬሴ በሆነ የፈጠራ ቅንብር የተዘጋጀ አይደለም ። ይህንም እውነት ለማወቅ ቢያስፈልግ ሥምዓ ጽድቅ ጋዜጣ በጊዜው በሰፊው ዘግቦ አውጥቶታል ። ይህንንም ዋቢ በማድረግ እነ ኢትዮጵያ ፊያሜታ ጋዜጦች የነበረውን ገሐድ አፍረዋርጠው አውጥተውታል ። ለማንኛውም አሁንም ለማስተባበል የሚሞክር ሰው ካለ ከእኔ ጋር እንድታገናኙት አደራ እላችኋለሁ ።

የዚህ መጽሐፍ ሁለተኛው ምክንያት ደግሞ ለሰዎችን ጤራት በቆየሁባቸው የአሥር ቤት ጊዜያቶች ምን በጎ ነገር ተሠራ ? ምን መዋጮ ነገርስ ተፈጸመ ? ፈተናውስ እንዴት ታለፈ ? የሚለውን ምሥክርነት በአስተማማኝ ሁኔታ በዓይን ያዬ ጠላትም ወዳጅም በሚመሠከረው ዓይነት በሐቅ ለማቅረብ ነው ። በሕይወቴ ከተማርሁበትና ካስተማርሁበት ከሰፊው ዘመኔ ያልቅ በሰዎች ወራት የአሥር ቤት ጊዜ ለእኔም ተአምርና እንግዳ የሆነብኝ የእገልግሎት ጊዜ ነበር ።

በሥጋ ታሥራ በመንፈስ በሞራል ውድቀት በእእምሮ ጭንቀት ታሥረው ያሉትን እፈታ ዘንድ እኔ በማለውቀው ፈጣሪ ግን በሚያውቀው አሠራር ገባሁ ። አማራጭ አሳተው ቤት ሰባቸውን ባይቀር ተሰናብተው ተሰፋቸው ተሟጦ ከ25 ዓመት በኋላ ከአሥር ቤት ወጥተው ከሚስትና ከልጆቻቸው ጋር የመኖር ስሜታቸው ተሟጦ የጠፋባቸውን ሰዎች እግዚአብሔር የሚባል አምላክም የለም ብለው በሕይወታቸው የወሰኑትን እግዚአብሔር አምላክ በሚደንቅ ምሕረቱ ሕዝብንና መንግሥትን እግዚአብሔርንም የበደሉ እንደሆኑ ተረድተው አሁን ግን

በክርስቶስ በመድኃኒታቸው አምነው ተጽናነተው ማየት ለእኔ በዚያው ፍሬ እንደነዚያ ዓይነት ሰዎችን እንዳገለገል ራሴን ያሳመነኩበት ጊዜ እንደነበር ሕዝብ ክርስትናው እንዲረዳልኝ ለመግለጥ ጭምር ነው።

ሦስተኛው ምክንያት ደግሞ ያን የከበረ አገልግሎት ያየ ሰዎችን በቤቴና በትዳራ ላይ ያመጣው እደጋ ምን ያህል ዘግናኝና ከፈጣሪ ጋርም የሚያቆራርጥ እንደነበር አሁንም ሕዝቡ-ክርስትናው በይፋ እንዲረዳልኝና ማንኛውም አገልጋይ በክርስቶስ ፊት ለአገልግሎት ቅርጦ ሲመጣ ምን ያህል ከዛድ ፈተና እንደሚደርስበት ተረድቶ በጠንካራ መንፈስ አዲዳቋመው ምክር ለመሰጠት ነው። ምንም እንኳ እግዚአብሔር ከፈተናው ሁሉ የሚታደግ ቢሆንም ቅሱ በእሳት ውስጥ የተጣለት ሦስቱ ወጣቶች ለንጉሡ ሲመልሱ ¹ «አምላካችን ከዚህ ከሚንደው እሳት ያድነናል። ባያድንን እንኳ እንተ ላቆምኸው ምስል እንደማንሰገድ አወቅ» የሚል ቁርጥ ለቆም እንደተናገሩት ከፈተናው ባንድን እንኳ አምላካችንን በሰው ሠራሽ እምልኮ ልንተካው እንደማይገባ በቂ ምስክርነታቸውን ለሳይተውናልና እኔም ይህን ሁሉ ለሕይወቴ እንደ ምክር በመውሰድ ተባርጠዋለሁና እስከ ሞት ሕቅታ ድረስ እንጽና ለማለት ዳፍቼ። ከእሥር ሴት ከወጣሁ ከአንድ ወር በኋላ አንድ እንደኔ የመከራ ሰጣ ፈንታ የደረሰበት ወንድም ስለከ ደወለና ምንው ሰሞኑን ደግሞ ከባሾቻችን በየአዳራሹ ስለተሐደሱ ጩኸት አበዙ አለኝ። በተለይ አንተን ስለኤንና ስለኤን ፎታችሁን እያሳዩ ነው አለኝ። እኔም ይህማ የተለመደ ጩኸታቸው አይደል ምን ያስደንቃል ብለህ ነው? ስለው አይ ያሁኑ ግን በዛ ለንጉሩ ሰዎችንም ሊወጣ ሲል ይጮሃልኩ አለኝ። እውነት ነው አጋንንቱና አገልጋዮቹ በመወደዳቸው ሰዓት ሊጮሁ ግዴታቸው ነው። ያንፈራግጣቸዋል አረፉም ያስደፍቃቸዋል ያንዘረዘራቸዋል። በተለይ እንዳንዳማ እንደ ከእሳት አንዴም ከውጋ ይጥለዋል። ይህ አይነት ደግሞ ከልጅቱ ጀምሮ የተዋረሰው ነው እናም ጩኸቱ የትግላችን ውጤት ነው በማለት ተነጋግረናል።

እግዚአብሔር የኃይል ጸጋ ያደላቸው መጋደላቸው ከደምና ከሥጋ ጋር ያይደሉ ከአለቆችና ከሥልጣናት ጋር ከዚህም ከጨለማ ዓለም ገዥዎች ጋር በሰማያዊም ሥፍራ ካለ ከከፋት መንፈሳውያን ሠፈዌት ጋር የሆነ ጠንካራ ወንድሞችና እገቶች አሉ። አሳዳጆቻችን በገፋን ቁጥር የወደቅን መሰላቸው እንጂ እኛስ የወደቅን ስንመስል ቆመናል። የማንፈራበት የማናፍርበት ይልቁንም የምንኮራበት አንድ እውነት አለ። እርሱም የሕይወት ራስ የሆነ ክርስቶስ ነው።

ከእርሱ ጋር የምናወዳድረው ከእርሱም ጋር የምናስተካከለው ምንም የለም። ስለ ኃጢአታችን በመስቀል ላይ የቃተተ በእርሱ በኩል ካልሆነ በስተቀር ሕይወትና አለመጥፋት በሌላ የማይገኝበት እንሰብከውና እንኖረው ዘንድ እስከ ዓለም ፍጻሜ በእጃችን የተሰጠን ሕይወትና ፍቱን መድኃኒት እርሱ ነው። የእብን ቁጣ ከላያችን

¹ ዳ.3÷18 ነገር ጥን ንጉሥ ሆይ እርሱ ባያድንን እማልክትዎን እንዳናመልክ ላቆምኸውም ለወርቁ ምስል እንዳንሰገድለት አወቅ አለት።

ለይ ያበረደ በምትኩ ፍቅርንና ሰላምን ያወጃ ቅዱሳን አበውም ² «ፍቅረ ለን ገብ አቡክ ገበርከ ወወረቀ ማዕከሌን» ማለትም ከእሳትህ ዘንድ ፍቅርን ያደረግህልን በመካከላችንም ያስታረቅኸን በማለት ያስተማራት እርሱ የሕይወት ራስ ክርስቶስ መሆኑን በወኔ እንሰብካለን። እኒህ ጤናማ አበው ³ የክርስቶስን መካከለኛነት ከሐዋርያው ከቅዱስ ጳውሎስ ጋር ተስማምተውና ተባብረው አምነውም ተጠቅመውበትም ገልጠውልናል። ይህ በረከት በከፋዎች እንዳይገደብ አሁንም አደራውን እንወጣለን እንጂ በመሳቀቅ አናፈገፍግም።



¹ መጽሐፈ ኪዳን :- 2ታችን ከትንሣኤው በኋላ ከዕርገቱ በፊት ለዐርባ ቀን እየታያቸው ስለእግዚአብሔር መንግሥትና ኪዳንን አስተምሯቸዋል ይባላል።

³ የክርስቶስ መካከለኛነት :- በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ሆኖ በሥጋ ያስታረቀንና የታረቀን በጥሉ መሐልም የገባና ጥሉን ያስወገደ ተተኪም የሌለው እውነተኛ ሊቀ ካህናት ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። ዕብ.1÷3 «እርሱም የክብሩ መንጸባረቅና የባሕርዩ ምሳሌ ሆኖ ሁሉን በሥልጣኑ ቃል እየደገፈ ኃጢአታችንን በራሱ ካነጻ በኋላ በሰማያት በግርማው ቀኝ ተቀመጠ» ይላል።

ዕብ. 10÷10 «በዚህም ፈቃድ የኢየሱስ ክርስቶስን ሥጋ አንድ ጊዜ ፈጽሞ በማቅረብ ተቀድሰናል» ተብሎ ተጽፏል። እነዚህ ቃቶች የክርስትና ሕይወት ናቸው ክርስቶስም ለዚህ ሰው ሆኗል። የክርስቶስ መካከለኛነት የሚሰፈራ ሳይሆን የሚያከራ ነው እርሱ በዚህ አልተዋረደም ክብሩም አልተቀነሰም እንዲያውም ያለልክ ከፍ ከፍ ብሏል /ፊልጵ 2÷9/። ከክብር በላይ ክብር ያለውን እርሱን እንደሚገባው እናከብረዋለን። እንደተጻፈለትም እንመሠክራለን መላእክቱ እክሊላቸውን አውርደው ከስገዱለት ያዳንን እኛም እንዴት በፊቱ እንንቀጠቀጥለት?

መቅደም

« በነፍሰሽ ሰይፍ ያልፋል »

/ሉቃ 2÷35/

እንደ ሕጉ የድንግሊት ⁴የመንጸቷ ወራት ሲፈጸምና ሕፃኑም 40 ቀን ሲሞላው የሚያስፈልገውን መባ ይዞ ሕፃኑን ከየሴፍ ጋር ወደ ቤተ መቅደስ ወሰደችው ምክንያቱም በሕግ መጽሐፍ «የእናቱን ማሳፀን ⁵የሚከፍት ወንድ ሁሉ ለእግዚአብሔር ⁶የተቀደሰ ይባላል» /ዘጸ 13÷2፣ዘሌዋ 12÷30/ የእናቱን ማሳፀን የከፈተው በኩር ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ቤተ መቅደስ ሲሄድ አስቀድሞ የመሢሔን መምጣት ባያይ እንዳይሞት በመንፈስ ቅዱስ የተረዳው ⁷ሰምዖን በዚያ ሰለት በቤተ መቅደስ በመገኘት የአሥራኤልን ተስፋ አይቶ እግዚአብሔርንም አመሰግኖ የሰንበት ጸሎት እንደጸለየ እንመለከታለን ።

ከዚህ ጋር ግን ይህ ሽማግሌ እንድ የሚያስጨንቅና በብርቱ የሚሳሰብ ነገር ተናገረ ሕፃኑ ለአሥራኤል ለመውደቃቸውና ለመነሣታቸው እንደ ተሾመ ከገለጠ በኋላ በእናቱ ግን በነፍሷ ሰይፍ እንደሚያልፍ ተናገረ ።

⁴መንጸት ፡- ወሊድን ተከትሎ ከሚመጣ የማጎፀን ፈላሽ መላቀቅ ጉዕሕ መሆን በወሊድ ጊዜ ረጅም ቀናት የሚቆይ ሲሆን ወንድ ሲወለድ 40 ቀን ሴት ስትወለድ ደግሞ በእጥፍ 80 ቀን የመንጸት ሥርዓት ይከናወን ነበር ። በቅድስት ድንግል ማርያምም እንዲህ አይነት የሴቶች ሕግ እንደተከናወነ ያሳያል ።

⁵የሚከፍት ፡- የመጀመሪያ የበኩር ልጅ ተከታይ ቢኖርውም ባይኖረውም የመጀመሪያ ልጅ የበኩር ልጅ ተብሎ ይጠራል ኢየሱስ ለአብም ለማርያምም የበኩር ልጅ ሆኖ ተጠርቷል ።

⁶የተቀደሰ ፡- ለእግዚአብሔር የተለየ የወላጅ ባይሆን ለእግዚአብሔር ለመቅደስ አገልግሎት የተሰጠ የተቀደሰ ሲል ተከታዮቹ የረከሱ ናቸው ማለት አይደለም ። ይህ በተለየ ሁኔታ ለመንፈሳዊ አገልግሎት የተሰጠ መሆኑን ለማሳየት ነው ።

ሰምዖን ዓይኖቹ ማዳንህን አይተዋልና ባረያህን በሰላም እሰናብተው ብሎ የራሱን ከወዲሁ በተሰናበተ በኋላ እናቱቱ ያሉትን ኃላፊነት እንድትወጣ ከወዲሁ ሊደርሰባት ያለውን እንደ ሰይፍ የሚከፋፍለውን መከራና ሰቃይ እንግልትም ሁሉ ነገራት ። ዓለም የምትጠላውንና የምታሳድደውን ሕፃን በብቸኝነት ለዚያውም በሰድሜዋ ገና ለጋ የሆነች ከቤቷ ርቃ ሄዳ የማታውቅ ትንሽ ⁸ብላቴና ይህን ፈተና ትቋቋመዋለች ብሎ ማሰብ የሚደብድ ሆኖ ባለ ጸጋ እግዚአብሔር እርፎባታልና መከራው ገጂና አድከሜ ቢሆንም ሁሉን በሚያሰቅለው የመንፈስ ቅዱስ ኃይል ልትሸከመው የተገባት ትሆን ዘንድ ታደለች ። ፈተናን ማለፍ ከብዙ ልምምድ የተነሣ ነው ተብሎ የሚታመንበት ጊዜ ቢኖርም አብዛኛውን ጊዜ ግን በእግዚአብሔር በሚገኝ ልዩ የጸጋ ጉልበት መሆኑ ምንም የሚያጠያይቅ አይደለም ። «እኔ ከእንደተ ጋር ነኝና ማንም አይቋቋምህም» የሚለው ቃል ይህን ያጠናክርልናል ። ሴቶች ምንም ያህል እግዚአብሔር ከእነሱ ጋር ቢሆንም የሚያየት ሰው /ወንድ/ ከአጠገባቸው ከሌላ ጭንቀታቸው ልባቸውን ይፈታዋል ።

ድንግሊቱ ለየሴፍ ስትታጭ ቀጣዩ በእርሷ ላይ የሚከናወነው መለኮታዊ ሐሳብ ምን እንደሆነ ያወቀችው ነገር የለም ። እስከዚህ ጊዜ ድረስ ምንም የማታውቅ ድንግል መሆኗ በራሷ አንደበት የተገለጠ ቢሆንም ከዚህ በኋላ አምላክን በሥጋ በድንግልና 'እንደምትወልድ ከወለደችም' በኋላ የሚከተለው ሰደትና መከራ ለእርሷ አዲስ ነበር ። ሽማግሌው ሰምዖን «በነፍሰሽ ሰይፍ ያልፋል» ብሎ ሲናገር እንደትና ምን እንደሆነ በልሷ ከምትጠብቀው በስተቀር እንዳች የተረዳችው ዝርዝር ነገር አልነበረም ። ይሁንና «ሄሮድስ ሕፃኑን ሊገድለው ይፈልገዋልና ሕፃኑና እናቱን» ይዘው ግብጽ ሸሸ» ተብሎ ለየሴፍ ሲነገር እንጂ ከዚህ በፊት የሴፍም አስቀድሞ ያወቀው ነገር አልነበረም ። ይልቁንም ድንግሊቱ የሴፍ ተነሽ ሕፃኑን ሄሮድስ ሊገድለው ይፈልገዋል እንሽሽ ሲላት እንጂ እስከ አሁን ያወቀችው ነገር አልነበረም ። «በነፍሰሽ ሰይፍ ያልፋል» የሚለው ቃል ጥቅልል እደራ እንጂ ዝርዝር ነገር አልነበረውምና ሕፃኑ እንደሚታመምባት ከሰው ጋር እንደሚጣልባት ወይም ሌላ ችግር እንደሚገጥማት ታስብ ይሆናል እንጂ ከቤተ መንግሥት ሰዎች ጋር ተጣልቶ ሄሮድስ ይገድለዋል የሚል ጥርጣሬ አላደረገባትም ነበር ።

እንዲያውም የተወለደ ሰሞን መለከት አልል እያሉ ሲያመሰግኑት እረኞች መጥተው ሲገዙት የምሥራቅ ሰዎች ወርት ሶጣን ከርቤ ሲገብሩለት ስትመለከት ከአሁኑ እንዲህ ሥጦታ የበዛለት ትንሽ ከፍ ሲልማ የሚመጣለት ገጽ በረከት ቤትም አይበቃው በማለት ከወዲሁ ባትጨነቅ አትቀርም ይሆናል ። ግን ነገሩ እንደዚያ አልሆነም ኢየሱስ የሚባል ልጅ ይዞ በግብጽ በረታ ሁሉ ተቅበዘበዘች እንጂ ። ኢየሱስ ከእናቱ ጋር ሲሰደድ እንደ አምላክነቱ ባይሆን እንደ በወነት በብዙ መከራና ሰቃይ ነበር ። እንደ ሕፃን ያስቅሰባትል ይርበዋል ሰውነቱ በወሐይ ይሞቃል መታጠብ ያስፈልገዋል ይበርደዋል ይደከምባታል ። በልደቱ ግብር የገባለት ጌታ እንደ

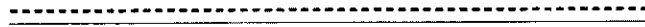
⁸ ብላቴና ጉብል ወጣት ለጋብቻ የደረሰች ቆንጆ ቃሉ ለወንድም ለሴትም ያገለግላል ከቤተ ሰብ ርቃ ወጥታ የሚታውቅ ።

ምስኪን ድጋ በእናቱ እቅፍ ሆኖ እያለቀሰ ተሰደደ ለእናቱም ቢሆን ሕፃንነት ያልተለየው እናትነት በዚያው ላይ ሰደት በጣም የሚከብድ ነበር ። የሰፍም ቢሆን የሕፃኑንና የእናቱን ስቃይ እየተመለከተ ገሊናው ሰላም የሚያገኝ አይደለም ። ግን ምንም ቢሆን የኢየሱስ የሆኑ ሁሉ በሥጋ ለዚህ ተጠርተዋልና የተገባቸው ሆነው ተገኙ ። በዓለም ሆኖ ከዓለም ጋር እስካልተሰማሙ ድረስ ከርስትናንም ቢሆን ከዓለም ጋር ካለመቻቸት በስተቀር ከዓለም የተለየ ከርስትና ይዞ በዓለም በሰላም መኖር አይቻልም ።

ይህም ከራሱ ከሕፃኑና ከእናቱ የተማርነው የመከራና የሰደት ሰይፍ ነው ። በእርሱ ምክንያት ዓለም እንደሚጠላንም በሕይወቱና በእንደበቱ አሳይቶናል ። እርሱን የሚመስሉ ሁሉ መከራን ሊቀበሉ የገድ ይሆንባቸዋል ። እንግዲህ «ኢየሱስን» ይገሩ ምን ሆኔ ። ብለን እንዘምርም ይልቅስ ኢየሱስን ይገሩ ለመከራ እንደተጠራሁ አውቁ ራሴን እዘጋጃቸው እጠብቃሁ ብሎ ከወዲሁ መዘጋጀት አስተዋዩት ነው ። ቤትን ከቤት ሚስትን ከባል ወንድምን ከእናት በእጠቃላይ ዘመድን ከዘመድ የሚበቃትን ከርስትና እንጂ ዓለም አይደለም ። «ሰይፍን» እንጂ ሰላምን ለማምጣት የመጣሁ አይምሰላችሁ። በማለት የተናገረውም እውነተኛ ከርስትና ራሱን ከዓለም ጋር ማጣበቅ እንደማይችልና እንደማይሰማሚ መግለጹ ነበር ። ይህ ማለት ግን ከርስትና ከዓለም ጋር መኖር የማይችል ነጭጭሳ ዓመለ ቢሰ ሆኖ አይደለም ። ወይም ዓለምን እየገዛ እያደራደረ የሚኖር አምባሳደርም አይደለም ። ከርስትና የራሱ የሆነ ዓለም ያለው የራሱ የሆነ ትዳር ያለው የራሱ የሆነ መንግሥት ያለው ሆኖ ከጨለማው ገዥ ጋር በመኖጠቅ የራሱን መንግሥት የሚመራ ፍጹም ሰማያዊ ነው ። ለዚህ ዓለም ኑሮ እንደ ገላጋይም አይደለም ። ኢየሱስ «መንግሥቴ ከዚህ ዓለም አይደለችም» በማለት ሲናገር ለድርድር እንደመጣ ሳይሆን ሰማያዊ መንግሥትን ለመሥራትና የራሱ የሆኑትንም ሁሉ ወደራሱ ለመሳብ እንደመጣ አስረድቷል ።

እንግዲህ ሰው ሁሉ እንደ ከርስቲያን ወይም እንደ ከርስቶስ አካል አድርጎ ራሱን ከቆጠረ የድርድር ወይም የመቻቻል ዓለም መሥራት ሳይሆን ለከርስቶስ የሆኑትን ለማምጣት ከዓለም ገዥ ጋር መኖጠቅ ይገባዋል ። ለከርስትናም ከርስቶስ እንጂ ሌላ ማንም ሊሰበክ አይችልም የምንጠራቸውን ሰዎች ሁሉ ለከርስቶስ እንግርካለን ። ከትዱሳን ጋርም የእግዚአብሔርን መንግሥት ወራሾችና ባላገሮች እናደርጋቸዋለን ። የሚገባን የምናውቀው የተሰበከልንም ራሱ እግዚአብሔርም መንፈስ ቅዱስን በማደል በምልከትም በልዩ ልዩ ተእምራትም የመሠከረለት ይኸው ነውና ። ሐዋርያት ትልቁን ተስፋ ወይም ኃይልን ከተቀበሉ በኋላ እስከ ምድር ዳርቻ እንዲሰብኩት የተላኩትም ልዩ ወንጌል ሳይሆን ራሱን ከርስቶስን ብቻ ነበር ። እንግዲህ በዓለም ስንኖር እንደ በደል ከተቆጠረብን በደላችንና ኃጢአታችን በኢየሱስ ስም ማመን ብቻ ሊሆን ይገባል ማለት ነው ።

ከእነዚህ ቅዱሳን አባቶች የተረከብነውን እውነት እንደ ተቀበልነው እንዲሁ ለሚሰሙን ሁሉ እናስተላልፋለን ።⁹ ቀን ለቀን ነገርን የምትናገር ከሆነ ሌሊትም ለሌሊት ጥበብን የምታወጣ ከሆነ ሰውም ለሰው እንዳት ነገር ሊናገረው የሚገባው ሊኖረው ይገባዋልና ዝም ማለት አይሆንልንም ። የጨለማንም ሥራ በመግፈፍ የብርሃን ልጅነታችንን እንገልጣለን ። ይህን ሐቅ በሰፊው ለማየት ከዚህ በታች የተወረወረብንን ፍላጻ በተራ እንመልከት ። እኛ በሕይወት እያለን እኛ ምንም እዩነት ጥያቄ ሳንጠየቅና መልስ ሳይኖር እንዲህ ናቸው ተብሎ መለፍለፉ በእድማዌ ዘንድ ከትዝብት ከመውደቅ የዘለለ መልእክት ማስተላለፍ አይቻልም ። ሕዝባችንም የሐሜተኞችን ሐሜት ከሚሰማ ይልቅ እኛን በብርቱ እንዲፈልግ ከሚያደርግ በስተቀር አንዳች ጥቅም ያገኙ አይመስልም ።



⁹ መዝሙር 18÷2

ክፍል አንድ

«ልፋ ያለው በሐልሙ ጀንድ ይሸከማል»

ከመጽሐታቸው የተወሰደ /አስት-ጉቡዕ/

፩ «ተሐድሶ ቤተ ክርስቲያኑቱ ያላትን አሠራር በማስረጃት ፕሮቴስታንታዊ አስተምህሮን ወደ ቤተ ክርስቲያን ለማንሸራተት ሲተጋ ለቤተ ክርስቲያን የሚያስፈልጋትን የአሠራር የመዋቅር የመፈጸም ዓቅም ¹⁰ተሐድሶ ግን ለመቅበር ይታገላል ። «ቤተ ክርስቲያናችን በራሷ ሉዓላዊ አስተዳደር መመራት የጀመረችበት ጊዜ መቶ ዓመት ያልሞላው ከመሆኑ ጋር ተያይዞ

¹⁰ ተሐድሶ ፡- መሠረቱን ያልለቀቀና አውነቱን ያልሳተ የለውጥ ሂደት ነው ። ተሐድሶ ማለት የመጀመሪያውን መልክና ውበት ለማምጣት የሚተገብሩ ተግባርንና ራሱን የመፈተሽና ደረጃን ጥራትንም የሚያገጸባርቁበት ሐዋርያዊ ተጋድሎ ነው ። ይህ ክንዋኔ የሕይወትም የንብረትም የጤናም ተሐድሶ እንዳለ ያመለክታል ። ሰው በንሥሐ ራሱን ያድሳል ምድር በዝናም ትታደላለች ። ሃይማኖታዊ ተሐድሶ ማለት በትክክለኛው እምነት ላይ የተጨመረውን የክፉ ሰዎች አስተምህሮ በወንጌል ቃል እየመረመሩ ማጥራትና ማስወገድ በኃጢአት የወደቁትን አማኞች በንሥሐ እንዲመለሱ ማድረግ ነው ።

¹¹ መቶ ዓመት ፡- ቤተ ክርስቲያኒቱ በራሷ ሰዎች በኢትዮጵያ ተወላጆች መመራት የጀመረችበትን ዘመን አስልተው የተናገሩት ነው ። የኢትዮጵያው የመጀመሪያው ፓትርያርክ አቡነ ባስልዮስ 2ኛው አቡነ ቴዎፍሎስ 3ኛው አቡነ ተክለ ሃይማኖት 4ኛው አቡነ መርቆሎሞስ 5ኛው አቡነ ጳውሎስ 5ኛው ። የእነዚህ የፓትርያርክነት ዘመን ሲሰላ በጠቅላላው ወደ መቶ ዓመት ይጠጋል ። ከግብጽ ከመጡት ጳጳሳት መካከል አንደኛው አብዱም የሚባል እስላም አባ ቄርሱስ እባላለሁ በሉ የኢትዮጵያ ጳጳስ ሆኖ ሲያገለግል ቆይቷል ። ከእርሱ ቀጥሎም የእስላሞች ወዳችና ጉዳይ አስፈጻሚ የነበሩት አቡነ ሳዊሮስ ጳጳስ ሆነው መጥተው አምስት መስጊድ ሠርተው ሄደዋል ። እነዚህ ሁሉ ታቦት ሲባርኩ ሲቀድሱና ሲያቆቡ ከህገት ሲሰጡ ክርስትና ሲያነሱ ኖረዋል ። /አባ ጎርጎርዮስ ጳጳስ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ፲፮33-34/ ንጽሕት ቅድስት የምትባለዋ ቤተ ክርስቲያናችን ይህቺ ናት ።

እንዲሁም ከዚህም በኋላ የተፈጠሩ ፓለቲካዊ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ለውጦች ባስከተሉት ጫና በአሠራር በመዋቅርና በመፈጸም ዓቅም በተከታታይ ሊደረጉ የሚገባቸው የዕድገትና የለውጥ እንቅስቃሴዎች ሳይታሰቡ ሳይተገበሩ ቆይተዋል ። ተሐድሶ የተባለው ይህ የመናፍቃን ተላላኪ ደግሞ አስፈላጊውን የለውጥና የማሻሻያ እርምጃ በማፈን በአውሮፓ በመካከለኛው የታሪክ ዘመን እንደተደረገው በተሐድሶ ስም ሌላ የእምነት አስተምህሮን አንሸራቶ ለማስገባት ይሠራል» ተብለናል ።

/ሐመረ-ተዋሕዶ ነሐሴ ፳፻፪/

የግብጽ አባቶች በልባችን እስከ አሁን ታትመውበን ግብጽን እየናፈቅን ያለንና አሁንም «ብዕፅ ወቅዱስ አቡነ ሺኖዱ» እያልን የምናወድሳቸው የግብጽ መሪዎችን እንዳንደ እንደ ዕዳ አንዳንዴ ደግሞ በጥላቸው ተጠልለን እንታለን ። ¹²«ሐመረ ተዋሕዶ» የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ገና ለጋ እንደሆነች መቶ ዓመትም ያልሞላት ፓለቲካዊም ማኅበራዊም ኢኮኖሚያዊም ችግሮች ያሉባት በመሆኗ በሚሉ የማደናገሪያ ቃላቶች በለጋነቷ እንደገባባት ተገልጧል ። ይሁንና ማኅበረ ቅዱሳን ለችግሩ መፍትሔ ሲያፈላልግ ተሐድሶ ግን ለማፍረስና ፕሮቴስታንታዊውን አስተምህሮ ለማስገባት ይታገላል ሚል ድምዳሜ ላይ ደርሷል ።

ሐመረ ተዋሕዶ ሕዳሴው ማስፈለጉን በሚገባ አምኗል ። እርሱን ያስቆጣው እርሱን ቀድመው ሌሎቹ አገልጋዮች ትታደስ ማለታቸው እንደሆነም የያዘው ጨኸት ያስረዳናል ። ቅዱስ ሲኖዶስ የግብፅ ሽክም ይበቃናል ከእንግዲህ ወዲህ

¹² ሐመረ ተዋሕዶ ፡- በማኅበረ ቅዱሳን መንፈሳዊ አገልግሎት ሥር እየታተመ የሚወጣ መንፈሳዊ መጽሔት ነው ሐመር የሚባል መጽሔትና ሥምዓ ጽድቅ የሚባል ጋዜጣ አላቸው ከእነዚህ የተወጣጡ ጽሑፎችን ይዞ የሚወጣ በለሆነ ሐመረ ተዋሕዶ ልዩ ዕትም እየተባለ ይጠራል ።

ራሳችንን በራሳችን የማስተዳደር ብቃቱና ዓቅሙ እለን ቤተ ክርስቲያናችንን በአግባብ የመያዝ ችሎታው አያንሰንም ። እንዲያውም ለዓለም አብያተ ክርስቲያናት አባታትና ከእኛ ይሁን ብሎ እየመራ ባለበትና በአራት አግራ በቆመበት በዚህ ዘመን ከኢትዮጵያ መንበር ሥር ተቀምጦ የግብጽን ቀሚስ የምንጎትት እኛ ወይስ ማኅበረ ቅዱሳን ? እስቲ ወደ ማኅበረ ቅዱሳን ሱቆች ጎራ እንበል ከጥንት ጀምሮ ከግብጽ ተጭኖ የመጣብን የግብጽ ነፃነት የሞላው አይደለምን ? ታዲያ የግብጽን አባታት ከተቀበልን የ1,8000 /የአንድ ሺህ ስምንት መቶ ዓመታት/ ታሪካችንን ለምን ካድነው ? እንዴትስ መቶ ዓመት ያልሞላን ብለን ለመናገር ይፈርን ? በዚህ ላይ ተሐድሶ የተባለው አካል “የመናፍቃን ተላላኪ” ተብሎ ተኮንኗል አይደለም ብለን ስለራሳችን እስከማንሟገትበት ድረስ ሕዝባችንም አባቶቻችንም ተረድተውናል ። ስለራሳችን ዓላማና ተልዕኮ የምናወራበትና ራሳችንን የምንገልጥበት ጩኸታችን በርዷል ። አሁን ያወቀንና የተረዳንን ሕዝብ ስለ ክርስቶስ ማገልገል ብቻ ይሆናል ። ስለራሳችን በማውራት የአግዚአብሔርን ሥራ ልናስተጓጉል አይገባንም ። የመናፍቃን ተላላኪዎች ስላለመሆናችን ለክፉዎችም እንኳ የተሠወረ አይደለም ። የከላሾቻችን ጭንቀት ማኅበራችንን የተሐድሶው ቡድን ያፈርስብናል ። ስለዚህ ተሐድሶን ስሙንና ተልዕኮውን ከሕዝቡ ክርስቲያኑ ልብ ማራቅ ነው

¹³ኮተት ፡- ለምንም የማይጠቅም የተባይ ማፍራያ ድራቅ ተቆጥሮ የማያልቅ ዝግንትል ወይም አሸንክታብ ይባላል በዚህ የሚያዝ በአንገት የሚታሠር በትከሻ የሚንጠለጠል ልዩ ልዩ አይነት ጽሑፍ ማለት ነው ።

¹⁴መናፍቃን ፡- የግዕዙ ቃል ትርጉም ናፈቀ ተጠራጠረ ማለት ሲሆን መናፍቅ ማለት ተጠራጣሪ ወይም አንድን ነገር በሙሉ ማመን የማይችል ክፍሉ የሚያምን ማለት ነው። ይህ ቃል ብዙ ጊዜ ለሃይማኖት ሰዎች ብቻ ሲያገለግል ይታያል በክርስትናም ጎልቶ የታየው ከአርዮስ ክሕደት ወዲህ መሆኑ በብዙ ጽሑፋት ይታያል በመጽሐፍ ቅዱስ ለሦስት ጊዜ ያህል ተጠቅሶ ይገኛል ።

በማለት የተሸረበ ሤራ ይመስላል ። መናፍቃን የሚባሉትንና ሊባሉ የሚገባቸውን አካላት ለማወቅ አስቀድሞ የእውነተኛ አማኝ መመዘኛዎችን ለይቶ ማወቅ አስፈላጊ ነገር ነው ። ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስም የናዝሬውያንን የመናፍቃንን ትምህርት ያስተምራል ተብሎ ሲከሰስ አዎ እነሱ ኑፋቄ እንደሚሉት የአባቶቹን አምላክ አመልካለሁ በማለት መልሷል ። እኛም ከዚህ በላይ የምንለው አይኖረንም ። ቢሆንም ግን መናፍቃን የሚሉ ወንድሞቻችን ቃሉንና ትርጉሙን እንደገና እንዲፈትሹት እንመክራቸዋልን ።

፩ «የለውጥና የማሻሻያ እርምጃ በማፈን» የሚል ቃልም ተለጥፎብናል ።

ለመሆኑ ለውጡን የሚያሻሽለው ማን ነው ? አፋኙስ ማን ነው ? በእርግጥ ማኅበረ ቅዱሳን ቤተ ክርስቲያኒቱን ሲያሻሽል ተነሥቷልን ? ተሐድሶስ ይህን የተቀደሰ ሐሳብ ለማፍረስና ሥራው እንዲጓተት እንደ ሰንባላጥ አያታገለ ይሆንን ? መቼም የተሐድሶው ዓለም ይህን አድርጎ ከሆነና እያደረገም ካለ «ዝቅ ብሎ» «ባቱን ከፍ ብሎ አንገቱን ይቆረጥ» ብለን እንደ ዘርዓ ያዕቆብ ባንፈርድም ንሥሐ እንዲገባ ከማኅበረ ቅዱሳን ጋር ተስማምተን በእጅጉ እንመክረዋለን ።

፪ «ተፈላጊውን ማሻሻያ የሚጠላበት ምክንያት ቤተ ክርስቲያን በአፈጻጸም ደካማ እየሆነች ስትሄድ ምናልባትም በሚያስቆጣ ደረጃ ምዕመናን ያልተደራጀና ከክርስትና ሥነ-ምግባር ውጭ የሆነ «አብዮታዊ እንቅስቃሴ

¹⁵ባቱን ፡- ባት ማለት ከፈረስ እግር በስተጀርባ ያለው ከጉልበት ማጠፊያ ወደታች ብሎ የሚገኘው የሥጋ ጡንቻና የተደራረበ ጅማት ያለበት የሰው አካል ማለት ነው ። የድሮ ነገሥታት አንድን ሰው እንዲሞት ሲፈርዱበት «ዝቅ ብሎ ባቱን ከፍ ብሎ አንገቱን ይቆረጥ» ብለው ያዝዙ ነበር ይባላል ።

¹⁶አብዮታዊ ፡- አብዮት አብዮ እምቢ አለ ከሚለው የግዕዝ ቃል የወጣ ነው ። አብዮት እምቢታ አሻፈረኝ አልታዘዝም በማለት ማራ ፡ ማለት ነው ። ደርግ አብዮታዊ መንግሥት ለ ል ነበር ። ለዓፄው መንግሥት አልታዘዝም ብሎ የዓፄውን ሥርዓት ያፈረሰ እምቢተኛ ማለት ነው ።

ውስጥ ገብተው በካህናቱ ላይ እንዲሁ ቤተ ክርስቲያንም እንድትበታተን ለማድረግ የታለመ ነው። አሁንም በግልጽ እየታየ ያለው የአባቶች መወጋገዝና መከፋፈል እየጨመረ በጎጥና በዘር የተመሠረተ የተበታተነ አደረጃጀት እንዲኖር ለማድረግ ነው። ይህንንም አሁን ተሐድሶ በግልጽ እየጻፈ በሚያወጣው መጻሕፍት ከነዕከሌ ወገን ጳጳሳት ለምን አይሾሙም እያለ የሚያነሣው ከንቱ ልፍለፋ ይህን ያሳያል። ተብለናል።

/ሐመራተዋሕዶ ነሐሴ ፳፻፪/

ተፈላጊውን ማሻሻያ የሚጠላበት ምክንያት ፡ ስለተባለው እኛ ትፈላጊውን ማሻሻያ አልጠላንም። እንዲያውም የጠየቅነው ጥያቄ ይኸው አይደለምን ? መናፍቃን ያስባለንስ ይህ አይደለምን ? ስለዚህ ጉዳይም ከእንዳይቻችሁ ጋር ጨለማን ተገን አድርገን በቢሯችሁ ባደረግነው ጥናታዊ ውይይት «ተሐድሶው ከውስጥ ይጀመርና የውጪ ተሐድሶ ይቁም» አልተባለንምን ? ታዲያ እንዲህ ያለ ቃል በጀሯችሁ አስቀምጠን ባለ እንዴት ተደርጎ ነው ማሻሻያውን ይጠላሉ የተባልነው ? ይልቅስ እናንተ እየጠላችሁት እኛንም እየተቃወማችሁን እየታያችሁ አይደለምን ? ማገበረ ቅዱሳን ቤተ ክርስቲያኒቱን አካሄዷን ሊያስተካክል ከጀመረ እኛ ሙሉ ኃይላችንን አዋጥተን ከእነሱ በስተኋላ ሆነን እንከተላለን እንደግፋለን እንጂ መቅደም እንኳ አንፈልግም። የእኛ ዋና ዓላማችን ችግሩ ይወገድ የሚል እንጂ ሥልጣን ናፋቂዎች ወይም የፕሮቴስታንቶች ጉዳይ አስፈጻሚዎች አይደለምንም።

«ምዕመናን ያልተደራጀና ከክርስትና ሥነ-ምግባር ውጭ የሆነ አብዮታዊ እንቅስቃሴ ውስጥ ገብተው በካህናቱ ላይ እንዲሁ ቤተ ክርስቲያንም እንድትበታተን ለማድረግ የታለመ ነው። አሁንም በግልጽ እየታየ ያለው የአባቶች መወጋገዝና መከፋፈል እየጨመረ በጎጥና በዘር ተመሠረተ የተበታተነ አደረጃጀት እንዲኖር ለማድረግ ነው» ስለተባለው ፡- እኛ

በፈጠርነው ችግር አባቶች ተከፋፍለው ከሆነ አባቶችን ይቅርታ እንጠይቃለን። ግን እናንተ እንደሆናችሁ ችግራችሁን እንድትፈትሹ እናሳስባችኋለን። ምክንያቱም የፖሊስ ጠቅላይ አዛዥ ከመሰል ባለሥልጣናቱ ጋር ወደ ቤተ ክርስቲያን በመምጣት ማስጠንቀቂያ የሰጠውና ጋዜጣችሁ ፖሊቲካዊ ነው የተባልነው እኛ አይደለንምና። ዕለት ዕለት ከአቡነ ጳውሎስ ጋርና ከመምሪያ ኃላፊዎች ጋር የምንጨቃጨቀው እኛ እንዳይደለን እናንተም ታውቁታላችሁ። እኛስ ዓላማችን እንድንት ያላቸው ጠንካራ አባቶች እንዲኖሩንና ቤተ ክርስቲያናችንም ምናምንቲዎች የሚሰብኩትን ምናምንቲ ትምህርት አስወግዳ የጠራችና የነጻች እንድትሆን ነው። ይልቁንም ደግሞ ቤተ ክርስቲያናችን ከመበታተን እንድትድን የሌሎች ቤተ እምነቶችም ስለባ እንዳትሆን በቃለ እግዚአብሔር መነሣት እንዳለብን አምናንና አውቀን የተነሣን ማማዕታት ልጆቿ ነን።

ከነዕከሌ ወገን ጳጳስ ለምን አይሾምም ? እያለ የሚያነሣው ከንቱ ልፍለፋ ይህን ያሳያል። ስለተባለውም ፡- እንዲህ ክፉና ዓመጽ የሞላበትን ቃል ማናችንም ተናግረንው አናውቅም። እንዲያውም ከዘርና ከጎሣ የተዋጀ እንድ ሕዝብ በክርስቶስ ይፈጠር ከማለት በስተቀር። ይህንም ለማረጋገጥ ዜና ቤተ ክርስቲያን ጋዜጣ ስለሚሾሙት ጳጳሳት ሲናገር የተጠቀመውን ቃል እንደ መግቢያ አድርጎ በማስቀደም መርከብ ጋዜጣ ያስተላለፈውን ቃል ማየት በቂ ነው። ቃሉን እነሆ፡- «እንደ ስምዖን ቀሬናዊ» በማለት ይጀምርና «ከመንገድ ተጠልፈው የሚሾሙ እንዳሉ ዜና ቤተ ክርስቲያን አለይቷል።

¹⁷ ማማዕታት ፡- ቃሉ የግዕዝ ሆኖ ትርጉሙ ምሥክሮች ማለት ነው። በኢየሱስ እምነው ሲመሠክሩ በክፉ ሰዎች እጅ መከራ የተቀበሉ የተደበደቡና የሞቱ ሁሉ ማማዕታት ተብለው ይጠራሉ። በወገኖቻቸውም ይሁን በወንበዶቻችን ወንድሞች በሌሎች ሰዎችም ስለ ክርስቶስ የሚገነላቱ ሁሉ ምሥክሮች ተብለው ይጠራሉ።

¹⁸ ስምዖን ቀሬናዊ የቀፈና በው ኢየሱስ ሊቀላል እየተወሰደ ባለ በመንገድ ተገኝቶ በደንቅ መቀላ በመዝነም ኢየሱስን እንዲያገዝ የተደረገበት ነው። መቀላን የተዘነመው ወደ ባዳሪን ተገዶ ነው። ለዚህ ዓላማ እንዳልመጣ የወገኑ ሐሳብ ያስረዳል።

ይህ ሰው የክርስቶስን መስቀል እንዲሸከም የተፈረደበት እርሱ ራሱ ሳያስበው ነበር ። ማንነቱም በእግባብ አልተጠናም ነበር ። እንዲሁ ብቻ ከመንገድ ተጠልፎ የታዘዘውን ፈጸመ ።

ምንም ይሁን ምን ኤሊ ጥፋተኛ ሆኖ ሳለ እርሱ በሞት ሥፍራውን እስኪለቅ ድረስ እግዚአብሔር ታግሶ እንደነበረ እናውቃለን ። እኛም ከዚህ ልንማር ይገባል ። እግዚአብሔር ይሁን ብሎ ዕድሜ ከሰጣቸው በቃህ እንል ዘንድ እኛ ማን ነን ? ዘመናችን ሁሉ ከአባት ጋር መጣላት ይብቃን ሁል ጊዜ መንግሥት እንደገላለን መኖርስ ለምን አስፈለገ ? ቤተ ክርስቲያንን የመንግሥት ጥገኛ የምናደርጋት በዚህ ችግራችን አይደለምን ? የሚሾመን እርሱ የሚያኖረን እርሱ ከሆነ አሁንም በመንግሥት ጉያ ሥር መኖራችንን እንዘንጋ ። ከጥንት የነበረችው የአገራችን ቤተ ክርስቲያን ከሮምና ከቁስጥንጥንያ ባየችው ልምድ መሠረት መንግሥታት በቤተ ክርስቲያን ጣልቃ እየገቡ ንጉሥም ካህንም ሆነው የመሪነቱን ሥፍራ በበላይነት ይዘውት ይኖሩ ነበር ። በሕዝባዊ መንግሥት ዘንድ ግን ይህ እንዳይሆን ቤተ መንግሥትን ከቤተ ካህነት በመለየት ቤተ ክርስቲያን በራሷ ሕግ እንድትመራ ተደርጎ ተደርጓል ። ይሁን እንጂ በራሷ ብቃት እንዳትንቀሳቀስ በቂ አቅምና ችሎታ የላትም ስለሆነም ችግሮች በተፈጠሩ ቍጥር ወደ መንግሥት አቤቱታ ማቅረቡ አሁንም የመንግሥት ጥገኛ እንድትሆን አድርጓታል ።

ቤተ ክርስቲያን በተመሠረተችበት መሠረት መሆንና በዚያውም የመሠረት ግንባታ እንታድግ ይገባታል ። መሠረቱም ኢየሱስ ክርስቶስ የካህናት አለቃ ነው ። በእርሱ ሕንፃ ሁሉ እየተጋጠመ ያድጋል ተብሏል ። ይህ ከሆነ ዘንድም መሪነትን ከሰው አቅም ሳንጠብቅ ከራሱ ከመንፈስ ቅዱስ እናገኛለን ። ዛሬ ዛሬ አባቶችን እንቃወም ዘንድ ድፍረትና ወኔ ያገኘበት ዋና ምክንያት ቤተ ክርስቲያንን እንደ ሰው ሥርዓት መምራት ስለጀመርን ነው ። መንፈስ ቅዱስ

የመሪነቱን ሥፍራ ቢይዘው ኖሮ ማስሐናንያና ሠጺራ የታየውን ድንቅ ፍርድ ስለምንመለከት እንዲሁ በማንም ላይ አንተላለፍም ነበር ። ለእግዚአብሔርም እውነተኛ አክብሮት እንሰጥ ነበር ። ደግሞ ማንም መሪ ከጠረው በስተቀር ክብርን ለራሱ አይወስድም የጠራውን ጌታ ያክብርበታል እንጂ ። እናም በየደረሰንበት ዘመን ሁሉ አባቶችን ማሳደድ መቃወም ልማዳችን ባይሆን የተሻለ ነው ። የአቡነ ቴዎፍሎስ ጉድጓድ ገና ቀጣዩን ለመቀበል አምጡልኝ እያለ እፋን እንደከፈተ ያለ እስኪመስል ድረስ አባቶችን እየተዋጋን እንዳለን ስንቶቻችን ተገንዝበነው ይሆን ? ደግሞም መሪነትን ለመያዝ የምንናፍቀው ናፍቆት በጎ አይደለም ። ከበስተጀርባችን የትናንትናው በደላችን ይከተለናልና ።

ስለዚህ አንደኛ ለመሾም ብቁዎች ስለመሆናችን ራሳችንን መጠየቅ ይገባናል ። ይህ መቼም ከቅዱሳን እንጂ ከሥጋና ከደም ይሆናል ብለን ባንጠብቅም ቢያንስ ለክብራችን ስንል ብናደርገው ማለፊያ ነው ። ወጣቱ በበኩሉ በሁለትና በሦስት ቡድን እየተከፈለ አንዱን ቅዱስ ሌላውን ርኩስ እያለ ስለሚያድግ ከተጠጋቸው አባት በስተቀር ሌላ ቅዱስ ያለ አይመስለውም ። እርሳቸውም እንዲህ የተጠጋቸውን ወጣት ምኑንም ሳይመዝኑ እርሳቸውን ስለተጠጋና ወሬ ስላቀበለ ብቻ መጀመሪያ ዲቄና ቀጥሎም ቅስና ከዚያም ጽጽስና እንዲቀበል የማይሆኑለት የለም ። በዚህ ዓይነት ሁኔታ የተንጠለጠለው ባለ መዓርግ ለቤተ በክርስቲያኒቱ ምን ያህል ሊሞትላት ይችላል ? በአሁኑ ሰዓት መብረቅ ቢጮህ «በስመ አብ» የማይሉ ቀሳውስትና ዲያቆናት እንዳሉን አስረግጠን እናውቃለን ። ከዚህ በላይ ግን ማለፍ አንችልም ቤተ ክርስቲያናችን በውስጥም

¹⁹ ሐናንያና ሠጺራ በመጀመሪያይቱ በሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን በጴጥሮስ ፊት ዋሽተው የተናገሩ ለዎች ናቸው ። ሐናንያ ከሚስቱ ከሠጺራ ጋር ግማሽ ገንዘባቸውን ደብተው ግማሹን በጴጥሮስ እግር ሥር አስተመጡ በዚህም መንፈስ ቅዱስን አሳዘኑ በእግዚአብሔር ቁጣም ተቀለፉ ። እነዚህ ባልና ሚስቶች ነገ የሚመጣውን እናውቅም ምናልባትም ይህ ጉባዔ ቢበተን የምንበላው እናጣለን ከማለት የእምነት ጉድለት ጭምርም እንደተቀሰፉ እንመለከታለን ።

በውጭም እጅግ አደገኛ ፈተና ገጥሟት ባለበት በዚህ ሰዓት አንድ ልብ ሆነን በአንዱ መንፈስ ተጠምቀን የቤተ ክርስቲያናችንን ፈተናዎች ማስወገድ ሲገባን እርስ በእርሳችን እየተነሣሣንና እየተቀናናን ልንጠፋፋ ምንም አልቀረንም፡፡ በማለት መልእክቱን አስተላልፏል ። እናስ ይህ ተማጽኖ አባትን ከአባት መከፋፈል ያስብላልን ?

መርከብ ጋዜጣ ጥር 27/2002 ዓ.ም

አንድ ሌላም ከመርከብ ጋዜጣ እንጨምር

«የቤተ ክርስቲያኑ የችግር ቋጠሮ አሁን ተገኝ ብለን እናምናለን»

«አቡነ ይስሐቅ ለማኅበረ ቅዱሳን እንደቀኝ እጅ ሆነው እያገለገሉ ቢቆዩም ችግሩ የቤተ ክርስቲያን ብቻ እንዳልሆነና መንግሥትንም እየጎነተሰ ያለ ማኅበር በመሆኑ የግድ መንግሥት ጣልቃ እንዲገባና የማኅበሩ ቀኝ እጅ የነበሩት በሥልጣን ላይ ያሉት ሁሉ ሰከን የሚሉበት ሁኔታ እንዲፈጠር ተደርጓል ። በቅርቡ ፓትርያርኩ ከ17 ሊቃነ ጳጳሳት ጋር በመሆን የብሔራዊ መረጃና የደገንነት አገልግሎት ዋና አማካሪ አቶ ዓባይ ፀሐዬና የፌደራል ጉዳዮች ሚኒስቴር ዴታ ዶክተር ተክለ ማርያም በተገኙበት ስብሰባ ተደርጎ ቆሞስ አባ ሠረቀ ብርሃን የሰንበት ትምህርት ቤቶች ማደራጃ መምሪያ ያሰሙት የክስ ሪፖርት የሚከተለው ነበር ።

■ ማኅበሩ /ማኅበረ ቅዱሳን/ ለመምሪያው አይታዘዝም

■ ንብረቱን አዲት አያስደርግም

■ ለሕገ ደንቡ ተገዥ አይደለም

■ የሚሠራውን ሥራ ለመምሪያው ሪፖርት አያደርግም

■ በአጠቃላይ በቤተ ክርስቲያኒቱ ማኅበራዊ አስተዳደራዊና ኢኮኖሚያዊ ጉዳዮች ላይ ጫና ፈጥሯል የሚል ነው ። ይህም የአቡነ ጳውሎስን ክስ ሳይጨምር ማለት ነው ።

ሆኖም ማኅበሩ ለቀረበበት ክስ መልስ ሲሰጥ አባ ሠረቀ ብርሃን ከተሾሙበት እንሥቶ እስከ አሁን ድረስ ከማኅበሩ ጋር ተግባብተው መሥራት እንዳልቻሉና በስብሰባ ላይም ብዙ የተለያዩ ታላላቅ እንግዶች ሲገኙ እርሳቸው አይገኙም በሌላ በኩልም «የማይገባ ነገር ይጠይቃሉ» በማለት ክፉኛ ወንጀሏቸዋል ። ምናልባት «የማይገባ ነገር» የተባለው የጉቦ ጥያቄ ይሆን ወይስ ሌላ ምን ነገር ጠይቀው ይሆን ? /ግልጽ አይደለም/ ከዚህም ጋር ደግሞ «ማኅበሩ የሚጠይቃቸውን ነገር በሚገባ አያሟሉም ። እንደ ድጋፍና ሌሎች መሰል ደብዳቤዎችን ለመጻፍ ያዘገያሉ ሥራ ያስተጓጉላሉ» ይልና «በዚህ ምክንያት ማኅበሩ ከእርሳቸው ጋር ያለውን ግንኙነት አቋርጦ ከኃላፊዎቻቸው ጋር የሥራ ግንኙነት ቀጥሏል» ይላል ።

/መርከብ ጋዜጣ «አዲስ አድማስ» መስከረም 16 2002 ዓ.ም» ዋቢ አድርጎ/

ይህ ሁሉ ወደ ጉድጓድ ተጥሎ ጭራሽ የጎሣ ሹመት እንደምንፈልግ ተደርጎ መታሰብና መነገሩ የሚያሳፍር ነው ። «ሚያ ባልሁ ፍየል ከፈልሁ» ይባላል ። ሁለት ጉረቤታዎች በጠብ ይኖሩ ነበርና አይነጋገሩም ነበር ። ታዲያ አንዲቱ ፍየል ነበረቻትና ጠፍታት በአካባቢ ስትፈልግ አጣቻት ይህችኛዋ ጎረቤት ደግሞ ልታናድድ እንደፍየል ሆና «ሚያ» ብላ በቤቷ ውስጥ ጮኸች ። በዚህን ጊዜ ፍየሌን ይህቺ ሌት በልታብኛለች በቤቷ ውስጥ ስትጮህ ሰምቻለሁ ። በማለት አስመሥክራ የፍየሏን ግምት ተቀበለች ይባላል ነገሩ አሁንም እንዲህ ሆኖብናል ።

፩ «ማገበረ ቅዱሳን ከዚህ በፊት በመልእክቱም ደጋግሞ እንደጠቀሰው ቤተ ክርስቲያንን ጠፍረው የያዘትን ጌላ ቀርና ብልሹ አሠራሮች በተሻለና እግዚአብሔርን ደስ በሚያሰኝ በመተማመንና አንድነትን በሚያጸና አሠራር መተካት እንዳለባቸው ያምናል ። ይህን ማድረግ ካልቻልን ተሐድሶ ለውጥ ለውጥ እያለ በሚለው ድምፅ ውስጥ እነዚህን ያሠራር ችግሮች ሽፋን አድርጎ በግልጽ የጀመረውን ፐሮቴስታንታዊ አስተምህሮ በሂደት እንሸራቶ ማስገባት የሚችልበት ዕድል እንሰጠዋለን ። ስለዚህ ያሉብንን የአሠራር ውስንነቶች በሁሉም ካህናትና ሕዝብ ክርስቲያን ተሳትፎ መቅረፍና ወደተፈላጊው ትንሣኤ ልቡና መድረስ አለብን ። ለዚህም ሁሉ የክርስቲያን ወገን ጋላፊነት ቢኖርበትም የብፁዓን አባቶች ድርሻ የጎላ ነው። ተብሏል ።

/ሐመረ-ተዋሕዶ ነሐሴ ጳጳስ/

²⁰ ቤተ ክርስቲያንን ጠፍረው የያዘትን ጌላ ቀርና ብልሹ አሠራሮች ፡ ብልሹ አሠራሮች ምናልባት አስተዳደራዊ ችግር ሊሆን ይችላል ። ግን በአስተምህሮውም ያለው ችግር ተዘቶ የማያልቅ ነው ። እንደገለጣው የሚታየው ሁለንተናዊ ጌላቀርነት አለብንና ይወገድ ላይ ነው ። ከዚህ ላይ «ጠፍረው» የሚል ጠንካራ ቃል ተጠቅሟል ። ምናልባት ብሶትንና ስሜትን የገለጠበት የቃል ጉልበት እንደሆነ እንምታለን ። ጠፍሮ በገጠራቱ ኢትዮጵያ በግብርና የሚተዳደሩ በእንስሳ ጀርባ እህላቸውን የሚጭኑ አርሦ አደሮች የሚጠቀሙበት ከክብት ቆዳ የሚዘጋጁ ጠንካራ ጠፍሮ ነው ። ሁለቱን አቀማዳ በአንድ ላይ ጠፍረው አሥረው ይይዙበታል ።

²¹ ትንሣኤ ልቡና ፡ ይህ ቃል በአርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰፊው ይነገራል ። ትንሣኤ ልቡና ማለት ከትንሣኤ ሥጋ በፊት በክርስቶስ እምነውና የሥጋን ትንሣኤ እየጠበቁ ያሉ የአማኝችን የመንፈስ እናፈር ያመለክታል ። አማኝ በክርስቶስ ሊያምን በመንፈስ ከክርስቶስ ጋር ንብረት ሲያደርግ የገሊና ትንሣኤ ይዟል ማለት ነው ። ዮሐ 5፡25 «እውነት እውነት እላችኋለሁ ሙታን የእግዚአብሔርን ልጅ ድምፅ የሚሰሙበት ሰዓት ይመጣል እርሱም አሁን ነው ። የሚሰሙትም በሕይወት ይኖራሉ» ከሚለው ጋር ይስማማል ።

፩ «ማገበረ ቅዱሳን ከዚህ በፊት በመልእክቱም ደጋግሞ እንደጠቀሰው ቤተ ክርስቲያንን ጠፍረው የያዘትን ጌላ ቀርና ብልሹ አሠራሮች በተሻለና ሰውና እግዚአብሔርን ደስ በሚያሰኝ መተማመንና አንድነትን በሚያጸና አሠራር መተካት እንዳለባቸው ያምናል» ስለተባለው ፡ በዚህ ሐሳብ ማገበረ ቅዱሳን ዕድሳት የሚያስፈልገው አስተዳደሩ እንደሆነ አድርጎ አሳይቷል ። ይህ አስተዳደራዊ ችግር ከወንጌሉ ተከትሎ የሚሆን እንጂ እንደዋና አጀንዳ ሊሆን አይችልም ። ምናልባት ሥልጣንን መናፈቅ ካልሆነ በስተቀር ። ሐዋርያት እኛ ለቃሉና ለጸሎት እንተጋለን ግንዛቤን እናገለግል ዘንድ አይገባንም እንዳሉት ቅድሚያ የሚሰጠው ቃሉ ነው ።

በመሆኑም አባቶችን በአስተዳደር መውቀስ ችሎታው እንዳነሳቸውና ጉባ በመብላታቸው ነው ከተባለ ማን ወጥቶ ማን ሊገባና ከጉባ የጸዳ ሥራ ሊሠራ ነው ? ብለን እንጠይቃቸዋለን ። የችሎታ ጉዳይ ከሆነም አሁን እያነጋገረን ያለው ወንጌል እንጂ ቢሮ አይደለምና ይህ ጉዳይ አይመለከተንም ። እናም እንደተቃወምነው ተደርጎ በእኛ የሚላበብ ሊሆን አይችልም ። ምናልባት ማገበረ ቅዱሳን ሊሠራ ሲንቀሳቀስ መምሪያው እንቅፋት ሆኖበት እንደሆነ ግልጽ አይደለም ። ማንቆው ማን እንደሆነ ከታወቀ መፍትሔው ቀላል ነው ። ይህን ጉዳይ በሰፊው የምንመለከትበት በቂ ማስረጃ ያለው ደብዳቤ በዚህ መጽሐፍ በገጽ 100 ላይ ስለተቀመጠ በዚህ አባባላቸው ማን እንቅፋት እንደሆነ ይታወቃል ።

ስለዚህ ያሉብንን የአሠራር ውስንነቶች በሁሉም ካህናትና ሕዝብ ክርስቲያን ተሳትፎ መቅረፍና ወደተፈላጊው ትንሣኤ ልቡና መድረስ አለብን ስለተባለው ፡-

²² ማዕድ ፡ የወንጌል አገልግሎት ሳይሆን ሕዝባዊ አስተዳደር ትልቁና ትንሹ ሌቱና ወንዱ በአግባብ የሚተዳደሩበት ሥርዓት ያለው በሕዝብ የተሾመ አለቃ የሚያስተዳድረው ። ማዕድ ሲል ምግብን ያመለክታል አስተዳደር ከመገባት ጋር ትሥሥር በላለው ማዕድ በሚለው ቃል ገልጾታል እንጂ በሰላምግብ ብቻ የሚነገር አይደለም ።

እንስማማለን ። ይህ ከሆነ ያኔ ያለ ማንም ተቃውሞ እኛም ገብተን ሥፍራችንን እንይዛለን ማለት ነው ። ጥያቄያችንም ችግራችንም ይኸው ነው ከማለት በስተቀር የምንለው አይኖረንም የክርስትና ዋና ነገሩም ትንሣኤ ልቡና ማግኘት ነውና ።

«ምዕመናን የዚች የአግዚአብሔር የጸጋ ምግብ ቤት በሆነች ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በመንፈስ ተወልደው በቃሉ ወተት አያደጉ ያሉ የአገልግሎቱ ደጋፊ ተቀባይ ተሳታፊም በመሆናቸው ቤተ ክርስቲያን ማለት እነሱ ራሳቸው እንደሆኑ መረዳት ይገባቸዋል»

/ሐመረ-ተዋሕዶ ነሐሴ ጳጳሪ/

ምዕመናን ራሳቸው ቤተ ክርስቲያን እንደሆኑ ስንናገር ያልተዋጠሳቸው አምባ ገነኖቹ አሁን ግን ማጣፊያ ሲያጥራቸውና ነገሩ እየከረረ ከአፍንጫቸው ሲደርስ በመነሸራተት እኛን ሆነው መስበክ ጀመሩ ይህም እሰየው ነው ። ሕንፃ ቤተ ክርስቲያን የምዕመናን ጸሎት ቤት እንጂ ቤተ ክርስቲያን የሚል ስም ሊሰጠው አይገባም የምንለውም እንዲሁ አይደለም ። በአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ውስጥ ቤተ ክርስቲያን የተባለው ለአማኞች እንጂ ለሕንፃ እንዳልሆነ የጥቅሱ ሐሳብ ያስረዳናል ። እስከ አሁንም የተሞኘው አላዋቂ ሰዎች በፈጠሩት የስሕተት ትምህርት ውስጥ ለዘመናት ስለቆየንበት ነው ።

²³ ግምገማ ቤት ፡፡ በቤተ ክርስቲያንና በቤተ መንግሥት በባለጠናት ቤትም የወርቅ የብር የልዩ ልዩ ገባገጥ በአጠቃይ የሀብት ማስተላለፍ የሆነ ልዩ ቤትን ያመለክታል ። የድሮ ነገሥታት አልማዝ ወርቅ ብር ጋሻ ሶር ጎራዴ ሰይፍ በአጠቃላይ ወድ የሆኑ ገብረቶቻቸውን በግምገማ ቤት ያስተምሩ ነበር ። ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ መሰል ገብረተችም ማለትም ጥላ ድባብ ዕጣን ሟፍ አልባሳት ሁሉ የሚቀመጡበት ግምገማ ቤት ተብሎ ይጠራል ።

«በመሆኑም ምዕመናን ክርስቶስን ትኩር ብለው ከማየት አዘንብለው በዓለም እንዳለው የግለሰቦች ዝና ገንቢና ሳያውቁት ለሥጋዊና ቡድናዊ ፍላጎታቸው መጠቀሚያ እንዳይሆኑ ብሎም ውሎ አድሮ ለሚያስከትሉት ቤተ ክርስቲያንን የማዳከም ዘመቻ ተባባሪ እንዳንሆን ልንጠነቀቅ ይገባል ። ቤተ ክርስቲያን በአገልግሎት ሂደት ውስጥ ያሉባት ከፍተኞች እንዲሞሉ በጸሎት ከመትጋት ጋር የተሐድሶን ዘርፈ ብዙ ወጥመድ ለመበጣጠስ መቆም አለብን»

/ሐመረ-ተዋሕዶ ነሐሴ ጳጳሪ/

በመሆኑም ምዕመናን ክርስቶስን ትኩር ብለው ከማየት አዘንብለው በዓለም እንዳለው የግለሰቦች ዝና ገንቢና ሳያውቁት ለሥጋዊና ቡድናዊ ፍላጎታቸው መጠቀሚያ እንዳይሆኑ ብሎም ውሎ አድሮ ለሚያስከትሉት ቤተ ክርስቲያንን የማዳከም ዘመቻ ተባባሪ እንዳንሆን ልንጠነቀቅ ይገባል ፡፡ ስለተባለው ፡፡ እኛ ሰዎች ሁሉ ወደ ክርስቶስ እንዲያዘነብሉና ከዓለም ምናመንቴ ነገር ከተረታተረትም እንዲርቁ የዘወትር ጩኸታችን ነው ። ይህን ጩኸት ከእናንተም መስማታችን እጅግ ደስ ይለናል ። ሰዎች ሁሉ ይድኑ ዘንድና መዳንም በሌላ በማንም እንደሌለ ሁላችንም ወደ እኛ ዘንበል ወዳለው ወደ ክርስቶስ ዘንበል እንል ዘንድ የዘወትር ትጋታችን ነው ። በመሆኑም እናንተ እኛን የምትከሰቡት ቃል ሊሆን አይገባም እንላለን ።

«በሃይማኖት እስካለን ድረስ በዓለም ላይ ዓለም ዓቀፋዊትና ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያን እንዲት ብቻ ናት ። ይህም ስያሜ ከኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ውጪ ለሌሎች አይገባም ብለን እናምናለን ። በሃይማኖት የቱ ልክ ይሆን ? የሚል ማመንታት የሰፈነበት ሜዳ የለም ። በሐዋርያት ትምህርት ላይ የተመሠረተችው ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ከጊዜ በኋላ በግለሰቦች ከተፈጠሩ የእምነት ድርጅቶች ጋር አስተምህሮዋን ለድርድር

የምታቀርብበትና አንተም ተው አንተም ተው ተብለው እንደሚታረቁ ባልንጀሮች የምትታረቁበት ምንም ምክንያት የለም፡፡

/ሐመረ-ተዋሕዶ ነሐሴ ጳጳስ/

በሃይማኖት እስካለን ድረስ በዓለም ላይ ዓለም ዓቀፋዊትና ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያን አንዲት ብቻ ናት ። ይህም ስያሜ ከኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ውጭ ሌሎች አይገባም ብለን እናምናለን ፡- ስለተባለው ፡- ይህን ስትናገሩ ድፍረትና ክህደት እንዳይሆንባችሁ እንደገና ልታስቡበት ይገባል ። ክርስቶሳዊትና ሐዋርያዊት የሆነች ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን የለችም ። አንዲት የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን የፆትባለው ካቶሊክ ወይም ኦርቶዶክስ ወይም ፕሮቴስታንት ሳትሆን ምንም ቅጽል ሳይሰጣት ተለጣፊ ነገርም ሳይኖርባት (ቤተ ክርስቲያን) በሚል ስም ብቻ የተጠራችው የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ናት ። ይልቁንም ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በአሁኑ ሰዓት ሐዋርያዊት ክርስቶሳዊት የሚያስብላትን ነገር እንደጣለች ከዚህ ክፍል ቀጥሎ የምንጽፈው ትምህርቷ ይገልጣታል ። እናም ከአሁን በፊትም ከእንግዲህ በኋላም እንደዚች ያለች ቤተ ክርስቲያን ሊነሣ እንደማይችል ያህል አድርጎ በማሰብ መናገር ክርስትናን አላማወቅ እንደሆነ ያስረዳል ። ሐዋርያት ኦርቶዶክስን አልሰበኩም ካቶሊክንም አልሰበኩም ማንንም አልሰበኩም ኦርቶዶክስ ካቶሊክ ብለውም ስም አላወጡም የክርስቶስን ወንጌል ብቻ ለሕዝብ ሰብከዋል ። መሥክረዋልም ። ስንኳንስ በዘመነ ሐዋርያት ቀርቶ በዘመነ አትናቴዎስም ኦርቶዶክስ አልተፈጠረም ማንም አያውቅም ይህ መከፋፈል ሲመጣና ሕዝቡም እንዲቀበለው ሲደረግ ግን ክርስቶስና እውነተኛዋ የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ከምዕመናን ልብ ጠፉ ተረሱ ። ሐዋርያት በመልእክቶቻቸው መግቢያ ላይ «ለእግዚአብሔር ቤተ ክርስቲያን» «ለክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን» በማለት ይጽፉ ነበር እንጂ ለኦርቶዶክስ ወይም ለካቶሊክ ወይም ለፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያን ብለው በአድራሻ አልጻፉም ።

በሐዋርያት ትምህርት ላይ የተመሠረተችው ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ከጊዜ በኋላ በግለሰቦች ከተፈጠሩ የእምነት ድርጅቶች ጋር አስተምህሮዋን ለድርድር የምታቀርብበትና አንተም ተው አንተም ተው ተብለው እንደሚታረቁ ባልንጀሮች የምትታረቁበት ምንም ምክንያት የለም ተብሏል ። መናፍቃንን ለመመለስና በንዳ ውስጥ ያለውን ስሕተት ለማረም አንዱ ያላየውን ለማሳየት ለድርድር መቀመጡ የግድ ይሆናል ። ይህ ካልሆነላችሁ ደግሞ ቤተ ክርስቲያን እንደምትለያችሁ እወቁልን ። ይልቅስ ይህ እንዳይሆን ያለ ክርስቶስ የሆነውን ባዕድ ትምህርት በወንጌል መነጽር አስተውለን በማየት በጋራ ልንለየውና ልናስወግደው ይገባናል ። እውነት ነው ክርስትና ለድርድር አይቀርብም ። ግን ከክርስትና ጋር የተዳበለውን ሰው ሠራሽ አስተምህሮ ገልብጦ ለመጣል የፊት ለፊት ውይይት የግድ ይላል ። አርዮስ እንኳን «ወልድ በመለኮቱ ፍጡር ነው» ሲል ለሦስት ጊዜ ያህል ዕድል ተሰጥቶት የነበረው ቤተ ክርስቲያን የአንድ ሰው ነፍስ መጥፋት ግድ ስለሚላትና በጎቿን ለመጠበቅ ከምታደርገው ጥንቃቄ የተነሣ ነው ።

■ በደመ ክርስቶስ የተመሠረተችው ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ራሷ ክርስቶስ ነውና ትምህርቷም ክርስቶስን ማዕከል ያደረገ ነው የቤተ ክርስቲያኒቱ ዶግማ ቀኖና እና ትውፊትም ለስም አጠራሩ ክብር ይገባውና ለእምላካችን ለኢየሱስ ክርስቶስ የሚገባውን ክብር የሚሰጥ ነው ። ስለ ክርስቶስ መስበክ ማለት ቅዱሳንን ማቃለል አይደለም ። የእንቁላል ቅርፊት እየተባሉ በተሐድሶዎች ከዐሥርት ዓመታት ወዲህ የሚጠሩት ቅዱሳንም ቅርፊት ሳይሆኑ ራስ ለሚባል ለክርስቶስ የአካል ክፍሎች የወይን ግንድ ለሚባል ለእርሱ ቅርንጫፎች ናቸው ። እነርሱን መንቀፍ ማቃለል የእርሱን አካል እንደመንከስ የሚቆጠር ነው» ተብሏል ።

/ሐመረ-ተዋሕዶ ነሐሴ ጳጳስ/

በደመ ክርስቶስ የተመሠረተችው አርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ራሷ ክርስቶስ ነውና ትምህርቷም ክርስቶስን ማዕከል ያደረገ ነው ። የቤተ ክርስቲያኒቱ ደግሞ ቀኖና እና ትውፊትም ለስም አጠራሩ ክብር ይግባውና ለእምላካችን ለኢየሱስ ክርስቶስ የሚገባውን ክብር የሚሰጥ ነው ። ስለተባለው በእርግጥም ዓላማችንንና ትግላችንን አሁን አግኝታችሁልናል ። ክርስቶስን ማዕከል ያላደረገ አገልግሎት ሁሉ ጣያታዊ እንደሆነ እንድታውቁልን እንፈልጋለን ። ቅዱሳንን ያለሥፍራቸው ማስቀመጥ ድንገል ማርያምን የእምላካችን እናት አድርጎ ከመቀበል በላይ ፈጣሪ ናት፣ ሰማይና ምድርን ፈጥራለች፣ ታላላቅ ብርሃናትንም ፈጥራለች፣ ዓለም ላይፈጠረ ሱራፊል ኪሩቤል ያመለግኗት ነበር፣ ዓለሙም እርሷን ለማመስገን ተፈሰረ ። ብሉ ድርሰት መድረስ ክህደትና ኑፋቁ ነው የሚለውን አባባላችንን አሁን የተረዳችሁልን ይመስላል ።

የእንቁላል ቅርፊት እየተባሉ በተሐድሶዎች ከዐሥርት ዓመታት ወዲህ የሚጠሩት ቅዱሳንም ቅርፊት ሳይሆኑ ራስ ለሚባል ለክርስቶስ የአካል ክፍሎች የወይን ግንድ ለሚባል ለእርሱ ቅርንጫፎች ናቸው ። እነርሱን መንቀፍ ማቃለል የእርሱን አካል እንደመንከስ የሚቆጠር ነው ። ስለተባለው ቅዱሳን ከላይ እንደገለጥነው ሁሉ ለክርስቶስ ወንጌል ግርዶሽ ከሆኑ ወይም አስኳሉ ከውስጥ ሆኖ በእነሱ ቅርፊትነት ከተጋረደ እንደ ቅርፊት አድርገናቸዋልና እንደገና ልናጤነው የሚገባ ትምህርት ነው ብለን እናምናለን ። እንግዲህ ሐዋርያት ክርስቶስን መስበክ ትተው ራሳቸውን የጽድቅ በር አድርገው ቢሰበኩ ቅርፊት አልሆኑም ማለት ይቻላልን ? ለክርስቶስ የሚገባውን አምልኮና ስግደት እነሱ ከመንገድ ካስቀሩትስ እንደ ቅሬት አልሆኑም ? «ሐመራተዋሕዶ» ነገሮችን በጥልቀት በማጤን እንደበትንም በመሰብሰብ እውነት የሆነውን ክርስቶስን ከእኛ ጋር ተባብሮ ሊሰበክ ይገባዋል ።

ከዚህ ያለፈው ተራ የሆነው ንግግሩ እኛን ሳይሆን ራሱን ይወጋዋልና ነገም የሚያፍርበትን ቃል ለትውልድ በሚተላለፍ ሁኔታ እያስቀመጠ ነውና አሁንም

እንደገና እንዲያስብበት እንመክረዋለን ። ስለ ሕዝቡ ግን አንድ ነገር ማለት የግድ ይለናል ። ተሐድሶ የሚባለው አካል ከቤተ ክርስቲያኑ በሕጋዊ መንገድ በአግባብ የወጣ ሳይሆን በዱላና በድንጋይ የተፈናቀለ ስለሆነ አሁንም ከእናት ቤተ ክርስቲያኑ ጉያ የሚወጣበት ምክንያት አይኖረውም ። ወይም እንደ ክፉዎች አባባል ቤተ ክርስቲያኒቱን ለፕሮቴስታንት አሳልፎ ለመስጠት የተቋቋመ ቡድን አይደለም ። አሁንም አስረግጠን የምንናገረው ብንወገዝ እንኳ «የተገፋው አርቶዶክስ» ወይም /ስደተኛው አርቶዶክስ/ የሚል ስም ይዘን እንቀጥላለን እንጂ ሰማችንን ለባዕድ እንሰጥም ። ክፉዎች እንዳሉትም ተሐድሶ እንደ ግራኝ መሐመድ እንደ ዮዲት ጉዲት እንደነ አርዮስ አይደለም ። ጽሑፎቻችን እንደሚገልጡት እንደዚያው ነን ። አሁንም ቢሆን የተሳሳተውን ትምህርት ፍጡርን እንደ ፈጣሪ አድርጎ የሚያሳየውን የኢጋንንት ትምህርት በመቃዎም የምንገኝ እንጂ ቤተ ክርስቲያንን አፍርለን መስጊድ ወይም የፕሮቴስታንት ጥገኛ የምናደርግበት ዓላማ የለንም ። ትናንትና ከትናንት ወዲያ አስከዛሪ ማለዳ ድረስ ቤተ ክርስቲያናችን ሐዋርያዊትና ክርስቶሳዊት ናት እየተባለ የሚዘመርላት የምንመጸደቅባት ናት ። ግን «እስቲ እንነጋገርበት ችግራችን ይህ ነው ይወገድ» በማለታችን ያን ያህል ዱላና ድንጋይ የዘነበብን እውን ተሳስተን ነውን ? እስቲ ሕዝብ ይፍረደን ከሳሾቻችንም ይጠየቁበት እኛም የምንናገረው ሁሉ ከእውነት የራቀ ከሆነ እስቲ በሕዝብ ፊት እንቅረብና እንጠየቅ ። ለዘለዓለም ጥፋት የሆነ መንገድ ይዘን እየነገድን ሕዝብንም ለማፋት የተነሣጥን እንዳልሆንን ይታወቅልን ዘንድ አንድ የጸሎት መጽሐፍ በቤተ ክርስቲያናችን የውስጥ ሰዎች የታተመ ሰው ሁሉ ይጸልይበትና ይማጽንበት ከክፉ ነገርም ይጠበቅበት ዘንድ በቤተ ክርስቲያን በር ላይ ከተለያዩ የቤተ ክርስቲያኒቱ አዋልድ መጻሕፍት ጋር የሚሸጠውን ለማስረጃነት እንመልከተው ።

መጽሐፈ ቆጽርያኖስ

መጽሐፈ ቆጽርያኖስ

መፍትሔ ሥራይ

- ዘአምሐራ-ወዘእስላም
- ዘፈላሻ- ወዘቅማንት
- ዘተገብረ በመድጋም
- ወበካልዓት ግብራት

ገና ከሸፋኑ ላይ የመስቀል ሥዕል ያለበት ሊገዛ ያነሣው ሰው ሁሉ መስቀሉን እንዲሳለመው ተደርጎ ቀልብን ለመሳብ የተካኑበት ከሌላኛው ጀርባው ላይ

ደግሞ ማሠርቱ ትእዛዛትና ሕድስቱ ቃላት ወንጌል የተከተቡበት ፍጹም እርቶዶክሳዊ መስሎ ስለቀረበው ስለዚህ መጽሐፍ ሕዝብ ምን ይል ይሆን ?

በሽፋኑ ላይ እንደሚታየው መጽሐፉ እንደማናቸውም የቤተ ክርስቲያኒቱ አዋልድ መጻሕፍት ሆኖ በይዘቱ ግን ከእነርሱም የከፋና አጋንንታዊ መጽሐፍ መሆኑ ዛሬ ለተመልካች ይፋ ሆኗል ። የመጽሐፉ ስም «መጽሐፈ ቆጽርያኖስ» ሆኖ በውስጡ የያዛቸው ድግሞቶች ደግሞ ፡-

መፍትሔ ሥራይ

- ዘአምሐራ ወዘእስላም
- ዘፈላሻ ወዘቅማንት
- ዘተገብረ በመድጋም
- ወበካልዓት ግብራት በማለት ያስረዳል ።

²⁴ዐሠርቱ ትእዛዛት ፡- እግዚአብሔር ለሙሴ በድንጋይ ጽላት ላይ ጽፎ የሰጠው እግዚአብሔርን የማምለክ ሕጎች አድርጎና አታድርግ በሚሉ ቃላት የተወሰኑ አድርጎ የሚለው ትእዛዝ ሲሆን አታድርግ የሚለው ደግሞ ሕግ ነው ። ይህም በፍቅረ እግዚአብሔርና በፍቅረ ቤጽ የታሠረ ሕግ ነው ። ጌታችን ኦሪትና ነቢያት እግዚአብሔር አምላክህን በፍጹም ልብህ ውደድ በሚለውና ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ በሚሉት ሁለት ቃላት ተስቅለዋል /ታሥረዋል/ በማለት ለበሰባቸው ።

²⁵ሕድስቱ ቃላት ወንጌል ፡- እነዚህ ደግሞ የቀደመውን እየሻረ ማለትም ለቀደሙት እንዲህ እንደተባለ ሰምታችኋል እኔ ግን እላችኋለሁ እያለ ያስተማራቸው ፍጹም ሕግ የሚባሉት ናቸው ። እነዚያ ድክመት ነበረባቸው ማለትም ማመንዘር እንጂ ማየትና መመኘት እንዳልተከለከለ ያመለክታሉና ። ሰውም ይፈጽማቸው ዘንድ የጸጋ ጉልበት አልነበረውም ። ስለዚህም ፍጥረት ሁሉ የእግዚአብሔርን ልጅ መገለጥ በፍፍቅት ይጠባበቅ ነበር ።

ትርጉሙም :- የአማራ የአስላም ጥፋት የቅማንት በድግምት የተደረገ በሌላም ተግባር የተደረገ ለማናቸውም ድግምት መፍትሔ የሆነ የጸሎት መጽሐፍ ማለት ነው ።

ከዚህ በተጨማሪ በውስጥ የገጽ ማውጫው ላይ በሰባቱ ቀናት ልክ የሚጸለይ ሆኖ የተዘጋጀ መሆኑን ይገልጣል ። እንዲሁም ከድግምቱ ጋር የሚቀመጡ ዕዕዋቶች እንዳሉም አመልክቷል ። የሚገርመው ደግሞ ይህ የጸሎት መጽሐፍ ከ81ዱ መጽሐፍ ቅዱስ የተውጣጣ እንደሆነና በግዕዝ በዕብራይስጥ በጽርዕና በዓረቢ ልሣን ወይም ቋንቋ ከጥንት ጀምሮ በሊቃውንት አባቶቻችን ሲሠራበት እንደቆየ የሰውን ልጅ በሰይጣናዊ ተንኮል ከሚያጠፋ ሚርተኞችና መሠሪዎች ጥፋት ሲከላከሉበትና በሚርት ወጥመድም ከገቡ በኋላ ወጥመዱን እየበጣጠሱ ሕይወታቸውን ሲጠብቁበት የኖረ አስማተ መለኮት /የመለኮት ስም/ ነው የሚል ሰይጣናዊ መልእክትም ታክሎበታል ። ከዚህ ጋርም በእንዲህ አይነት ጥበብ ጸሎትን ሰይጣናትን በቁጥጥሩ ሥር እንዳደረጋቸው ማባበያ ቅመም ተጨምሮበታል ። አመቤታችን ድንግል ማርያምም በቤተ መቅደስ

²⁶ ፈላሻ ቅማንት :- የወገን ስም ሆኖ በሰሜን ጎንደርና ደቡብ ጎንደር ብቻ የሚገኙ ቤተ እሥራኤላውያን የሆኑና የራሳቸው የአምልኮ ሥርዓት ባህል ያላቸው ሕዝቦች ናቸው ። በመልክ ኢትዮጵያውያን ቢሆኑም የእሥራኤል ዘር ነን ብለው ስለሚያምኑና ስለሆኑ በአብዛኛው ለአራት ሕግ ይገዛሉ ። የፈረሳውያን አስተምህሮም ይንጸባረቅባቸዋል ።

²⁷ ዕዕዋቶች :- ዕዕዋቶች ልዩ ልዩ እንጨቶች ለመድኃኒት ለድግምት የሚያገለግሉ ቅጠላቸው ሥራቸው ፍሬያቸው ተቀጽላቸው ሊሆን ይችላል ። ዛፎች በተፈጥሮ ለምግብ ለመድኃኒት ሆነው እንደተፈጠሩ እናምናለን ። ሳይንቲስቶች /ኢሚሰቶች/ ያለምንም ድጋም ዕዕዋቶችን ቀምመው ለመድኃኒት አውለዋቸዋል ። ከጥንት ጀምሮ ዓለማችን ዕዕዋቶችን ለመድኃኒትነት ትጠቀምባቸዋለች ። ስለሆነም በደብተራ ድግምት መድኃኒት የሚሆን እንጨት የለም ።

²⁸ ንጉሥ ለሎሞን በየባቡ 600 አጋንንት ዘመነ ቤተ መቅደሱንና ቤተ መንግሥቱን አሠርቷቸዋል ። እንዲያውም ከገንት ተቆጠየ የመጣ የሕይወት ዛፍ እገኝተው አንድ እሳት አቃጣኝቸው በሰው እንዲመጣ ተደርጎ ከቤተ መንግሥቱ ደጅ እንዲፋር ተደርጓል ። ጌታ የተሰቀለውም (ዘዚህ እንጨት ነው ፀባሌል /ነገረ ማርያም/

በላሽ ጸመጥቁል የተባለው ጠንቋይ ሲፈታተናት በእንዲህ አይነት ድግምት እንዳሸነፈችው አብሮ ተገልጧል ።

«ቆጽርያኛስ» የተባለው ሰውም ይህን ጸሎት አዘውትሮ ይጻልይ እንደ ነበር በዚህም ጸሎቱ ሰዎችን ይፈውስ እንደ ነበር ገልጦ በስተመጨረሻም የዚህ መጽሐፍ አዘጋጅ በመንፈስ ቅዱስ ቀስቃሽነት ሌሎች መጻሕፍት እንደተጻፉ አሳይቶ እንደነዚህ ዓይነት መጻሕፍቶች የሚጠቅሙና ሕይወትም የሚሰጡ እንደሆኑ አድርጎ በማሳየት የጸሎቱ ተጠቃሚዎች እንድንሆን በማሳሰብ ዋናውን ጸሎት «በስመ አብ» ብሎ ይጀምራል ።

ይህን ጠማማ ድርሰት ያለምንም ተጨማሪ ሐሳብ ግዕዙንና አማርኛውን ለአንባቢያን እናቀርባለን ። የክፉዎች ሤራም ይገለጣል ። ቤተ ክርስቲያናችንም ከእንደነዚህ ዓይነት ሰዎችና ትምህርት ትላቀቃለች ብለን ተስፋ እናደርጋለን ። እንዲህ ዓይነት ዕዳ አለብን ብለን ስለተቃወምንም ጥቅማቸውና ሠይጣናዊ ተግባራቸው የተነካባቸው ክፉዎች ዛሬም በቤተ ክርስቲያን አካባቢ ድርሻ እንዳንል ድንጋይና ዱላ ይዘው እየተጠባበቁን ይገኛሉ ።

²⁹ መጥቁል :- የሰው ስም በተለምዶ ማርያምና በነገረ ማርያም ብቻ የሚታወቅ ሰው ነው ። ማርያምን ከቤተ መቅደስ በእሳት እንዲያቃጥላት አይሁድ በገንዘብ እንደገዙት በነገረ ማርያም ተጽፏል ።

መጽሐፈ ቅጽርያኖስ ዘዘወትር

/የቅጽርያኖስ መጽሐፍ የዘወትር/

❖ «በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ ንዊጥን በረድዔተ እግዚአብሔር መጽሐፈ መፍትሔ ሥራይ ሥራዬ ዐረብ ሥራዬ ግዕዝ ሥራዬ ኪልቄናዊ ሥራዬ አይሁዳዊ ሥራዬ ሮማዊ ሥራዬ ጠቢብ ሥራዬ አፍርንጊያዊ ሥራዬ ኢትዮጵያዊ ሥራዬ አስላማዊ ሥራዬ ጠቢብ ሥራዬ ነሀቢ ሥራዬ ጉዳሊ ሥራዬ ኩሎሙ አጋንንት ጸዋጋን ወባሪያ ቀይጋን ወጸሊማን ሥራዬ ደስክ ወሌጊዎን ሥራዬ ኪን ወካህናት ወዲያቆናት ፍታሕ ሥራዮሙ ለመሠርያን ዮፍታሔ ዮፍታሔ እምላዕላ ገብርክ /አመትክ/»

ትርጉም

አንድ አምላክ በሚሆን በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም እግዚአብሔርን አጋዥ በማድረግ የድግምት መፍቻ የሆነውን ይህን መጽሐፍ መጻፍ እንጀምራለን ። የዐረብ ሥራይ የግዕዝ ሥራይ የኪልቄያ ሥራይ የአይሁዳዊ ሥራይ የሮማዊ ሥራይ የአፍርንጊያ ሥራይ የኢትዮጵያም ሥራይ የእስላም ሥራይ የጥበበኛ ሥራይ የብልህተኛ ሥራይ የጉዳሊ ሥራይ የክፉዎች አጋንንትም ሥራይ የባሪያዎችና የጥቂቀሮች ሥራይ የደስክና የሌጊዎን ሥራይ የብልሃተኛና የካህናት ሥራይ የዲቆናትም ሥራይ የድግምተኞችን ሥራይ ሁሉ ፍታ ዮፍታሔ ዮፍታሔ ከባሪያህ ከዕገሌ ወይም ከሴት ባሪያህ ከዕገሊት ላይ /አዚህ ላይ ክርስትና ስም/ ይጠራል ።

❖ «ቅርጽናኤል ክፍትናኤል አስታስቅፎል ኪራቆስ በገጸ ሚካኤል ቆሐኩ ግዮስ ግዮስ ግዮስ እግዚአብሔር በቤተ ልሔም መካነ ሙላድክ ወበዝንቱ አስማቲክ ዝርዘረ ይኩን ዘተገብረ ሥራይ በላዕላ ገብርክ /አመትክ/»

ትርጉም

❖ ቅርጽናኤል ክፍትናኤል አስታስቅፎል ኪራቆስ በሚካኤል ፊት ቆሐኩ ግዮስ ግዮ ግዮስ እግዚአብሔር ሆይ በቤተ ልሔም በትውልድ ቦታህ በዚህም ስምህ በባሪያህ በዕክሌ ላይ የተደረገውን ድግምትና ሚርት ብትንትን አድርግለት ።

ማሳሰቢያ ፡- /አስማቶቹ ወይም ስሞቹ ትርጉማቸው የማይታወቅ በመሆኑ እንዳለ ተቀምጧል/

❖ «እመሂ ዘረገሙ ለማየ ነጺሮሙ ምድረ ጉድጉዶሙ ታቦተ ገሢሶሙ ዕጣነ ወጊሮሙ ባሕረ በጽቢጾሙ ቆጽለ መቲሮሙ ያመ ነቂሱሙ አስማተ ዝቢሮሙ ይሠዓር ሥራያቲሆሙ ለመሠርያን ኩሎሙ ዮፍታሔ በስምክ ሆልናዝር ሆልናዝር ሆልናዝር ሥራዬ ዘርዝር እምላዕላ ገብርክ /አመትክ/»

ትርጉም፡፡ ለማይን ተመልክተው ቢሆን ምድርንም ቆፍረው ቢሆን ታቦትን ዳስሰውም ቢሆን ዕጣን አጭሠውም ቢሆን ውኃ በጥብጠውም ቢሆን ቅጠል

³⁰ ለማይን ተመልክተው ፡- ወደ ለማይ ቀና ብሎ ማየት አይደለም ። ከዋክብትን መቆጠር ማለትም የሰማዩን ኮከብ አንድ ሁለት እያሉ መቆጠር ማለት አይደለም ። የልጅን ስም ከእናት ስም ጋር በፊደል ቁጥር በማስላትና በዓውደ ነገሥት መጽሐፍ በመመርመር የኮከብ ስም በማየት የሚናገሩት ዕጣ ፈንታ ነው ።

²³ ታቦት ፡- የቃል ኪዳን ታቦት በአዲስ ኪዳን የለም ሆኖም ። በአይሁድ የእምነት ሥርዓት ይዘት ደረጃውን ያልጠበቀ ታቦት እየተሠራ ለእምልኮ መገልገያ እየዋለ ይታያል ። በዚህ መጽሐፍ ውስጥ እንደተመለከትነው ደብተራዎች ለድግምት ለአስማት ይጠቀሙበታል እየዳሰሱም ዕክሌን ደምስሰልን በማለት ይደግሙበታል ።

²⁴ ዕጣን ፡- ዕጣን በብሉይ ኪዳን የእምልኮ ሥርዓት ትልቅ ድርሻ ነበረው ። ዕጣን ለእግዚአብሔር እንደሚሠዋ ሁሉ ክፉዎችም ለሰይጣን በተለይ ለሣር ማንገሻ ከቡና ጋር ይጨሰታል ። በዚህ

በጥሰውም ቢሆን ዛፍ ቆርጠውም ቢሆን እስማት እድርገውም ቢሆን በእኔ ላይ ያደረጉት ማናቸውም ድግምት ቢሆን ሆልናዝር ሆልናዝር ሆልናዝር በተባለው ስምህ ከባሪያህ ከዕክሉ ላይ ብትንትን እድርገ ::

/መጽሐፈ ቆጵርያኖስ የዘወትር ገጽ 6/

ልብ እንበል የመቅደሱ አገልጋዮች የሆኑት ወንድሞቻችን ከምንና ከምን የተዘጋጀ ድግምት እንደሚደግሙ እንደመለከት :: ሰማይን በመመልከት ከዋክብትን በመቁጥር ምድርን ቆፍረው የሰው ወይም የእንስሳትን አጥንት በማውጣት

ታቦት በመዳሰስ ዕጣን በማጨስ ቅጠል በመበጠስ ሥር በመማስ የሚደረገውን አጋንንታዊ ድግምት ተመልከቱ :: እንዲሁ ብንናገረው የቤተ ክርስቲያን ጠላት ተደርገን በተቆጠርን ነበር :: ከራሳችን ልብ ያወጣነው ወይም እኛ የፈጠርነው እንዳልሆነ ግን አሁን በግልጥ እየታየ ነው :: ስለ ታቦት ስለ መቅደሱ አገልግሎት ምን ያህል ክፋትም በውስጡ እንደሚደረግ «የእክሌ ታቦት ያለ መምሬ ዕክሌ እይያዝም አይንቀሳቀስም የዕክሌ ታቦት እንደወጣች አልመለስም አለች» የሚባለው ከምን መንፈስ እንደሆነ ልንገነዘበው ይገባል ::

መጽሐፍ ውስጥ እንደ ተጠቀሰውም ደብተራዎች ዕጣን በማጨስ ክፉ ድግምት ይደግሙበታል ማለት ነው :: ሆኖም ዕጣን ሁልጊዜም የሰይጣን ነው ማለት ግን ስሕተት ነው :: አንዳንድ ክርስቲያኖች የዛርያ የውታቢ መንፈስ ስላለበት ዕጣን ማጨስ ጋጢአት ነው ሌላ ይሰማሉ ::

የዚህ መጽሐፍ ደራሲና አዘጋጅ ማለትም የቆጵርያኖስ መጽሐፍ አዘጋጅ የመቅደስ ሰው እንደሆነ ሁሉ ደጋሚዎችም በዚሁ አገልግሎት ውስጥ የተጠመዱ መሆናቸው የመጽሐፉ ይዘት በግልጥ ያሳያል :: የሚገርመው ድግምታቸው እዲበጣጠስ የሚደረግባቸው ደጋሚ ሚርተኞች ደግሞ ታቦት ላላቸው ዕጣን አጠሰው ሥር ምስው ቅጠል በጥሰው በሰው ላይ የሚውሉት ራሳቸው ከታቦቱ ጋር ቅርበት ያላቸውና ጭብቱን ለመዳሰስ ዕድልና ሥልጣን ያላቸው ቀሳውስቱ መሆናቸው ነው :: ምን ይህ ብቻ በቅዱስ ጳውሎስ ማለትም በሥጋ ወደሙ ላይ ደግመው መድኃኒት እድርገው ለሌት ወይም ለወንድ መስተፋቅር የሚሰጡትን እነሱው አይደሉምን ?

ቁሱ ቅዱሴውን እንደጨረሰ አንድ የሚለው ነገር አለው እርሱም :: «አናምንም አንማርም አንመራመርም ያሉ መናፍቃንን ዕጣኑ እንደታሸ ይሻቸው /ዕጣኑን እያሺ/ ዓውዱ እንደተደፋ ይድፋቸው /ዓውድ የሚባለውን ኅብስቱን የያዘበትን ትሪ እየደፋ/ መብራቱ እንደጠፋ ያጥፋቸው» /መብራቱን እያጠፋ/ ይላል :: ይህን ከማለት ይልቅና ምናንቱ ድጋም ደግሞ በአጋንንታዊ ትብታብ ከማሠር ማስተማሩ መምከሩ ይበልጥ አልነበረምን ? ለነገሩ ሳይማሩ ምንን ያስተምሩታል እንዳይማሩ እነ መምህር ደጉዓለም ካሳ ከተማረ ሰው ጋር አትዋል ብለዋል ::

¹¹በቀርባን :: ቅዱስ ቀርባን ጌታችን ከመያዙ በፊት ሐሙስ ማታ ለዓርብ እጥቢያ የሠራው የአዲስ ኪዳን ሥርዓተ-መሥዋዕት ነው :: የክርስቶስን ሞቱንና ትንሣኤውን የምናስብበት ከእርሱ ጋርና ከእማኞች ጋርም ኅብረት የምናደርግበት ቅዱስ ሥርዓት ነው :: የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች የሚመስሉ ሰዎች ግን በቅዱስ ቀርባን አጋንንታዊ ድግምት እንደሚደግሙ ይኸውና በዚህ መጽሐፍ ተገልጿል :: በመፍራትና በመንቀጥቀጥ ዕዳም እንዳይሆንብን በእክብሮት የምንቀበለውን የክብረ መሥዋዕት ከአጋንንት ጽዋ ጋር እንዲህ የሚቀላቅለው ለእምነቱ የሚጋደለው ሐሰተኛው አማኝ እንደሆነ በዚህ መጽሐፍ ተገልጿል ::

❖ በሰመ አብ ወወልድ መመንፊስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ ሐበርኛን ሐበርኛን
 ጅን ሐበርኛ ሐበርኛን ሐበርኛን ሐበርኛን ደምርታዳ ደምርታዳ ደምርታዳ
 ደምርታዳ ደምርታዳ ደምርታዳ ደምርታዳ ደምርታዳ አክሎክ አክሎክ አክሎክ
 አክሎክ አክሎክ አክሎክ ኤፌርዜዬዋን ኤፌርዜዬዋን ኤፌርዜዬዋን
 ኤፌርዜዬዋን ኤፌርዜዬዋን ኤፌርዜዬዋን ኤፌርዜዬዋን ኤፌርዜዬዋን ሐድርጅ ፍታሕ
 ዘኮነ በእስላም ወዘክርስቲያን በቀሲስ ወዲያቶን በመጋይምን መመጋይምንት
 ፍታሕ ሐርጀዋን /ሥራዩ እምላሰለ ገብርክ /አመትከ/

መጽሐፈ ቅርጽ የዘመቱ ገጽ 9/

ማብራሪያ

በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም በማለት ይጀምርና ትርጉሙ ይህ ነው የማይባለውን አጋንንታዊ ድግምት በተደጋገመ ቃላት ይናገራል ። ከዚያም ወደ መጨረሻው አካባቢ በእስካም ወይም በክርስቲያን በቁስ ወይም በዲያቶን በወንድ አማኝ ወይም በሴት አማኝ የተሠራውን ሥራይ ወይም ድግምት ባረያህን ወይም ገረድህን ፍታ በማለት ይደመድማል ። በየገጹ የማይለየው ድግምት ደግሞ ሰማይን ተመልክተው ምድርን ቆፍረው ታቦትን ዳስሰው ዕጣን አጭሰው እንጨት ሰብረው ቅጠል በጥሰው ድንጋይ ወቅረው ውኃ በጥብጠው የደገሙብኝን ደጋሚዎች ድጋማቸውን ሻርልኝ በማለት የሚማጸነው ምሕጽንታ ነው ። ይህ ድጋም በየገጹ መገኘቱ በጣም የተዘወተረና አብዝተው የሚደግሙት በታቦትና በዕጣን ላይ መሆኑን የሚያሳይ ነው ።

[illegible]

ወዝቤል ለሰይጣን ዘይዘርዎ ለጊሜ ወጤስ ወዘለማ ቀጸለለማ ዘአሊል
 በጼቃ ሼርሞን ግፋያል ያግርር ያግርር ያግርር ያቅጅር ያቅጅር ያቅጅር
 ያቅጅር ያቅጅር ያቅጅር ያቅጅር ያአሥር ያአሥር ያአቅድ ያአቅድ ያአቅድ
 ያአቅድ ያአቅድ ያአቅድ ያአቅድ ባሪያ ዘሹምሹም ወባሪያ ዘጸሊም ወባሪያ
 ዘሹሹ በዘሐርደጁም ዘብሕርት ወዘብሕንት በጁሐም ቅዝቡ በጁሐም ፍዝቡ
 በጁሐም ተአዘዙ ኩልክሙ መፍቅድየ ዘተሐብስ ወዘተሠወረ ይኩን ኅፁን
 በዝንቱ አስማት ያመሸብር መሸንቸር ወመስቀም ወያንሩ ያንራ አላሸንቸር
 አይበክ በቃለድ ተቃለድ በቃለ እግዚእብሔር ዋሕድ ተአበድ አንተ ሰይጣን
 ወባሪያ ዘሹምሹም ወባሪያ ዘጸሊም በዘሐርደጁም ፀሐይ ይጸልም ወወርኅኒ
 ደመ ይክውን በኃይለ ዝንቱ አስማቲክ አድኅኒ እምሕማመ ባሪያ ወሥራይ
 ኬልቂዶን ኬልቂዶን ኬልቂዶን ዘአንሣዕኮ ለአልዓዛር እምከርሠ መቃብር
 ዘፈወስኮ ለመጸንፅ እምነ ዓራቱ ከማሁ ፈውሰኒ እምሕማመ ባሪያ
 ወሥራይ ለገብርክ ዕክሌ አሜን ።

/መጽሐፈ. ቆጽርያኖስ የለኛ ገጽ 4ኛ 5/

እንደ ማሳሰቢያ መናገር የሚያስፈልገው ነገር አለ እርሱም መጽሐፉ የቅርብ ጊዜ ፈጠራ መሆኑ የሚታወቀው ከግዕዝ ፊደል የማይገኙ ከአማርኛ ጋር የመጡ ፊደላቶችን አብሮ መያዙ ነው ። ለምሳሌም ፦ ቸ ሸ ጪ ጅ ዠ ኘ ኸ የመሳሰሉትን እናገኛለን ። እነዚህ ፊደላት ከግዕዝ ቋንቋ ውስጥ የማይገኙና የግዕዝ ልሣንም የሌላቸው ናቸው ።

† C 7.9^u

ብርሃን በሆነው በእግዚአብሔር ስም በማለት የእግዚአብሔርን ስም መነሻ ያደርግና ምንነቱ የማይታወቅ ድጋም ሲደረድር ይቆያል ። በስተመጨረሻም በዚህ ሁሉ ስምህ አድነኝ ይልና አላዛርን ከመቃብር ያወጣህ መፃኅብን

ታታታታታታታ 9999999 ጫጫጫጫጫጫ ላላላላላላላ ቃቃቃቃቃቃቃ
ያያያያያያያ ፋፋፋፋፋፋ ኦኦኦኦኦኦኦ ሮሮሮሮሮሮ ::

/መጽሐፈ ቆጵርያኖስ የዓርብ ገጽ 25/

❖ «ሰው ሳይኖረው ወእሥር እደሆሁ ወእገሪሆሁ ለመሠርያን ፍታሕ ወዘርዘር ሠዓር ወመንዝር ፍታሕ ተፈታሕ ዘተደግመ በምብልዕ መመስቲ ወበቀርባን ወበእንቁላል ዘተደግመ ፍታሕ ወዘተገብረ በበቅል ወበምቅዋም በሰው አጥንት ወበመቃብር በጉጉት ደም ዘተደግመ ወዘተደግመ በባሪያ አጥንት ወበእጋዘን ጥፍር ወበእንበሳ ጥፍር ወበነብር አጽም ወበእባብ ገላ ወበቆቅ ሐሞት ወበጅግራ ራስ ወበላሕም መንጋጋ ፍታሕ ዘተገብረ በመርገም ቁርበት ወበግምጃ በእበት በዝሆን ፍግ ወበለስ አለንጋ ወበአቢሆን ወበሐርገጸት ወበሐንጎታት ፍታሕ ተፈታሕ ሥራዬ አጋንንት ወካህናት ወዲያቆናት ሥራዬ እድ ወአንስት ሥራዬ ጳጳሳት ወኤጲስ ቆጳሳት :: ፍታሕ ሥራዬ ነገሥት ወመኪንንት ወሥራዬ አግብርት ወእከማት ፍታሕ ተፈታሕ በዘደገሙ ሥራዬ በስመ ³⁵ጳጳስ ሰገሌ ወበጭቃ ዘደብረ ሰገሌ በሹም ወበገበዝ ³⁶በማቴዎስ ወበማርቆስ በሉቃስ ወበዮሐንስ ወበዐርባዕቲ ወንጌላውያን በወርኃ መስከረም ወበጥቅምት በወርኃ ኅዳር ወበታኅሣሥ

³⁵ ጳጳስ :- በጳጳስ ስም የሚደገም ድጋም አለ ይህም ድጋም አንድም በጳጳሱ ስም ለሌለው ሰው የሚደገም ድግምት ሊሆን አንድም ደግሞ በጳጳሱ ላይ የሚደገም ድግምት አለ ለሁለቱም የሚያገለግል ነው ::

³⁶ አራቱ ወንጌላውያን :- በአራቱ ወንጌላውያን ስምም የሚደገም ድግምት አለ :: ይህም ሰይጣን በራሱ ባሪያዎች የሚሠራውን ሁሉ በቅዱሳን ስም ስለሚጠቀም እንጂ ማቴዎስና ሌሎች ወንጌላውያን ሁሉ የሰይጣን ድግምት የሚያጻምጡና በእነሱ ስም የተሠራው ሚርት ይሠራል ማለት አይደለም ::

በወርኃ ጥር ወበየካቲት በወርኃ መጋቢት ወሚያዝያ በወርኃ ግንቦት ወበሰኔ በወርኃ ሐምሌ ወበነሐሴ በወርኃ ጳጉሜን ዘተደግመ ሥራዬ ካህናት ወዲያቆናት በአስማት ዘለጎሙ አፋሆሙ ፍታሕ ወዘርዘር ወመንዝር ሠዓር ወመዝብር ሥራዬ ዘተገብረ በላዕለ ገብርክ ዕክሌ በቅብዓ ላህም ወበብግዕ ወበቅብዓ ግመል ወበፀጉረ ግስላ ወበጽፍረ ሚዳቋ ወበውኃ እናት ወበጅብ እር ዘኮነ ፍታሕ ኩሎ ሥራያተ ወአስማተ ዘተጸውዐ ወኢተጸውዐ አስማተሆሙ»

/መጽሐፈ ቆጵርያኖስ ዘኢሑድ ገጽ 28-30/

ትርጉም

የመሠርያችን ዓይኖቻቸውን አሣውር እጅና እግሮቻቸውንም አሠር ፍታ ብትንትን አድርግ ሻር መንዝረውም ፍታ ተፈታ በመብልና በመጠጥ በቀርባንም በእንቁላልም በበቅሎና በመቋሚያ በሰው አጥንት በመቃብርም በጉጉት ደም በባሪያ አጥንት የተደገመ በእጋዘን ጥፍር በእንበላ ጥፍር በነብር አጥንት በእባብ ገላ በቆቅ ሐሞት በጅግራ ራስ በክብት መንጋጋ በወር አበባ በመርገም ቁርበት በግምጃ በእበት በዝሆን ፋንድያ በሰላ አለንጋ በአቢሆትና በሐርገጽ በሐንጎትም በአጋንንትም የቀሳውስትና የዲያቆናትን ሥራይ ፍታ :: የወንዶችና የሴቶችን የጳጳሳትንና የኤጲስ ቆጳሳትን የነገሥታትንና የመኪንንትን የባሪያዎችንና የገረዶችን ድጋም ፍታ በጳጳሳችን በአቡነ ዕክሌ ላይ የተደገመበትን ፍታ በዕክሌ ደብር ጭቃ ለምሳሌ /በእንጦጦ ጊዮርጊስ ደብር አፈር የተደገመ ድግምት እንደ ማለት ነው/ በቂስ ገብዝና በሹም በማቴዎስና በማርቆስ በሉቃስና በዮሐንስ በአራቱ ወንጌላውያን በመስከረምና በጥቅምት

³⁷ 12ቱ ወራት :- ደብተራዎች እዚምና ድንዛዜን ለማምጣት በወራቶችና በቀናቶች ሁሉ ጠንቅቀው ይደግማሉ :: በጸሎት መጽሐፉ እንደምንመለከተው የ12ቱ ወራት ስም በዝርዝር ቀርቧል ::

ወር በገዳርና በታኅሣሥ ወር በጥርና በየካቲት ወር በመጋቢትና በሚያዝያ ወር በግንቦትና በሰኔ ወር በሐምሌና በነሐሴ ወር በጳጉሜን ወር ማናቸውም የካህናትና የዲያቆናት ድጋም አፋቸውን የዘጓቸው ቢሆን ፍታ ዘርዘር ሻር ብትገትን አድርግ በዕገሌ ላይ የተደገመውን ፍታ በክብትና በበግ ቅቤ /ቅብዓት/ በግመልና በግስላ ቅቤ /ቅብዓት/ በሚጻፉ ጥፍር በውኃ እናትና በጅብ አር የተጠራውም ያልተጠራውም ማንኛውም አስማት ሁሉ የተፈታ ይሁን ።

ግበረኛ ለብ ወወልድ ወምንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ ጸሎት በእንተ መፍትሔ
ሥራይ ወመግረሬ አጋንንት ወግርማ ሞገስ ሐሸን አቅመሐሹን አርበሐሹን
ወበሐማተ ደሴት ፀባሸን ፀባሒ በርፋፊ ወለአርክ ወቀዩ መንቅ ገዢአቅ ለገርጌ
መመመመመመመ ፎፎፎፎፎፎፎፍ ፊፊፊፊፊፊፊ ፎፍኤል አቅበዚ ቸዖጻቤ ፎ
ያያያያያያያ በበበበበበበ ዋዋዋዋዋዋ ላላላላላላላ ቃቃቃቃቃቃቃ ፍፍፍፍፍፍፍፍ
ታታታታታታታ ሻሻሻሻሻ ጨጨጨጨጨጨጨ ፍፍፍፍፍፍፍፍፍ... አይዶላይ
ደናይል ሸለሹ ወሼይፊ እምሀራ ሐጂጂሒ ሐርጀምን ነፃ ሸይፊ ወጭጭሚጭ
ጭጭ ፀርኅ ፀፊ ወቃሺፍ መክሺ ሸለሺፍ አጂን መንፈቀ ሌሊት አውክላላት
ቀጀሪን ወያሺሐሺፎን ቀለሚ ቀለምላይ ::

/መጽሐፈ ቅዱሳን ዘኢሳይያስ 78 30-31/

ደብተራው በእነዚህ ወራት በለው ላይ ሊደግም ይችላል ። ወይም በወራቶች የተደገመበትን ሰው ድግምቱን ሊሸርለት ይችላል ማለት ነው ።

38. በስሙ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ ብሉ የሚጀምረው ደህ ድጋም የከፋቱ የመጨረሻው ነው ። ምክንያቱም ማንኛውም ዕውቀት የሌለው ጸሎት ናፋቂ ሁሉ አንዲገዛው የሚያስቸል ማደናገሪያ ቃል ነው ። ምንጊዜም ቢሆን ደብተራ በዚህ ስም ይጀምራል ። ከዚያም የሚፈልገውንና የተለማመደውን ሰይጣን ይጠራል ለሚፈቅደውም ነገር ይጠቀምበታል ማለት ነው ።

முனதூதர்

ይህ ሁሉ አስደንጋጭና ፍጹም አጋንንታዊ የሆነው የውስጥ ገመናችን ዘመናትን እየዘለለ ከሕይወታችንና ከመቅደሳችን ሳይጠፋ ቆይቷል ። አሁንም እንኳ «መንገድ ሰማይ ልፋፈ ጽድቅ» በተለምዶ በባላገሩ አጠራር /ነፋ-ፈጥርቅ/ እየተባለ የሚጠራው በሰው ቁመት ልክ ሦስት ክንድ ከስንዝር ከቆዳ ተዘጋጅቶ እንዲህ ዓይነት ርግማን ተጠምጥሞብን ስንሞት እንኳ አብሮን እንዲቀበር እየተደረገ ወደ ሰማይ ስንሄድ መንገድ ይመራል እየተባለ እንዲሁም ለቅጥቃጤና ለቅገፍት ይጠብቃል እየተባለ በአገገታችን የምናንጠለጥለው ጉድ ስንት አለ ። ክርስቲያኖች ተብለን የምንጠራውና የመቅደስ አገልጋዮች ሆነን የምንታየው ይህን የምናደርግና የምንፈጽም የአጋንንት ደቀ መዛሙርት እንደሆንን ሥራችን ይመሠክርብናል ።

ይህ ሁሉ እያለ ዓይኖችንም እያየው ቤተ ክርስቲያኖችን እንከን የለሽ ቅድስት ንጽሕት በዓለም እንደ እርሷ ያለ እውነተኛ የሌለ በማለት የምናወድሳት ግን በሰው ጭንቅላትና በልዩ ልዩ አንስሳት ሰውነት የአጋንንትን ድግምት የምትፈጽም መሆኗ ይኸውና ገበያ ላይ ያዋለችው ከመቅደሱ በር ላይም የምትሸጠው መጽሐፏ አጋለጣት ። እኛስ ይህ ይወገድ ማለታችን በእርግጥ መናፍቃን ያስብለናልን ? እኛ ወገን ይፍረድ እኛ አገር ይታዘብ ወደ ቤተ ክርስቲያኖችን ገብተን የሕይወት ቃል የሆነውን ክርስቶስን እንዳንሰብክ እርዮሳውያን የተባልነው እንደነዚህ ዓይነት ባሉ ሰዎች መሆኑን ሕዝብ ይወቅልን ።

እስከ ዛሬ ድረስ በመቅደሱ ዙሪያ ምንም አይነት የክፋት ነገር እንደማይደረግና እንዲያውም ቤተ ክርስቲያኑን በቀን 600 በሚታ 600 መላእክት ሰይፋቸውን መዘው እንደሚጠብቁት ሕፃናት እንኳ ሳያውቁ በቅዳሴ ጊዜ ቢንቀሳቀሱ ያለ ርገሬቴ እንደሚቀሰፉ ተደርጎ ሲሰበክና ሲነገር የነበረ መሆኑ ማናችንም

አርቶዶክሳውያን የምናውቀው የትናንትናና የዛሬ ታሪክ ነው ። ገና ከግቢው ስንገባ «የቆምከባት ምድር የተቀደሰች ናትና ጫማህን ከእግርህ አውልቅ» ተብሎ ተጽፎ አሊያም በጥበቃዎች ማስጠንቀቂያ ሰጭነት በባዶ እግራችን የምንገባበት መሆኑ የእያንዳንዳችን ምሥክርነት ነው ። በንግሥ ቀንና በጥምቀት በዓልም ታቦቱ ከየመንበራቸው ሲመጡ መንገዱ ሁሉ አምሮና ተውቦ አሁን አሁንም ከቤተ ክርስቲያን እስከ ታቦት ማረፊያው ድረስ የአበባ ምንጣፍ እየተነጠፈ ነው ። ሕዝቡም ከታቦቱ 40 ክንድ ይራቅ ተብሎ በጥበቃ ኃይሎች እየተገፈተረ የሚውልበት መሆኑ አሁንም የማናስተባብለው ታሪካችን ነው ።

ግን ቅዱሳን የሆኑትና በብዙ ጥንቃቄ ታቦቱን ሊያክብሩት የመጡት ምዕመናን 40 ክንድ ሲርቁ የመጽሐፈ ቆጵርያኖስ ደጋሚዎችና ደባትሮች ታቦትን ዳስሰው ዕጣን አጭሠው ሥር ምስው ቅጠል በጥሰው በቱርባንና በልዩ ልዩ የእንስሳት ደምና አጥንት እንዲሁም ሠገራ ደግመው በሰው ላይ ክፋት የሚያደርጉ ሁሉ የታቦቱ የቅርብ ተጠሪዎች ሆነው ማየት ታቦቱ የማንና ለማን አገልግሎት እየሰጠ መሆኑን በግልጥ እንድንረዳው ሆኗል ። በአባ ዕክሌ በጳጳስ ዕክሌ የተደገመ ድግምትም የተሻረ ይሁን ተብሎ በአባቶቻችን ስም የተደረገው አስተማትና ሚርት ምንኛ እምነት የጎደለንና በእጋንንት እሥራት ውስጥ ያለን ሰዎች መሆናችን አሁንም ተጠንቶ ያለቀ አይመስልም ። እስከ አሁን የተመለከትነው ዕዳችን ተቆልሎ ሳናቃልለው ወንድሞቻችን ማኅበረ ቅዱሳን ሸክሙ እንዳይወርድ እንደ ጎበጥን እንኖር ዘንድ አስጨንቀውናል ። ጌታችን ደግሞ «እናንተ ሸክማችሁ የከበደ ወደ እኔ ኑ እኔም አሳርፋችኋለሁ» በማለት ዳግም ለፍርድ እስኪመጣ ድረስ እየተጣራ ይኖራል ። እንግዲህ የማንን ድምጽ እንስማ ?

ማኅበረ ቅዱሳን ገና የልጅነት ባህርይ ያልለቀቀውና በሕዝብ አእምሮ የሚንቀሳቀስ ስለመሆኑ በአሜሪካም የተባለውን ጥቂት ብንመለከት ምናልባትም አሁን የተያያዘው የቅስቀሳ እንቅስቃሴ የልጆች ጨዋታ እንደሆነ ተገንዝበው ራሳቸውን በጥበብና በማስተዋል የሚመሩ ብዙ ሰዎችን እናተርፋለን ብለን እንገምታለን ። አባቶች ያልቀረቡትና ብቻውን ራሱን የቤተ ክርስቲያን ጠበቃ እንደሆነ አድርጎ የሚያየውም በምን አይነት ብስለት እንደሆነ ብዙኃኑ በጥንቃቄ እንዲያስተውሉት ያግዛል ። ለማኅበረ ቅዱሳን እንደ አባት ሆኖ የሚታየው ወንድማችን ዳንኤል ክብረት በአሜሪካ አገር በሱስ አንጀለስ ከተማ አንድ የፕሮቴስታንት አዳራሽ ተከራይቶ «የአባቶችን ድንበር አታፍርስ» በሚል ርእስ ለደጋፊዎች ስለ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን መግለጫ ሲሰጥና ስለ መናፍቃን ተሐድሶ እንቅስቃሴም ምክር ሲለግስ ከታዳሚዎቹ መካከል እየተነሡ ያተረቡለት ጥያቄ የወገብን ጅማት የሚፈታና ናላን የሚያዞር እንጎልንም የሚበጠብጥ ነበር ።

ከስብሰባው መካከል አንድ ታላቅ ሰው እንዲህ አሉ ፡-

«... እናንተ ሐቀኞች ልትሆኑ ትችላላችሁ ግን ብስለቱ የላችሁም እንደሚመስለኝ የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያንን ጠለት ብላችሁ የምታውቁት አይመስለኝም... ወጣቶች ያልበሰሉ ያልተዘጋጁ በስሜት የነደዱ የተነገራቸውን ብቻ ይዘው የሚሮጡ አሉ እና ተጠንቀቁ ጎበዝ ተጠንቀቁ ... ወገኖቼ! ብዙ ሹግር አለብን በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲህ በእናንተ ገና ዕውቀቱ ቆድሜውም ሳይኖራችሁ አባካችሁ ተማሩ ። በጣም ደስ ይልኛል እናንተን በማየቴ... አንድ ነገር ልንገራችሁ እትዬ ምትዋብ የመጀመሪያይቱ የዓፄ ፋሲል ሚስት ማርያምን አወዳታለሁ የጽጌ ጾም ይጾምልኝ አሉ የጎንደር ካህናት እንዲጸሙ ተደረገ ያ አይሻርም ሕግ ነው ሃይማኖት ነው ልትለኝ እትችልም ። ቀኖናና ደግማ የተለያየ ነው ። ስለዚህ ብስለት የላችሁም ገና ናችሁ ፍላጎታችሁን ስሜታችሁን ወድጀዋለሁ ... ግን እናንተ ደግሞ ብስለቱ

የላቸውም ረጋ በሉ ቀስ በሉ ብዙ ችግር አለብን በእሳት ላይ ቤንዚን ማርክፍክፍ እንዳይሆን ወጣቱን አትክፈሉ... ቀስ በሉ ብለለት ይኑራችሁ ብለዋል ።

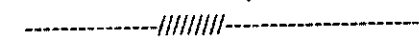
ሌላው እንደ ወንድም ደግሞ ፡-

«ርእሱ እንደሚለው የአባቶችን ድንበር አታፍርስ ይላል ... ወደዚህ ርእስ ከመጣን ድንበር አታፍርስ የሚለው የቤተ ክርስቲያናችን ሥርዓት አንድ ጉባዔ የሚባረከው በአንድ ቀስ ወይም ከዚያ በላይ ባሉ አባቶች ነውና ። ዛሬ ያየነው ወንድማችን ዲያቆን ዳንኤል ራሱ ጉባዔውን በጸሎት ከፍቶ ሲጀምር ነው ያ ራሱ ድንበር ማፍረስ አይደለም ወይ ? ሁሉ ነገር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ነው የሚካሄደው አዳራሽ ተከራይቶ በፕሮቴስታንት አዳራሽ ውስጥ እንዲህ ዓይነት ጉባዔ ማካሄድ ያ የአባቶችን ድንበር ማፍረስ አይደለም ወይ ?» ብሏል ።

ዳንኤል ክብረት ሲያደርግ ያየነውን እንኳ እኛ አላደረግንም ከፕሮቴስታንት አዳራሽም ገብተን በኪራይም ይሁን በነጻ አግኝተን ተሰብስበን አልታየንም አላደረግንምም ። እነሱ ግን ገና ለገና ወንዝ ተሻግረናል ማንም አያየንም ተብሎ ይሁን ወይም የአሜሪካ ሕዝብ የሰለጠነ ስለሆነ የትም ብንገባ ምንም አይለንም የሚል ፈሊጥ እንደሆነ ግልጥ ባልሆነ ሁኔታ በፕሮቴስታንት አዳራሽ ስብሰባውን አካሂደዋል መልካም ነበር ።

ግን እኛን እያወገዙ እኛን ባወገዙበት መድረክ መታየትና ማገልገል የመጨረሻው አሳፋሪ ነገር መሆኑን እንዴት ማስተዋል ተሳናቸው ? ምናልባት የአሜሪካ ኦርቶዶክስነትና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስነት ልዩነት ኖሮት ካልሆነ በስተቀር ። በመናፍቃን መጽሔት ላይ ወጡ እየተባልን የተለፈፍነው እኛ እንደ ጋጢአተኛ ከተቆጠርን ከአዳራሻቸው ገብቶ የተገኘውስ ይወገርን ? ለአባቶች ክብር አይሰጡም እየተባልንም ብዙ ተወቅስን እነሱስ ከዚህ ወቀሳ አመለጡን ? እዚህ አዲስ አበባ ውስጥ እንኳ በሚሊኒየም አዳራሽ እነ መጋቤ ሐዲስ በጋሻው

ስብሰባ በማድረጋቸው አርማጌዶን በሚል ርእስ ጦርነት ተከፍቶባቸው እንደ ነበር የሚታወቅ ነገር ነው ። ወይም እነሱ በሥልጣናቸው ስብሰባ በጸሎት የሚከፍቱ እንደ ተክልየ ሥልጣን ከለማይ ወርዶላቸዋልን ? በየስብሰባው እንደ ተናገሩት በመናፍቃን መጽሔት መታየታችን በሥራቸው እንደተባበርናቸው ተደርጎ ቀላል ያልሆነ የጥላቻ ዘመቻ ተካሂደብን ነበር ። ይህም ሙሉ ቃልና መልእክት በእጃችን ይገኛል ። በመጽሐፍ መውጣታችን እንደ መናፍቃን ካስቆጠረን በአዳራሻቸው ተገኝቶ ስብሰባ ማካሄድስ እንደ ፓስተር አያስቆጥረንም ? ከዚህ የተነሣ በአዳራሻቸው ገብቶ ያገለገለው ወንድም ፓስተር ... ቢባል ያንሰዋልን ... እኛን ያወገዙበትን ቅስቀሳውን እንመልከተው ።



«እሳተ አምጸእኩ ለምድር ወምንተ አፈቅድ ዘእንበለ
አንድይታ»

እሳትን ልጥል መጣሁ ከነደደች ዘንድ ምን አፈልጋለሁ ::

/ሉቃስ 12÷49/

የማህበረ ቅዱሳን የሰሞኑ ተከታታይ ጉባዔዎችና

የተሳለፈ የቅስቀሳ መልእክት

በቀጥታ ከመድረክ የተቀረጸ አራጂናል ቅጽ

/ከሲዲ ካሴት/

ከዚህ በታች የቀረበው ጽሑፍ ተሐድሶ የተባለው ድርጅት ወይም የመናፍቃን ቡድን በቤተ ክርስቲያን ላይ አደጋ እንደሚያደርስ ተደርጎ ታስቦ ለሕዝብ ይፋ የተደረገ የማህበረ ቅዱሳን ጥናታዊ ጽሑፍ ነው :: በእኛ አቀራረብ በቀጥታ ያስቀመጥነው እነሱ በቀጥታ ለሕዝብ ያስተላለፉት ሲሆን ቀጥሎ የተሰጠው ማብራሪያና ምላሽ ግን ከእኛ መሆኑን አንጋብያን እንዲረዱልን በእክብሮት እንጠይቃለን አሁን ወደ ሐሳቡ እንግባ ::

፩ «የተሐድሶ መናፍቃን እንቅስቃሴ ከመሠረታዊ መነሻቸው እስከ አሁን እስካሉበት ደረጃ ድረስ ጠቅለል ጠቅለል እያደረግን ለማየት እንሞክራለን :: እስክራን ላይ እንደሚታያችሁ ከታች እሳት ይነዳል በስተግራ በኩል ማለብነት ተማሪዎች ትምህርታቸውን ይቀጽላሉ :: በስተቀኝ በኩል ደግሞ

⁴⁰ አብነት :: አብነት ማለት በኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በቀሎ ትምህርት ቤት የአንድምታ /ትርጓሜ/ ትምህርት የሚሰጥበት ጉባዔ ቤት ነው :: የድጓም የቅኔም የቅዳሴም ቢሆን አንድ ተማሪ በእንዱ ትምህርት ከተመረቀ የአብነት መምህር ሊባል ይችላል :: ተጠያቂ አባት ብቁ

አክሱም ጽዮን ማርያም ቤተ ክርስቲያን አላች :: እውጭ ሰዎች ቆመዋል እውስጥ እንግዲህ ካህናትም አገልጋዮችም ያገለግላሉ :: እንደምታዩት እሳቱ እውስጥ በጣም ብዙ አለ ኃይል አለው አላይ ብቅ እያለ የሚታየው ግን በጣም ጥቂቱ ነው :: አላይ የሚማሩትም ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚያገለግሉትም ይህን እሳት አያዩትም :: አሁን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለው ሁኔታ ምን ይመስላል ? እውሥጥ ብዙ እሳቶች አሉ ይነዳሉ ይወጣሉ ይጨምራሉ :: ቤተ መቅደሱ ውስጥ ያሉት ብዙዎቹ ግን ምን እየሆነ እንደሆነ ያዩ አይመስልም :: ሁሉም የየዕለት አገልግሎቱን በማድረግ ተጠምደዋል እንጂ ምን እሳት እየነደደ እንደሆነ ብዙዎቻችን ያየን አይመስልም ይህንን የሚያመለክት ነው ::

የዚህ ገለጻ ዋና ዓላማ ::

- እንደኛ የተሐድሶን ምንነት ከመሠረቱ ለመገንዘብ ነው
- ሁለተኛ ተሐድሶ ሊያስከትለው የሚችለውን አደጋ በትክክል ለመረዳት እንዲሁም አሁን ያለበትን ደረጃ ለማወቅ እምን ደረጃ ደርሷል ? የሚለውን

መምህር ማለት ነው :: የአብነት ትምህርት ቤቶች በግል ጥረት ከሚማሩት ተማሪዎች እንዳንደቹ የተማሩት ትምህርት እንዳይጠፋባቸው ብራና ፍቀው ቀለም በጥብጠው በርዕ ቀርጸው ዘሩን ጽፈው አመልክተው በዚያው ተመርቀው በዚያው መጽሐፍ አስተማሪ ሆነው በመጨረሻም ሲሞቱ ለትምህርት ቤት ወይም ለቤተ ሰብእ አውርሰው ወይም ለቤተ ክርስቲያን ሰጥተው ይሞታሉ :: እንደዚህ ያሉ መጻሕፍቶች ብዙ ናቸው :: እኔም ራሴ ቅዳሴ ቤት ባለሁ በራሴ እጅ የተጻፈ ቅዳሴና አንቀጽ አሰኝ ለመምህራም መጽሐፋቸው ሲያረጅባቸው እዲስ መጽሐፍ የጻፍሁላቸው እኔ ነበርሁ :: ለቅኔ መምህራም ቅዳሴ አስተምራ መጽሐፍ ጽፌ አመልክቼ የሰጠሁ እኔ ነኝ ::

⁴¹ ብዙ እሳቶች የተባሉት በእነሱ አብራር መናፍቃን ወይም ተሐድሶ የሚባሉት ሲሆኑ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ማንም ባያያቸው የልዝበው በመገባት የጉፋቱ አላቃቸውን እያቀጣጠሉት ይገኛሉ ማለት ነው :: እሳቱ ያለ ምንም ምህረት ቤተ ክርስቲያንን ለማጥፋትና አመጽ ለማድረግ እንደሚችል የተጠቀመበት ገለጻ ይመስላል :: በሌላው መጽሐፋቸው ደግሞ የገነነም ደጃቸው በማለት ተሐድሶዎችን ጠርተዋቸዋል :: ምናልባትም መገረያችን ሲያል እንደገና የሰጠን የገብር ልጆች እንደገና የሚያሳይ ለመሆኑ ለመሥራት የታሰበ ጥናት ይመስላል ::

ተገንዝበን በስተመጨረሻ እያንዳንዳችን መሥራት የሚገባንን ነገር እንድናውቅ በጥሩ መረዳት ከብዥታ በጥሩ ግንዛቤ ላይ እንድንመሠረት ለማድረግ ነው ።

ይላል ጥናታዊ ገለባ አድራጊው ።

የዚህ ጥናት አቅራቢ «ዲንቆን» ዶክተር ያረጋል አበጋዝ የተባለው የማኅበረ ቅዱሳን አባል ነው ። ከመግቢያው ሲናገር እንደምንረዳው በአሁኑ ሰዓት ተሐድሶ የተባለው ቡድን በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ምን ያህል ሠርጎ እንደገባና እንደ ወረራት የሚያሳይ በምስል የታገዘ ጥናታዊ ገለጻ ነው ። በገለጸው ላይ ትኩረት የተሰጠው «የመናፍቃን ተሐድሶ የተባለው ድርጅት» ቤተ ክርስቲያንን እያንደዳት እንደሆነና ምዕመናን ራሳቸውንም ሆነ ቤተ ክርስቲያናቸውን እንዲጠብቁ ለማሳሰብ ነው የሚል ጥሪም ቀርቧል ። እሳት እያንደደ ቤተ ክርስቲያኒቱን ለማጥፋትና አመድ ለማድረግ እንደተዘጋጀ ሆኖ የቀረበው የተሐድሶ ቡድን እንዲህ ዓይነት ዓላማና ሐሳብ የለውም ። አባቶች አልተገንዘቡትም አላዩትም ያየነው እኛ ነን ማለትም አባቶችን ቤተ ክርስቲያኒቱን ለመጠበቅ ዕይታ ያነሳቸው እንደሆኑና ለጥበቃው ማኅበረ ቅዱሳን እንደተሻለ በትክክልም ችግሩን እንደተረዳ አድርጎ ማቅረቡ ጤነኛ አይመስልም ። ለአባቶችም ክብርን እየሰጠ አይደለም ።

ከዚህ ጋር በሌላኛው ቀን በተመሳሳይ ሁኔታ በፕሮግራም መሪው በአጎላማሽ ቃላት ተንጸባርቆና ጎልብቶ የቀረበው የሚከተለው ነበር ።

«..... የተሐድሶ ወይም የመናፍቃን እንቅስቃሴ የተቀነባበረው ሄራ በቤተ ክርስቲያን ላይ ሊተኮስ የተቀነባበረው የክህደት መርዝ ምን ይመስላል ? ወደየት አየሄደ ነው ? የሚለውን ጥናታዊ ጽሑፍ ያቀርብልናል ዲያቆን

ዶክተር ያረጋል አበጋዝ የቅድስት ሥላሴ መንፈሳዊ ኮሌጅ ደቀ መዝሙር ናቸው የሚያቀርቡልን» ብሏል ።

በእርግጥም የተሐድሶ እንቅስቃሴ ከዕለት ወደ ዕለት ከዓመት ወደ ዓመት እየሰፋና እየበዛ እያሸነፈም ሄዷል ። አካሄዱ ግን ከክፉ ልባቸው እያመነጨ ክፉ ስም እንደሚሰጡት ሳይሆን ወይም እሳት ሆኖ ቤተ ክርስቲያንን ሊያጋያት ሳይሆን የወንጌል እሳት በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ እንዲቀጣጠልና የሕይወት እሳት የሆነው መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሕዝባችንን እንዲጎበኘው ነው ። የተሐድሶ ዋና ዓላማ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደተናገረው በሚያጠራውና በሚያነጥረው «በመንፈስ ቅዱስ እሳትነት ቤተ ክርስቲያናችን ተጠምቃ ከዚህ ዓለም ሥርዓትና ወግ ተለይታ ለሰማያዊ መሽራ ለክርስቶስ ተዘጋጅታ ያለነውርና ያለነቀፋ ሆና እያመለከች እንድትኖር እንጂ ለሁከትና ለብጥብጥ የተደራጀን አይደለንም ። ይህም ይታወቅልን ዘንድ እስከ አሁን ድረስ አቤቱታችን ጨሽታችን አልተቋረጠም ።

ከዚህ ይልቅ የነገር የሁከትና የጦርነት እሳት እያንደደ ታጠቁ ዝመቱ እያለ ነጋሪት እየጎለመ በእኛ ላይ የዱላና የሞት ናጻ እያወረደብን ያለው ማን ሆነና ? አዎ እነሱው እንደገለጡት ሊቃውንቱ አልተረዱንም ሊሰሙንም አልቻሉም ከእነርሱ ውስጥም ሆነ ከውጭ የሚመጣ ማናቸውም አደጋ በቤተ ክርስቲያን ላይ

¹ የመንፈስ ቅዱስ እሳትነት «የሐንስ በውኃ አጥምቆ ነበር እናንተ ግን ከጥቂት ቀን በኋላ በመንፈስ ቅዱስና በእሳት ትጠመቃላችሁ» /ሐዋ 1፡4/ «እኔስ ለንስሐ በውኃ አጠምቃችኋለሁ ... እርሱ ግን በመንፈስ ቅዱስ በእሳትም ይጠምቃችኋል» /ማቴ 3፡11/

² ቅድስትና ያለነውር /ኤፌ ምዕ 5፡27/ እንከን የለሽ እንዳች የሚያስነውር ነገር የማይገኝበት ሆኖ የተዋበች ፍጽምት ገጽሕት ክብርትና ልዕልት የሆነች ማለት ነው ።

እየተቃጣ ነው ። ሆኖም ያ ችግር ግን በተሐድሶ ንቅናቄ የተፈጠረ ሳይሆን ለቤተ ክርስቲያኒቱ መሻሻልና ዕድገት ሙሉ አቅማቸውን ተጠቅመው በሚንቀሳቀሱ ወንድሞችና ሊቃውንት ላይ በደል እየፈጸመ ያለው ክፉው ማኅበር ያመጣው ችግር እንደሆነ አሁንም አባቶችና ምሁራን አልተረዱትም ።

ለመሆኑ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እያንደደ ያለውን እሳት አባቶችና ሊቃውንት ያላዩት ይህ ማኅበር እንዴት ባለ ችሎታና አውቀት እንደምን ባለ ግንዛቤ በምን ዓይነት ሊመሰከተው ይችላል ? ወይስ ለእነርሱ ችግር ማለት ወንጌል ነው ? እርግጥ ነው ጌታችን በምድር ላይ በነበረበት ወቅት ወንጌል ቤተ ሰብእን ከቤተ ሰብእ አባትን ከልጅ ሊለይ እንደሚችል ይህም ባሕርዩ በእሳት እንደሚመሰል በእሳት መስሎ ተናግሯል ። ይህ ደግሞ የተሐድሶ መልእክት ሳይሆን የባለቤቱ ነው ። ለዚህም ነው አኛና ወላጆቻችን ተለያይተን ያለነው ። በወንጌል ያልሆነው ጠላትማ በምን ምክንያት ይለያል ? በዓለም አሰላሳ ድረስም ዓለም ታቅፋና ደግፋ ትይዘዋለች ። ሰይጣንም ቢሆን ከክርስቶስ ውጭ የሆነውን ኅብረተ-ሰብእ የሚተናኮልበት ምክንያት አይኖርም ።

፫ «ሌላው ተሐድሶ ሊያስከትለው የሚችለው አደጋ ምንድን ነው ? በእውነት ተሐድሶን እንደ ቀልድ ልንተወው የምንችለው ነገር ነው ? የትም አይደርስም እግዚአብሔር.... ይጠብቃል ብለን የምናቆመው ነገር ነው ?

“እንደ ላይ ቤት ታች ቤት ትርጓሜ ተቃንቶ የሚታረቅ ነገር ነው ? ምንድን ነው ተሐድሶ ሊያደርሰው የሚችለው አደጋ ? እንዲሁም አሁን ያለንበት ሁኔታ ምንድን ነው ? እነማን ናቸው እየሠሩ ያሉበት ? ምንድን ነው እየተሠራ ያለው ? የሚለውን አይተን ከእነዚህ በመነሣት መሥራት ያለብንን ነገር ጸሎቱንም ማንኛውንም የሁሉም ነገር መሠረት ጸሎት ነውና ጸሎትም ሆነ ሌላውን ተያያዥ ሥራ እየሠራን.... እንድንሄድ ነው» ስለተባለው ።

አዎ ተሐድሶ የሚናቅ አይደለም ቸል ሊሉትም አይገባም ። ይህንንስ ሕዝባችን አውቆልናል ። ዓላማችንም ክፉዎች እንደሚሉት እንዳልሆነ ተረድቶናል ። ደግሞም ከዚህ በኋላ ምን ልሠራ እንደሚገባ አባቶችም ጭምር ተረድተውናል ። ያልተረዱና ያላወቁን በጭፍን ሃይማኖታዊ መልክ ይዘው የክርስቶስን አዳኝነት ክደው የራሳቸውን ጽድቅ በማቆም የወደቁት ወንድሞቻችን ናቸው ። በጠሩበት አዳራሽ ውስጥ የተሰበሰበው ሕዝብ የነሱ ብቻ መስጧቸው ከሆነም ተሳስተዋል ። ማብራሪያ የሰጡን ምክርም የሰጡን መናፍቃን ወረውናል ብለው የሰበኩንም ገንዘብ እንድናዋጣ ጥሪ ያደረጉልን የዕርዳታ ፎርም እንድንሞላ ወረቀት የሰጡንም በአብዛሃው እዚያው ውስጥ ለነበርነው ለእኛም ጭምር ነው ። ያላቸው ቅናትና ተነሳሽነት ዋጋ የሚያሰጥ ቢሆንም የቆሙበትን መሠረት ሳይፈትሹና ምን ዓይነት የእምነት አቋም እንዳላቸው ሳይረዱ የቤተ ክርስቲያናችን የጥንትና የአሁን ታሪክም ሳይገባቸው የነበረው ያለውም ሁሉ

“እንደ ላይ ቤት ታች ቤት ትርጓሜ ፡- ይህ የትርጓሜ ስልት በጎንደር የአብነት ትምህርት ቤት የሚታወቅ የትምህርት አይነት ነው ። አንዱን ሐሳብ ከሌላው ሐሳብ ጋር ለማስታረቅ ለምሳሌ «ወርቅ ወይም ብር ወይም ናስ በመቀነታችሁ ወይም ለመንገድ ከረጢት ወይም ሁለት ዕጅ ጠባብ ወይም ጫማ ወይም በትር አታገኙ» /ማቴ 10÷9/ የሚለውንና «ለመንገድም ከበትር በቀር እንጂራም ቢሆን ቀረጢትም ቢሆን መሐለቅም በመቀነታቸው ቢሆን እንዳይዙ አዘዛቸው» /ማር 6÷8/ የሚለውን የተለያዩ የሚመስል ሐሳብ ያለውን ቃል ማስታረቅ ነው ።

እውነትና ምንም ችግር እንደሌለበት አድርገው ማሰባቸው ግን የጥፋት መልእክት እንደሆነ ሊያጤኑት ይገባል ብለን መልሰን እንመክራቸዋለን ።

አሁንም እኛ ውይይት እንፈልጋለን አትፍሩን ቅረቡን ማንነታችንን የእናንተንም የእኛንም አመለካከት ሕዝቡና አባቶቻችን ይወቁልን ። ይህ እስካልሆነ ድረስ ግን በየዕለቱ አለቅን ተበላን ነደድን ተወረስን የሚለው ሙሾ ከምንም አያድንም ። በተረፈ አሁንም ለሕዝባችን የምንለው ቢኖር መቸውንም ቢሆን ሃይማኖታችንን ቀይረን ቤተ ክርስቲያናችንንም እነሱ እዳሉት ለመናፍቃን አሳልፈን የምንሰጥ አይደለም ። ይልቅስ እውነቱን ይዘን የጥንቷን ትክክለኛዋን ኦርቶዶክስ እምነት አውቀን ከውጭም ከውስጥም ያሉትን ከሐዲዎች እንከላከል እንላለን ።

የተሐድሶ ችግር እንደ ላይ ቤትና ታች ቤት ትርጓሜ የሚቃና እንዳልሆነም ባለሙያ መሰሉ ወንድም ተናግሮታል ። አዎ ! ችግሩ ከመሠረቱ ተጠንቶ እንዲወገድ ይደረጋል እንጂ እውነትና ውሸትን ማስማማት ወይም ማስታረቅ የሚቻል አይደለም ። ጥያቄያችንም እንዲ ይኸው ነው ። በአገራችን የተፈጠሩ የትርጓሜ ሰልፋቸው ችግራቸው ያለውንና የተነገረውን ደረቅ ቃል እንዳለ ከመቀበል ይልቅ ከአንደኛው ግማሽ ሰውነት ከሌላኛው ደግሞ ግማሽ ሰውነት አዋጥቶ እንዲህ ነው ብሎ አስማምቶ መሄድ ልማዳቸው ነው ።

ይህ ደግሞ በክርስቶስ ትምህርት ላይ የሰው እጅ ጣልቃ እንዲገባበት ክፍተት ይሰጣል ። ወንጌሉም በሰው ሐሳብ ይበረዛል ይከለሳል ። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ከፋዎች መጽሐፍ ቅዱስ ተበርካቢ ተከልሷል ቀላል ከባድ በሚባሉ ትርጉሞች ከእውነታው አፈንግሟል እያሉ ሕዝቡን እንዳያነብ አድርገውታል ። ካደረጉት ምክንያቶች አንዱ እንደሆነ ሁሉ እኛም የምንለው በቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ ያለው አንድምታ ትርጓሜ የሰዎች ፈጠራ እንጂ የሐዋርያት ትምህርት አይደለም እንላለን ። በማለት ልዩነቱም ችግሮችም እንደተራራ ተጋርጠውብን

ሳለ ችግራችንም ከጓደኛን ተቀምጦ ይህን ዕዳ ሳንከፍል ቤተ ክርስቲያናችንን የበላ ይብላሽ ብለን ዝም የምንልበት ትዕግሥት የለንም ። እንግዲህ ከፋዎችም እንዲሁ ከፋቱን ይዘው ከሰበኩት ከፊት ለፊታችን ያለው የጋራ ሕዝብ እውነቱን እየተመለከተ የራሱን ውሳኔ ይወስናል ።

፬ «..... ማንኛውም ሰው በግሉ የሚያምነውን እምነት መያዝና ማመን እግዚአብሔር የሰጠው ነጻነት ነው ። እግዚአብሔር አይደለም በአዲስ ኪዳን በብሉይ ኪዳንም ቢሆን ሰዎች እግዚአብሔርን ካላመናችሁ ተብሎ እንዲሰደቡ እንዲገደቡ ፈጽሞ አላዘዘም ። እሥራኤላውያን ከከነዓን ከነበሩ ብዙ ነገሥታትና ሕዝቦች ጋር የተዋጉት ርስታቸውን ስለያዙባቸው ብቻ ነው ። ማንም ሰው የሚያምነውን ነገር ማመን አምላካዊ መብቱ ነው ። በአገራችንም ሕገ መንግሥታዊ ነው መንግሥት የሚፈቅደው ነው» ስለተባለው ።

ይህ አባባል እውነት ነው ። እኛም ሌላ የእምነት ድርጅት የማምለኪያ ቦታ ስለሌለን መሄድም ስለማንፈልግ ኦርቶዶክሳውያንም ስለሆንን እስከ አሁን አሁንም ወደ ፊትም ከቤተ ክርስቲያናችን ንቅንቅ የምንልበት ሁኔታ የለም ። ሕገ መንግሥቱ ስላለልን /ስለፈቀደልን/ ብቻ ሳይሆን ሃይማኖት ከሕገ መንግሥትም በላይ እስከሞት ሊሄድ ይችላልና የሚከፈለውን ዋጋ ሁሉ እየከፈልን ከተቃዋሚ ወንድሞቻችን ጋር አብረን እንቀላቀላለን ። ተሐድሶ ማለት የቤተ ክርስቲያን ጠላት ማለት አይደለም ። ይልቁንም ቤተ ክርስቲያኑን ከግልሙትና ከስንፍና ከክህደት ከነፋቱ ተጠንቅቆ የሚጠብቅ መልካም አረኛ ማለት ነው ። ሰነፍ ግን በጎቹ ሲከሱ ሲቀጭጩ አልባሌ ስፍራ ላይ ሲውሉ ለሞትና ለበሽታ ሲጋለጡ ጠጉራቸውን ይለብሳል ሥጋቸውን ይበላል ራሱን ያለማራል ያወፍራል የራሱን ኑሮ ይገነባል ።

ተሐድሶ ይህን እምርሮ ይቃወማል ራሱን እያጣ ለበጎቹ ዋጋ ይክፍላል ። ክፉዎችንና አስመሳዮች ተኩላዎችን በጥብቅ ያወግዛል ግብራቸውንና ክፋታቸውን ለሕዝብ ይገልጣል ። ይህ ሲሆን ግን አራዊት የሆኑት ተቃዋሚዎቻችን አፍረው ዝም ይላሉ ማለት አይደለም ። አውሬ በወጥመድ ውስጥ ሲገባ በመጀመሪያ ከወጥመዱ ያመልጥ ዘንድ የራሱን ዘዴ ሁሉ ይጠቀማል ። ያ ካልሆነ ደግሞ እንደተያዘ ሆኖ በወጥመድ የያዙትን ሰዎች ለመንከስ ወደ ጎላ አይልም ። እንዲሁም ይህ ማንበር አሁን ከተያዘበትና ከገባበት ማንቆ ለማውጣት ቢችል የተለያዩ አማራጮችን ሁሉ ይጠቀማል ። ያ ካልሆነ ደግሞ የከበበውን ለመብላትና ጉዳት ለማድረስ የመጨረሻ ውሳኔው ይሆናል ። እናም የመጀመሪያዎቹ ለአደጋው ተጋላጮች እኛ እንደሆንን እናምናለን ። ይሁንና ከእኛ ሞት በጎላ በደማችን ላይ የሚነሣው ትውልድ ደግሞ የበለጠ የእነሱ አፍራሽ ይሆናል ማለት ነው ።

እሥራኤላውያን ከከነዓናውያን ጋር የተዋጉት ስፍራቸውን ለማስለቀቅ እንደሆነ ተገልጧል ። ያ ሥፍራ እግዚአብሔር መስጠቱ ብቻ ሳይሆን አብርሃም ለሚስቱ ለሣራ መቃብር በገንዘቡ የገዛው ሥፍራም ጭምር ነበር ። እናም ሥፍራቸውን ለመያዝ ተዋጉ ተብሏል ። ይሁን እንበልና አሁንስ እኛ ሥፍራችን ስለተያዘ ብንዋጋ ብንጋደል ኃጢአት አይሆንብንም ለማለት ይሆን ? ማንም ሰው እግዚአብሔርን ካላመነህ ተብሎ አይደበደብም አይገደለም ። ግን ሥፍራውን ለማስለቀቅ መግደል እንደሚቻል ተደርጎ የተቀነባበረው የክፉዎች ትምህርትና ቅስቀሳ ከእምነት አንጻር ብቻም ሳይሆን ከፖለቲካም አንጻር ሲታይ አንዲትን አገር ወይም አንድን መንግሥት ለማፍረስ የተደረገ ዐውደ ጥናት ወይም ሢራ ይመስላል ። ምንም ይሁን ምን እኛ ያገኘነው ሕዝብና በክርስቶስ ያመነ ወገን ከዚህ በጎላ ለእንዲህ አይነት ለወረደ ተራ ነገር እጁን አይሰጥም ይልቅስ ፡-

እስይ ስለቴ ሠመረ እሠይ ስለቴ ሠመረ
ለመድኃኔ ዓለም ነግሬው ነበረ
እስይ ስለቴ ሠመረ እስይ ስለቴ ሠመረ
ለኢየሱስ ክርስቶስ ነግሬው ነበረ

ገሼን ላሊበላ ጉልበቴን ጨርሼ
ቁልቢ ገብርኤል ለጽድቅ ገስግሼ
ጋራ ቁልቁለቱን ሁሉንም አድርሼ
መሳሳቴን ሳውቀው መጣሁ ተመልሼ

እስይ ስለቴ ሠመረ እሠይ ስለቴ ሠመረ
ለመድኃኔ ዓለም ነግሬው ነበረ
እስይ ስለቴ ሠመረ እስይ ስለቴ ሠመረ
ለኢየሱስ ክርስቶስ ነግሬው ነበረ

አቤት አለማወቅ አለመረዳት
ቤቴን እያንኳኳ ያለም መድኃኒት
ክፈትልኝ ሲለኝ ራት ለመብላት
ወረድኩኝ ዝቋላ ጽድቅ ለማግኘት

እስይ ስለቴ ሠመረ እሠይ ስለቴ ሠመረ
ለመድኃኔ ዓለም ነግሬው ነበረ
እስይ ስለቴ ሠመረ እስይ ስለቴ ሠመረ
ለኢየሱስ ክርስቶስ ነግሬው ነበረ

እያለ የሚዘምር ትውልድ በተፈጠረበት በዚህ ዘመን ሰው ሠራሽ ትምህርት ማስተማርና ገድልንና ድርሳንን የወንጌል ቅባት እየቀቡ ማስተማር የሚቻልበት

አይደለም ። ይልቅስ ጨለማ ለብሰን ከእናንተ ቢሮ ውስጥ ሆነን ከእንዳንደቻችሁ ጋር የተወያየነውን ቤተ ክርስቲያኒቱ በውጭ ወይስ በውስጥ ባሉ ሰዎች ትታደስ ? ብለን የተወያየንበትን እውነት ወደ ገሐዱ ማውጣት ይቻላል ።

፩ « ነገር ግን አንድ ሰው የእርሱ ባልሆነ የእምነት ተቋም ውስጥ ገብቶ የዚያ የእምነት ተቋም ያልሆነውን ነገር የለም የእናንተ እምነት ይኼ የያዛችሁት የምታምኑት ሳይሆን እኔ የምነግራችሁ ነው ብሎ የነዚያ ሰዎች እምነት እንደሌለ ቆጥሮ ማስተማር ቢጀምር ግን ይህ አንደኛ እግዚአብሔርም የሚፈቅደው አይደለም ። ሁለተኛም ሁከትና ብጥብጥ የሚፈጥር ነው ። ለምሳሌ አንድ ኦርቶዶክሳዊ ክርስቲያን የእስላሞች ቤተ መስጊድ ውስጥ ገብቶ የእናንተ እምነት ይህ አይደለም ብሎ የራሱን ኦቶዶክሳዊ ትምህርት እስልምና ማለት ይህ ነው ብሎ ቢያስተምር አግባብ አይደለም ። በምንም ምክንያት አግባብ ሊሆን አይችልም ። አሁን ግን በእኛ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እየተሠራ ያለው ይኸው ነው ። ስለተባለው ።

በእርግጥም ከሕገ መንግሥት አኳያ ያስጠይቃል ። እንደ ክርስትና ሐዋርያዊ ተልዕኮ ግን አያስጠይቅም ። ምክንያቱም ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ የተባሉት ሐዋርያት የራሳቸውን ቤተ ክርስቲያን ሠርተው ጎጆ ቀልለው አትንኩን እንነካችሁም በማለት ሊኖሩ አይደለምና ። ቢሆንም እንኳ ይህ ጥቅስ ለእኛ የሚጠቀስ አይደለም ። ይልቅስ ወንጌልን ትተው በእርሱ ፋንታ ልዩ ወንጌል የሚሰብኩ አስመሳዮችን በጥብቅ ይመለከታል ። የያዛችሁት እምነት ትክክል አይደለም ትክክለኛው ይህ ነው ብሎ ሐቅን መናገር ሃይማኖታዊ አካሄድ ነው ። ግን በድንቅና በተለምዶት ትክክለኛውን እምነት መግለጥ መቻል ይኖርበታል ። አለበለዚያ ግን ለእርሱ እምነት እርሱ ከሚንቀው ከሌላኛው እምነት በምን ይለያል ?

የጠለቀ ልዩነት ባለበትና ከመሠረቱም አንድነት የሌላቸው ከሆኑ በእርግጥም ለፖለቲካው ሲባል ገደብ መሥራቱ አግባብ ይሆናል ። ግን እኛ ኦርቶዶክሶች ሆነን ሳለ እንዳልሆንን አድርጎ የሚቃወመን ጠላት ሲነሣ ምን ልንሆንና ወዴትስ ልንገባ እንችላለን ? ደፍረን የምንናገረው ነገር ቢኖር አሁንም እውነተኛ ኦርቶዶክሶች እኛው እንደሆንን ነው ። ከእኛ ውጭ ትክክለኛ ኦርቶዶክስ አለ ብለን አናምንም ። ለምንናገረው ሁሉ ደግሞ በቂ ማስረጃ ይዘን እንጂ ክፉዎች እንሚያስወሩት በዶላር ስለጠገብን አይደለም ። ይህስ ቢሆን ኖሮ ዛሬ ከተሰደድነው ከእኛ መቅረት በስተቀር በቤተ ክርስቲያኑ ታዛ ሥር የሚገኝ አንድም ሰው አይገኝም ነበር ።

ደግሞም እኛ ከሌላ ቤተ እምነት ውስጥ ገብተን ያጠፋነው ጥፋት የፈጠርነው ሁከት የለም ። እየጮኸን ያለነው የቤታችን ችግር ይወገድ በእውነት እንመራ የስሕተት ትምህርቶች ይጥፉ የሚል እንጂ በጥናቱ ላይ እንደቀረበው በሌላ የሃይማኖት ድርጅት በጴንጤ ወይም በሙስሊም መስጊድ አልተገኘንም ።

፪ « ስለዚህ የዚህ ገለጻ ዓላማ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ምዕመናን ሳይሆኑ ወደ ውስጧ ገብተው ነን ብለው የሌላ ቤተ እምነት አስተምህሮ ለማስተማርና የቤተ ክርስቲያኒቱን ዶጋማዋን ሥርዓቷን አጠቃላይ እርሷነቷን ከውስጥ ሆኖ ለመለወጥ እየሞከሩ ነው ። ራሳቸውን ተሐድሶ ብለው ከሚጠሩ አሳሳቾች ራሳችንንና ቤተ ክርስቲያናችንን እንድንጠብቅ ። ማንንም መንካት አይደለም ራስን መከላከል ነው ። ሌባ ወደ ቤት ገብቶ ዝም ብሎ እየታየ እንደፈለገ ይውሰድ አይባልም ። አሁን እምነታቸው ሌላ የሆኑ ሰዎች ከእኛ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ገብተው የእናንተ እምነት ይህ አይደለም ብለው የራሳቸውን እምነት በእኛ ውስጥ እያስገቡ ስለሆኑ ። ስለተባለው ።

እነሱ እንዳሉት አደርገን ቢሆን ኖሮ በሌላ ቤተ እምነት ውስጥ ይህን ድርጊት ፈጽመን ብንገኝ በእርግጥም ወንጀል ነው ። እኛም እንረዳለን ። እኛ በእኛ ቤተ-ክርስቲያን ውስጥ ያቀረብነው ጥያቄና እንቅስቃሴ ግን እንዲህ የሚያስነቅፈን ሳይሆን የሚያስመሰግንና የሚያሸልመን ሐቅ ነው ። ችግራችን ስሐተታችን ይታረም ቤተ ክርስቲያናችን የምትመራበት አንድ ብቸኛ መጽሐፍ ሊኖራት ይገባል ። እርሱም ለእኛ እንዲመች ለምኞታችን እንዲሰማማ አድርገን የጻፍነው መጽሐፍ ሳይሆን እውነተኛ ስለ ክርስቶስ የሚናገር በነቢያትና በሐዋርያት እጅ የተገኘ ይሁን በማለታችንና ቤተ ክርስቲያናችንን ከስላቅ ለማዳን የጮኸነውን ጩኸት እንደ ኑፋቄ መቁጠር ሌላው ስሐተት ነው ።

የፕሮቴስታንትን እምነትና አስተምህሮ ወደ ቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ ለማስገባት የምንታገል ሳይሆን ከውስጥ ያለው በእኛዎቹ ሰዎች እጅ ተጽፎ የገባ ባዕድ ትምህርት ይውጣና ስፍራው በወንጌል ይተካ አያልን የምንጮህ ሰዎች ነን ። ሆኖም እኛ አያልን ያለውን የእውነት ቃል ልዩ ትርጉም እንዲኖረውና ሕዝቡም በእእምሮው ጥላቻ እንዲያደርበት ከወንጌልም ፈቀቅ እንዲል የሚደረገው ተራና አሉቧልታ ጩኸት ሳይውል ሳያደር ቢቻል በራሳቸው በተናገሩት ሰዎች አንደበት ያ ካልሆነ ግን እኛው ራሳችን መልስ የምንሰጥበት ጉዳይ መሆኑ ምንም ጥርጥር የለበትም ።

እንዲያውም ብዙ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች በክፉው ማኅበር ምክንያት እየተሰቃዩ ሲወጡ እንዳይወጡና ወደ ሌላ ቤተ እምነት እንዳይቀላቀሉ ብርቱ ጥረት እያደረገን የምንገኝ አገልጋዮች ነን ። እንዲያውም ዛሬ በመካከል እኛ ባንገኝ እስከ አሁን የተገፋው አገልጋይ ሁሉ ወደ አንድ ቤተ እምነት ገብቶ ይህችን ቤተ ክርስቲያን ገልብጦ በጣላት ነበር ። ይህ እንዳይሆንባት ግን ለዚህ ጊዜ እንደ አብድዩ እኛን በኤልያስና በኤልሃቤል መካከል እግዚአብሔር አስቀመጠ ። አሁንም ቢሆን ከተባለው በላይ ቢጮህ ስማችንም ሌላ ስም ቢሰጠው ይህን አቋማችንን የምንቀይርበት ልብ የለንም ። ቤተ ክርስቲያናችን

ራሷን አስተካክላ ጥያቄያችንም ተመልሶልን መመኪያና ኩራት የሆነችን ቤተ እምልኮ ማየት እንሻለን ።

§ «.....መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ኢትዮጵያ የሚለው የዛሬይቱን ኢትዮጵያ አይደለም ይላሉ» ስለተባለው ።

በእርግጥም መጽሐፍ ቅዱስ ኢትዮጵያ ብሎ ሲናገር ዛሬ የምናያትን ቀንጽሷን ኢትዮጵያን ወሰኗንና ድንበሯን ለክቶ እየተናገረ አይደለም ። ነው ብሎ የሚያምን ካለ ኢትዮጵያን የማያውቅ አሊያም ለጎረቤት አገሮች ልዩ ቅጥረኛ ሊሆን ይችላል ። መጽሐፍ ቅዱስ ስለ ኢትዮጵያ ሲናገር የዛሬይቱን ኢትዮጵያ ሰራና እጅግ ጠንካራ አድርጎ ያቀርባታል ። ግብጽ ሕንድና ፋርስ ድንበሮቿ እንደነበሩ ይታወቃል ። ምንም ጥርጥር የለውም ኢትዮጵያ ሌላ ኢትዮጵያ ናት የቀድሞይቱ አይደለችም አላልንም ። እንዲህ አይነት ትርጉም እንዲይዝ ተደርጎ እየታየ እንደሆነ እስከ አሁን ድረስ የጻፍናቸው የማስተማሪያ መጻሕፍቶቻችን ይመሥክሩ ዛሬ የፈጠርነው አይደለም ።

ደግመንና ደጋግመን የምንናገረው ቃላችን አዎ ኢትዮጵያ ይህቺ ብቻ አይደለችም እነሱዳን እነዩመን እነኬንያ እነጁቡቲ እነኤርትራ ሁሉ እስከ ነጭ ዓባይ ድረስ ያለው በረኃውና ወንዞቹ ሁሉ የኢትዮጵያ አካላት ነበሩ ። በጊዜው ወሰን አስከባሪ መሪ ባለማግኘቷ እየተቀረሰች አሁን ላለችበት ትንሽነት ልትደርስ ችላለች ። እናም ኢትዮጵያ ከጥንት ጀምሮ እንዲሁ ነበረች ማለት ታሪክን ድንበርን አለማወቅ ካልሆነ በስተቀር ወይም ሆን ተብሎ እኛን የመቃወም መንፈስ የተጠናወታቸው ሰዎች የፈጠሩት ካልሆነ በስተቀር ሌላ ምንም የሚባል ነገር አይኖርም ።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ ከልደተ ክርስቶስ እስከ ጽዮ ዓ.ም የተባለው መጽሐፍ እንደሚናገረው «ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን በትዱሳት መጻሕፍት በጥንታውያን የታሪክ ሠነዶችና በሥነ ፍጥረት ጥናት

በዓባይ ሸለቆ ዙሪያና በቀይ ባሕር አካባቢ ከታወቁት ታሪካውያን አሕጉርና ሕዝብ ጎን ተገቢ ቦታቸውን ይዘው የሚገኙ ናቸው፡፡ ይላል ። ይህ የሊቃውንቱ ጥናታዊ ጽሑፍ እውነት ነው ። ይህን መቀበል ያቃተውና ኢትዮጵያን አሳንሶና ቆንጽሎ ለማየት የሚወድ ቅድም እንዳልነው አገሩን የማያውቅ ለአገሩ ባዳ ለሰውም እንግዳ የሆነ ነው እንድንል እንገደዳለን ። ይህ ሁሉ ተደማምሮ መናፍቃን ወይም ተሐድሶዎች ልንባል የተገባን ሆነን ተገኘን ። ይህንም ሁሉ ሕዝቡ ይፍረድ ከማለት በስተቀር የምንለው አይኖርም ።

«..... አንድ የፕሮቴስታንት ጳጳስ የነበረ የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን ፈልጎ አግኝቶ አምኖ ተጠምቆ ክህነት ቅስና ተቀብሎ በኢትዮጵያ የሚካሄደውን አጠቃላይ ሰጠ መንፈሳዊ ጉባኤ ሊካፈል መጥቶ ቃለ መጠይቅ ተደርጎለት የሰጠው ቃል ነው ። ምን ይላል እኔ የአንድ የትልቅ ፕሮቴስታንት እምነት ድርጅት አባት የነበርሁ እኔ በብዙ ሽህ የሚቆጠሩ ሰዎችን ያጠመቅሁ ሰው እንደ ትንሽ ሕፃን በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤቴ ክርስቲያን «እንደገና ተጠመቅሁ አዲስ ስመ ክርስትናም ተሰጠኝ ዘክርያስም ተባልሁ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኙ ኢትዮጵያውያን 56,000,000 /አምሳ ስድስት ሚሊዮን ያህል ነው ሲሉ እስማለሁ» ስለተባለው ፡-

በዚህ ክፍል አንገብጋቢ የሆነ ነገር የለንም ግን አንድ ነገር እንዲፈተሽ እንሻለን ። መናፍቃን የምንላቸው ሰዎች ማለትም ፕሮቴስታንቶች የእኛን ምዕመናን ወስደው ሲያጠምቁ የእኛን ጥምቀት አይቀበሉትም እንደ ክርስቲያንም

⁴⁵ እንደገና ተጠመቅሁ ፡- በፕሮቴስታንት እምነት ውስጥ አምኖ ተጠምቆ ክርስቲያን ሆኖ ጳጳስ የነበረ በኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መንኲሶ አባ ዘክርያስ ተብሎ ክርስቲያን ሆነ ተባለ ። የፕሮቴስታንትን ክርስትና እንደ ክርስትና አለመቀበል የተንጸባረቀበት ትዕይንት ይህ በፕሮቴስታንት ዘንድም ይታያል ። ሁሉም እንደ ክርስቲያን አይተያዩም ።

አይቆጥሩንም ። እንዲያውም አሕዛብ ብለው ይጠሩናል በማለት ብዙ ጊዜ ስንጮህ ነበር ። እኛም ቢሆን ይህን አታድርጉ እንደ እናንተ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም ነው የምናጠምቀው ። ድጋሚ አታጥምቁ በማለት ብዙ ስንወያይበት ነበር ።

ይህ በእንዲህ እንዳለ ደግሞ አሁን ፕሮቴስታንቶች ያጠመቁትን እንዲያውም በእነሱ ዘንድ ዋና አገልጋይ የነበረውን ብዙ ሕዝብም ያጠመቀውን ሰው እንዳልተጠመቀ በመቀጠር አዲስ አማኝ አድርጎ እንደ ሕፃን አጥምቆ ስሙን ዘክርያስ ብሎ መስደድ ሌላው አጨቃጫቂ ችግር ነው ። ሌላው ደግሞ ሐዋርያት ያጠመቁትን ሁሉ ስም እየቀየሩ አልሰደዱም ሰው ሲጠመቅ «ገብረ ጊዮርጊስ ወልደ ተክለ ሃይማኖት ወልደ ዘክርያስ በማለት የሰም ለውጥ ማድረግ የሚያመጣው ኃይል የለውም ።

ስለዚህም አንዱ ያጠመቀውን እንደ ተጠመቀ ሳይቆጥሩ እንደገና ማጥመቅ የጥምቀትን ድግግሞሽ ይፈጥራል ። ይህ ደግሞ መጽሐፍ ቅዱሳዊውን እውነታ ያስከዳል እያልን ስንናገር ቆይተናል ። በእኛ ቤተ ክርስቲያን ግን የጥምቀት ሥርዓት አፈጻጸም ሊስተካከል የሚገባው ችግር አለ ። ይህም ስደቱን ተቃውሞውን ካልፈሩ በስተቀር አብዛኛው የቤተ ክርስቲያኒቱ ሊቃውንት

⁴⁶ ገብረ ዕክሌ ወለተ ዕክሌ ብሎ መለየም የተሐድሶ ወሳኝ ጥያቄ ሆኗል ። ሰዎች ክርስትና ከተነሡ በኋላ ቅዱሳን በሚባሉ ሰዎች ስም መለየም መቼ እንደተጀመረ በግልጽ አይታወቅም ። የተለያዩ ሐሳቦች ይንጸባረቃሉና መቼም ይጀመር ከሐዋርያትና ከተከታዮቻቸው እንዳልተጀመረ ግን እርግጠኞች ነን ። አንዳንድ ሰዎች ጌታችን የሐዋርያትን ስም ቀይሯል ። በዚህ ምሳሌ መሠረት ነው ብለው ይከራከራሉ ። ይህ ግን ለማስረጃነት ሊሆን አይችልም ። ምክንያቱም የሰም ለውጥ የተደረገላቸው ሲጠመቁ አይደለምና ። ከሚሰጠው ሥራ አንጻር እንደ ሥራው የሰም ለውጥ ሊደረግለት ይችላልና ። አንድ ሰው በሚሠራው ሥራና በከፋቱ ስሙ ሊለወጥ ይችላልና ።

የሚሰማውበት ሐቅ ነው ። ይህም ስናጠምቅ በአብ በወልድ በመንፈስ ቅዱስ ስም ቢሆንም ይኩን ስምክ ገብረ ኪርስ በማለት አንድን ተጠማቂ ለፍጡር መስጠትና ክፍጡር እንደተወለደ አድርጎ ከሥላሴ ነጥቆ በማደግ ለሌላ አሳዲ እንደመስጠት ይቆጠራል ። ክርስቲያን የሆነ ሁሉ ከእግዚአብሔር ይወለዳል እንጂ ወልደ ቂርቆስ ወልደ ክርስቶስ ሠምራ ማለት ፍጹም ስሕተት ነው እንላለን ።

«..... በቅርብ ጊዜ የእኛን መሪዬች በተሐድሶ ውስጥ ያሉትን ማለት ነው ወስደው ኬንያ ውስጥ አሰልጥነዋቸዋል» ስለተባለው ፡-

ሥልጠናው ተካሂዶ ይሆናል ። ይህ የዘወትር ሥራችን ነው ። አንዱና ዋናው ትግላችንም ስሕተቱ የገባው በአገልጋዮች በኩል ስለሆነ መታረም ያለበትም በእነርሱ ሊሆን ስለሚገባው ነው ። ስለ በዓላት ስለ ወር መባቻ ስለ ሰንበት ስለ ዝክርና ተዝካሮ ጥቅምና ጉዳት አስረግጠን በማስረዳትና መጽሐፍ ቅዱስ ደግሞ የክርስቲያኖች መመሪያ እንደሆነ ከእርሱ በላይ የሆነ ምንም ነገር እንደሌለ ከሥር ከመሠረቱ እናስረዳቸዋለን ። እናም ይህን ትምህርታችንን የሰሙና የተቀበሉ ሁሉ እውነተኛው አርቶዶክሳዊነት ስለሚገባቸው ያለምንም መጠራጠር አገልግሎታቸውን ይቀጥላሉ ። አሁንም ግልጽ የምናደርገው ተልዕኳችንና ግባችን የቤተ ክርስቲያኒቱን አገልጋዮች መሪዬችና ቀላውስትን ዲያቆናትን ሰንበት ተማሪዎችን እንደየአቅማቸው የሆነ ትምህርት በመስጠት የቤተ ክርስቲያናችን ችግር ወደ ቀጣዩ ትውልድ ሳይተላለፍ በእኛ እንዲቀር ለማድረግ መታገል ነው ።

እኛ ለማንም አገልጋይ ደሞዝ በመስጠት ማንንም አናታልልም ግን የእግዚአብሔርን ቃል ሕይወትነት ስንነግራቸውና ይህም በልባቸው ጽላት ሲታተምባቸው ረጋቡን ጥሙን ለመታገስ ቆርጠው ይነሣሉ ። ሌላው ደግሞ ደስ የሚያሰኘው ነገር እኛ ቃሉን ያለደሞዝ ስንክፍል ሌላ ቡድን እስከ 500 ብር

ድረስ ለመክፈል ቃል እየገባ ነው ። ይበል ያሰኛል ። ወንድሞቻችን እንዲራቡ እንዲጠሙ በገንዘብ ዕጦትም ወደ ሌላ ቤተ እምነት እንዳይሄዱ ያግዛልና ። ለነገሩ በገንዘብ እጦት እምነቱን ቀይሮ የሄደ ሰውኮ ከዚያም ስለ እምነቱ ሳይሆን ስለ ገንዘብ የሚኖር ይሆናል ። እንዲህ አይነቱ ደግሞ በማናቸውም ዘንድ ተቀባይነት ያለው አይመስልም ። እናም በእሁኑ ሰዓት በብዙ ሽሆች የሚቆጠሩ መምህራን ሠልጥነዋል ። ስለ ቤተ ክርስቲያናቸው ውስጣዊ ችግርና ሁኔታ በሚገባ ተገንዝበዋል ። ስለዚህም በእሁኑ ሰዓት ከከፋዎች የሚሰማው ዛቻና ጦር ለበቃ ማስፈራሪያና መጣሁብህ አይነት ቀረርቶ ከዚህ እውነት ፈቀቅ ይሉ ዘንድ በውስጣቸው ያለው የእውነት ኃይል በቀላሉ አይተዋቸውም ።

ዓላማችን ቤተ ክርስቲያንን መክፈል አይደለም ። ወይም ማፍረስ ሊሆን አይችልም ። እንዲህ እንዳይሆን እኛም ተግተን እንጠብቃለን ። ይልቅስ በእኛ ላይ የሚፈክረው ቡድን ማንነቱና ክፋቱ ሊጋለጥ ስለሆነ የወሰደው የመጨረሻ አማራጭ ሆኖበት ሳይቀድሙኝ ልቅደማቸው አይነት የሐሰት ጥሪ አድርጓል ። እኛስ ሥልጣንም አንፈልገም አባቶችንም ከሥፍራቸው አንንቅልም በጸላስ ፋንታ ፓስተር ይተካ የሚል ተልዕኮ እንደሌለን ሕያው የሆነው ለዘለዓለምም የሚኖረው መንፈስ ቅዱስ ልባችንንና ሐሳባችንን ይመረምራል ። እኛ የወደፊት ዕጣ ፈንታችን አስግቶንና አስጨንቆን ለመገንጠል የራሳችንን ሕንፃ እንገነባም ወይም ከማደራጃ መምሪያው ያፈነገጠ አሠራር ይዘን በሚቀርቡንና የራሳችን ባደረግናቸው ጸላላት ፊርማ እንንቀሳቀስም ። ራሳችንንም በገቢ ምንጭ አናወፍርም በአባቶች ላይና በሥልጣናቸው ላይ አንረማመድም ። በወንጌል የበለሉ በሐዋርያትም የተተኩትን እውነተኞች አባቶችን ጠብቅልን ብለን እንጸልይላቸዋለን ።

«..... የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በዚህም ያላትን ተሰሚነት መጠቀሚያ በማድረግ ሌሎችን ለመውሰድ ካላቸው ዓላማ የተነሣ ነው ። ስለዚህ የተሐድሶን ዘመቻ ጠንካራ የሚያደርገው ይህ ነው ዓላማቀፋዊ ጉዳይ ነው ።

አሁን የምናያቸው እነ ዕክሌ እነ ዕክሌ ብቻ አይደሉም ። ለምን ዓላማ እንደሚረጡ የማያውቁ አሉ ። ዝም ብለው እንደ ጥይት የሚተኮሱ ጥይት ዝም ብሎ ይተኮሳል ። በውስጡ የተሸከመውን ባሩድ ይበትናል እንጂ ማን እንደተኮሰው ማንን እንደሚመታ ማን እንደሚሞት እንደማያውቅ እንደ ጥይት ዝም ብለው የሚጮኹ አሉ። ስለተባለው ፡-

ምናልባት እኛ ያላገኘናቸው ግን እውነት የበራላቸው ይህን ሊያደርጉ ይችላሉ ። በተረፈ ግን ዝም ብለው እንደ ጥይት የሚተኮሱ የሚተኮሳቸውንም ሆነ የሚመቱትን የማያውቁ አገልጋዮች የሉንም ። በዓላማ እናሰለጥናለን በዓላማ እንልካለን ለዓላማም ዋጋ እንክፍላለን ። መጽሐፍ ቅዱስንም በሚገባ እናስታጥቃለን ። የት እንዴት እንደሚሄዱም እንመክራቸዋለን ። ወደ ጠፋት ወደ አሥራኤል በጎች ሂዱ እንጂ ወደ ሳምራውያን መንደር አትግቡ ወደ አሕዛብ ከተማም አትሂዱ እንደተባለው እኛም የምንልክበትን አይነትና ሁኔታ ለይተን እንልካለን ስለዚህም አንወናበድም ።

ደግሞም ከእኛ ይልቅ አብዝቶ የሚጠነቀቅላቸው መንፈስ ቅዱስ ነውና ለእርሱ አሳልፈን እንሰጣቸዋለን ። እናም በመንፈስ ቅዱስ የታገዘ አገልግሎት እንጂ በጥበብና በእውቀት ብቻ አይሆንም ። ለዚህም ነው ዛሬ የሕይወት አሳት የሆነው መንፈስ ቅዱስ የነካው አገልግሎታችን የክፉዎችን በርና አጥር ጠርምሶ መቅደሱን የተቆጣጠረው ። ከዚህ በፊትም ተናግረን ነበር ። አሁን ዕክሌ ተሐድሶ ነው ከማይባልበት ደረጃ ላይ ደርሰናል ። በመቅደስ ውስጥ ያለውን ተሐድሶ ከመቀጠር ይልቅ ወንጌል ያልገባቸውንና ተቃዋሚዎችን መቀጠር ጊዜን ይቆጥባል ። በአሁኑ ሰዓት በሚገርም ሁኔታ ሕዝባችን አመለካከቱ ጸሎቱ ጸሙ በአጠቃላይ ክርስቲያናዊ ሕይወቱ በእግዚአብሔር ቃል እየተቀረጸና እየተሠራ ይታያል ። እነ እገሌ እንዲህ አሉን እናንተስ ምን ትሉናላችሁ ?

⁴⁷ ማቴ 10:5

በማለትም መኪና ይዘው እስከ ቤታቸው ድረስ እየወሰዱ እግዚአብሔር ከእናንተ ጋር እንዳለ ሰምተናል እጣካችሁ የሕይወትን ቃል ንገሩን በማለት እስጨንቀው ይዘውናል ። እኛስ ከዚህ ሌላ ምን እንፈልጋለን ? ጌታችን አሳትን ልጥል መጣሁ ከነደደች ዘንድ ምን እፈልጋለሁ እንዳለ እኛም እንዲሁ ሆኖልናልና ከዚህ ሌላ ምንም እንፈልግም ።

፲፩ «እንግዲህ ብዙ ዝርዝር ነገሮች አሉት አንዱ ሃይማኖታዊ መዋቅርን ማዳከም ነው» ስለተባለው ፡-

መቼም የእኛ ሕዝብ እንዲህ ስንለው ቀፎው እንደተነካበት ወይም አውራው እንደተገደለበት ንብ ሆ ብሎ እንደሚነሣ አውቀው ሆን ብለው አደረጉት እንጂ የዚቺን ክብርት ቤተ ክርስቲያን ሕልውና ከምናጣ ከወገኖቻችን ተለይተን እኛ እንጥፋ ብለን እንምላለን ። ክፉዎች ይህን ያህል ክፋታቸውን ቢያወፍሩም ይህን አመጸቸውን ከምንም ሳንቆጥር የጠለቀውንና ጠንካራ የሆነውን የቤተ ክርስቲያናችንን መዋቅር በመጠበቅ ከመሠረቱ ጀምሮ ያለው ውበትና ጌጥ እርሱም ክርስቶስ በምዕመናን ልብ ዛሬም እንዲያበራ የምንተጋ ምስኪን ባሪያዎች መሆናችንን አባቶችም ሕዝብም ይወቀዳን ።

ይልቅስ ሰነፍ ልጅ የእርሱን እርዳታ የምትፈልገውን የእናቱን ልብስ መቆሽሽ በቸልታና በግድ የለሽነት እያየ እንዳላየ እንደሚኖር አይነት ሳንሆን የወለደችንን

⁴⁸ ሃይማኖታዊ መዋቅርን ለማዳከም ፡- የተሐድሶ ሥራ እንደሆነ ተገልጧል ይህ ግን ውጤት ነው ። ከዚህ በፊት ሃይማኖት አይታደስም እያልን ጽፈን ነበር ። እህንም ያንኑ ንግግራችንን እንደግማለን ። የሃይማኖት መዋቅርን ሥር መሠረቱን ቆፍረን ካገኘን በኋላ በዚያው ላይ ሕንፃ ሁሉ እየተጋጠመ እንዲያድግ አብረን ከጌታ ጋር የምንሠራ ባራያዎች ነን ። የሃይማኖት መዋቅርን የሚያፈርስ ሌላ ሃይማኖት መሥራች ስለሆነ የተሐድሶ ስም ሊሰጠው አይገባም ። የቤተ ክርስቲያን ሕክሄድ ይታደሳል እንጂ መዋቅር አይፈርስም አይዳከምም ።

ያላደገችንን ያስተማረችንን ለቁም ነገር ያበቃችንን እናት ቤተ ክርስቲያን ጤንነቷ ቅድስናዋና ክብሯ ከጥንት በነበረበት እንደ ልጅነቷ እንድትሆንና የእነ እክሌ እናት ድሮ በእነእክሌ ጊዜ እንዲህ ነበረች ዛሬም ማፈሪያና መሳቂያ ሆናለች እንዳትባል የምንተረጋላትና በውበቷ ከማንም ልቃ እንድትታይ የምንጋደልላት ልጆቿ ነን ።

እንዲያውም ወደዚህ ውበቷ ተመልሳ ስትታይ ዛሬ ከእኛ ጉያ ወጥተው የራሳቸውን የእምነት ቤት አደራጅተው የሚኖሩ ሁሉ ወደ እናታቸው እንዲመጡና በእናትነቷ ሥር እንዲሆኑ የማድረግ በቂ ዝግጅትም እንዳለን ማንም እንዲረዳልን እንደራልጋለን ። ይህች እናት የሆነች ጥንታዊትና ታሪካዊት ሐዋርያዊትና ብሔራዊትም ቤተ ክርስቲያን ራሷን ስታስተካክል ወደ እርሷ ለመምጣት የማይናፍቅ አይኖርም ብለንም ደፍረን እስክንናገረው ድረስ ሁኔታዎችን እየተመለከተን ነው ። ታዲያ እንዲህ ለማድረግ ስንተጋ የበጎ ጠላት የሆነው ሰይጣን ደግሞ ክፉ ስምና ሌላ ትርጉም እንዲይዝ በማድረግ የፈውሳችንን ዕድሜ እያራዘመው ይገኛል ።

፪ «..... መናፍቃን መማል መገዘት ይህ ልማዳቸው ነው» ስለተባለው፡-

ምለን ተገዝተን ያፈረስነው መኃላ የለንም ። ምናልባት ይህንን መናፍቃን ሊያደርጉት ይችላሉ ። ይህ የእኛ ልማድ ሳይሆን ክፉዎች ቤተ ክርስቲያንን ለጥቅማቸው ሲሉ አንቀውና አስጨንቀው በመያዝ ግራ በማጋባትና ከእውነት የወጣ ትምህርት በማስተማር መኃላ አብዝተው ይሆናል ። እኛስ «አዎ» ከሆነ «አዎ» «አይደለም» ከሆነም «አይደለም» በማለት ሩቅ ሳንሄድ የምናገረው ሐቅ አለን ። ይልቅስ ይህ ችግር ከራሳቸው ቻዳ እንደሆነ ሊፈትሹት ይገባል ።

፫ «የተሐድሶ መናፍቃን በተደራጀና በተጠና ስልት ነው ሲሠሩ የኖሩት ። በአጠቃላይ እስከ አሁን ሦስት ስልቶችን ነው የተጠቀሙት ። እኛ ደግሞ

«የእኛን ቤተ ክርስቲያን ከነችግሯ ከነጠባላዋ ነው የወረሰናት ። እና ከዚህ ችግር ያለፍን ስለሆነ በተላል ግበሬ አስደንግጥ ጥቅስ.... የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ትክክል አይደለችም በማለት ግራ በማጋባትከፕሮቴስታንት ጎራ እንዲቀላቀል ማድረግ ነው» ስተባለው ።

እኛ በእርግጥም በተደራጀ ስልት እንሠራለን ። የተዘረከረከ አካሄድም አናወቅም የጠራና የበራ እውነት አለን በእርሱም እንመራለን ። ሁላችንም በዚህ መስመር ውስጥ እንድንገባ ያስፈልገናል ። በእግዚአብሔር ቃል ታጥቀን እስከተነሣን ድረስም መጠናከራችን እውነት ነው ። በቀላሉም የሚታይ አይሆንም ። እስከ አሁን ድረስ ሦስት ስልቶች ይዘዋል ስለተባለው ምናልባት ለእናንተ የደረሳችሁ ይህ ብቻ ይሆናል ። እኛ ግን ዕልፍ አዕላፍ ስልት አለን እንደየብሔሩ እንደየሙያው እንደየችሎታው እንደየአካባቢው የወንጌልን እውነት እንገልጥለታለን ። ስለማተብ ማሠር ስለሚማ ማውለቅ ስለነጠላ አለባበስ

⁹⁹ «የእኛን ቤተ ክርስቲያን ከነችግሯ ከነጠባላዋ ነው የወረሰናት» ። ከእኛ ጥቂት ቀደም ያሉት የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮችና ነገሥታት በቤተ ክርስቲያናችን ላይ ክፉ ጠባላ አስቀምተው አልፈዋል ። ምናልባት ያንን እንደሆነ ሐሳብ ግልጥ አይደለም ። ማገበረ ቅዱሳን ጠባላ የሚለውና ተሐድሶ ጠባላ የሚለው አይገናኝም ። የተሐድሶው ባለም ገድላትገና ድርሳናትን እንደጠባላና እንደ ችግር ሊመለከታቸው ማገበረ ቅዱሳን ደግሞ መጠሪያና መደገፊያ እድርጓቸዋል ። ምናልባት የእነሱ ጠባላ ወንጌል ብቻውን በቂ ነው እርሱ ይሰበክ መዳንም በክርስቶስ ብቻ ነው የሚለው ሊሆን ይችላል ።

¹⁰⁰ «ገበሬ አስደንግጥ ጥቅስ» ። ይህ አባባል አንዳንድ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉ በለንበት ትምህርት ቤት ያደጉ ሰዎች ሙሉ የሆነ የቤተ ክርስቲያን እውቀት የላቸውም ። ታዲያ ቀላውስቱ በግዕዝ መነጋገር ሲጀምሩ እርሱም ከካህናት አንደበት ዘወትር የምትገኝ አንዲት ጥቅስ ይለምድና ያችን ሁሌም ሲናገሩት ይኖራል ። ገበሬው ደግሞ ይህን ሲለማ ያ ሰው የተማረ ይመስለውና ያከብረዋል ። ገበሬ አስደንግጥ ማለት እደዚህ አይነት ሰው ነው ። ለምሳሌ «አትዮ» የሚለው ቃል በብዙ ገብሬዎች ይታወቃል ። ትርጉሙም ወንድሜ ማለት ነው ።

ስለወገና ባሕል ስለልማድም አንሰብክም የምንሰብከው የተሰቀለውን ክርስቶስን ነው ። ሆኖም በአንዱ አገር ሄደን የሌላውን ባህልና ወግ አንጫንበት እንጂ ባሕልን ልማድን ጸረ ወንጌል ባልሆነ መልኩ ለወንጌል አገልግሎት እንደምንጠቀምበት እናንተም እንድትገነዘቡልን እንወዳለን ። ሌላው ደግሞ እኛ ቤተ ክርስቲያንን የተቀበልናት ክነችግሯ ከነጠባሳዋ ነው የሚል ቃል አብሮ ተነግሯል ። ጠባሳውን መቀበል ለምን አስፈላጊ ? ለምንስ ይጠቅማል ? ሰይጣንና ግብረ አበሮቹ የጣሉባትን ክፉ ጠባሳ ከማራገፍ በስተቀር ለትውልድ እንዲተላለፍ በማድረግ መታገሉ ለሰይጣን ተባባሪ ከመሆን በስተቀር የሚተርፍ በረከት አንዳች አይኖርም ። ደግሞም ጠባሳውን እንዳይታይ ከመሸፋፈንና ነውር የለባትም ከማለት ይልቅ ችግሩን ገልጦ ፈውስ መፈለግ አንቱ የተባለ የአስተዋዮች ጥበብ ነበር ።

«በቀላል ገበሬ አስደንግጥ ጥቅስ» ፡- ስለተባለው እኛ እንዲህ ዓይነት ቀልድ አንቀልድም ገበሬውስ ማን ነው ? በቀላል ገበሬ አስደንግጥ ጥቅስ የሚለው ዓረፍተ ነገር ልዩ ትርጉም ይይዛል ። ለማንኛውም «በግዕዝም ይሁን በአማርኛ የምንናገረው አንድ እውነት ነው ። ለማደናገሪያ የምንጠቀመው ምንም ነገር

⁵¹ ግዕዝ ፡- በኢትዮጵያ ከመቼ ጀምሮ መነጋገሪያ እንደሆነ በትክክል አይታወቅም ። ሆኖም አንዳንድ ሊቃውንት ከግዕዝ በፊት በኢትዮጵያ የታወቀ ቋንቋ የለምና ግዕዝ ጥንታዊ ቋንቋ ነው ይላሉ ። በሌላ በኩል ደግሞ የትኛው ነገድ ይዞት እንደገባ የታወቀ ነገር የለም ። ከአሥራኤል ወገን ፈልሰው ወደ አገራችን የመጡትም የራሳቸውን ቋንቋ ይዘው መጥተው በሌላ ሕዝብ ቋንቋ ተወጦ ቀርቶባቸዋል ። ሌሎችም እንዲሁ ናቸው የሚሉ አልጠፉም ። አንዳንድ የጥናት ሰዎችም በዘፍጥረት 11 ላይ ሕዝብ ሁሉ በቋንቋ መደበኛነት ምክንያት በምድር ሁሉ ላይ ተበትኖ ነበር ። ምናልባት ከዚያ ሁሉ ቋንቋ አንዱ ግዕዝ ሆኖ ወደ አገራችን ገብቷል ማለት ነው ብለው ያስባሉ ። አንዳንዶቹ ደግሞ ከዚህ የተለየ ነገር ይናገራሉ ። እርሱም ግዕዝ የአዳም ቋንቋ እንደነበረና እግዚአብሔርም ሰውን የፈጠረበት ቋንቋ ግዕዝ እንደሆነ ይናገራሉ ። ይህ ግን ሊሆን አይችልም ። ምክንያቱም አዳም በዚህ ቋንቋ ተፈጥሮ በዚህ ቋንቋ ሲናገር ከነበረ ዘሮቹ በተለይ አሥራኤላውያን እንደ ዕብራይስጡ ሁሉ ይዘውት በተገኙ ነበር ።

የለንም ። ይህንስ አጥንትንና ጅማትን ቅልጥምንም እስኪወጋ ድረስ የሚመረምረው ጌታ መንፈስ ቅዱስ ያውቀዋል ። እንደምናደርግ መስሏቸው ከሆነ አሊያም የሕዝብን አመለካከት ለማስቀየር እንደምንዋሽ አድርገው ለማስተባበል እየሞከሩ ከሆነ በጋራ መድረክ እንነጋገርበት ። ይህ ከሆነ ደግሞ ብዙ ዓመታትን የሚፈጀው ውዝግብ በአንድ ቀን መፍትሔ ይይዝልናል ። እናም እንዲህ የምንፈራበትና የምናወናብድበት አካሄድ የለንም ።

፲፬ «..... «የጥንቷ ኦርቶዶክስ የሚሉት ፕሮቴስታንቱን ነው» ስለተባለው፡- ምን ዓይነት መልእክት ለማስተላለፍ እንደፈለጉ ሰሚውን ሁሉ ሳያስገርም አይቀርም ። ለመሆኑ የጥንት ፕሮቴስታንት ማን ነው ? ኦርቶዶክስን የቀደመ የጥንት ሊባል የሚችል ፕሮቴስታንት መኖሩን ከእነሱ ማለትም ከፕሮቴስታንትም ለምተነው እናውቅም ። እነሱም ነበርን ብለው አያውቁም ። ይህን የሰማነው ለመጀመሪያ ጊዜ ከነያረጋል አበጋዝ ነው ።

እነሱ እንዴት እንዳጠኑትና ምን ዓይነት መረጃ እንዳገኙም አልገለጡትም ምናልባት ወደፊት እንጠብቃለን ። ልብ እንበል ! መቼም ይህ አባባል ዓይነት ያፈጠጠ ውሺት እንደሆነ የእርሱ ጓደኞችም ቢሆኑ የሚረዱት ሳይሆን አይቀርም ። ግን ይህን ያህል ውሸት የሚዋሹ መሆናቸውና ዛሬም በቤተ

⁵² «የጥንቷ ኦርቶዶክስ የሚሉት ፕሮቴስታንቱን ነው» ብሏል ተናጋሪው ፡- ይህን እንዴ ብለን ወደ ታሪክ ቁፋሮ መሄድ አያስፈልገንም ። ከመጀመሪያው እንዲህ አይነት ታሪክ በሌለ አንዲሁ እንቃወመዋለን ። ከጥንት የነበረ ሎተርንም ያስገኝ የፕሮቴስታንት ቤተ ክርስቲያን የለም ። ታሪክ በግልጽ እንደሚናገረው ማገበረ ቅዱሳንም ስለ ሎተር ትንሣኤ ዘወትር እንደሚገልጠው እንዲያውም በዚህ በለሞኑ ቅስቀሳው ሳይቀር እንደተናገረው ሎተር ከካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን የተወለደ አገልጋይ መሆኑን እናውቃለን ። በእኛ በኩልም የጥንቷን ኦርቶዶክስ ማየት ስለፈለግን እንጂ የጥንት ፕሮቴስታንት አለ ብለን አንሮጃም ።

ክርስቲያኑ ውስጥ ስላለው ችግር ይህን ያህል እንደሚሳሳቱ ሕዝባችን እንዲረዳልን እንፈልጋለን ። መቼም አንድ ጥናታዊ ጽሑፍ ሲቀርብ በተለይ ሃይማኖታዊ አጀንዳ ላይ ብርቱ ጥንቃቄ መደረግ እንዳለበት ግልጽ ነው ። ለእውነት መታዘዝ ገሊናቸው ያመጸባቸው ሰዎች ግን ይህን ያህል ድፍረት አላቸው ።

ሕዝብ ይታዘበናል ተሐድሶዎችም ይስቁብናል አልተባለም ። ይልቁንም የዲቁናውን ሙያና ብቃት እናቆየውና ደክተር ከተባለ አንድ ምሁር የማይጠበቅ ስሕተት ተፈጽሟል ። ቅድም የአሁኗ ኢትዮጵያ የጥንቷ አይደለችም ማለትና አሁን ደግሞ ከኦርቶዶክስ የቀደመ ፕሮቴስታንት እንዳለ አድርጎ መናገር ወይም ይላሉ ብሎ ያልተባለውን ነገር ውሼት መናገር ከአንድ ምሁር ነኝ ባይ «ደክተር ዲያቆን» የሚጠበቅ አልነበረም ።

፪፩ «ይኼ ሳይነጋል የሚባል መጽሐፍ ነው ። ይነጋል የተባለውን መጽሐፍ የጻፈው ጽጌ ስጦታው ነው ። ለሲኖዶስ ያቀረበውን ክርክር ነው የሚገልጠው ። በአንድ እንትኑ ምን ይላል ለጳጳሳት መልስ ስመልስላቸው በግዕዝ እየጠቀስሁ ግዕዙ አልገባንምና ወደ አማርኛ ተርጉምልን አሉኝ ይላል ። ምክንያቱም ጳጳሳቱ ግዕዝ የማይችሉ ሆነው ማለት ነው ። እንዲህ ይላል አንድ ነገር ብቻ ላንብብላችሁ እዚህ ገጽ 143 ላይ» /በማለት ጥቅሱን ያነበዋል/ ስለተባለው ።

ያኔ አንተ ገብተህ ተመልክተህ ቢሆን መልካም ነበር ። ግን ይህን ዕድል አላገኘህም ። ሆኖም ስለሁኔታው ከሚቀርቧችሁ ጳጳሳት ለምታችኋል ። እናም እውነት ነው ምንም ሐሰት የለበትም ። ቅዱስነታቸውም ስብሰባውን ሲመሩት በትክክለኛ አባትነት ነበር ። አላስደነገጡኝም እንድፈራም አላደረጉም ተርጉምልን ያሉኝም እርሳቸው ናቸው ። ለማለት የፈለጉት «አንዳንዶቻችን ግዕዙ ስለማይገባን ተርጉምልን» ሲሉ እውነትም አንዳንዶቹ እኔ ራሴ የማውቃቸው ዜማም ግዕዝም የማይችሉ እንደነበሩ አስረግጬ መናገር እችላለሁ ። እንዲያውም «እንዲህ የሚል ጥቅስ ደሞ አለ እንዴ ?» ሲሉ መስማቴ በጊዜው ራሴን ከእነሱ የተሻለና እንደ ትልቅ ሰው አድርጌ እንድቆጥር አድርገኛል ።

በይነጋል መጽሐፍ እንደተገለጠው ያው ሁሉም ተከናውኗል ። ያም የሆነው በማኅበረ ቅዱሳን ግፊትና ድብደባ እንጂ ከዚያ የሚደርስ ጉዳይ አልነበረም ። በ2002 ዓ.ም የማኅበረ ቅዱሳን አባላት ከሆኑት አንዳንዶች ጋር ስለ ተሐድሶ አስፈላጊነትና እንዴት መሥራት እንደሚቻል ስንወያይ አንዱ የተናገረው ነገር ነበር ። እርሱም «አንተንኮ ለዚያ እውቅና ያበቃንህ እኛ ነን እኛ በመጽሔት በጋዜጣ ባናወጣህ ዛሬ ላለህበት ደረጃ አትበቃም ነበር» በማለት ሌላ ቁጭት ሲናገር እኔና አብሮኝ የነበረ ጓደኛዬ ለምተናል ።

እዚህ ላይ አንድ ነገር አምነዋል ። እርሱም በእነሱ ግፊት እንደወጣሁ ደግሞም አንዱ የማኅበረ ቅዱሳን አባል የሆነ ሰው «አሁን ተሐድሶን መነካካት ብዙም አስፈላጊ አይደለም ለምጣዱ ሲባል አይጣ ትለፍ እንደሚባለው በዘዴ መሥራት አለብን» በማለት የተናገረው በማስታወሻዬ አለ ። አዎ እኔንም ወንድሞቼንም በመግፋትና በማባረር የታወቁት እነሱ ናቸው ። ደግሞ ማንም አገልጋይ በሲኖዶስ ተወግዞ የተለየ የለም ።

⁵⁵ ይነጋል መጽሐፍ ዛሬ የጨለመውና ድንግዝግዝ ያለው በምርጥ የቤተ ክርስቲያን ልጆች ግፊት ጨለማው ተገፎ እውነተኛ የጽድቅ ፀሐይ ክርስቶስ ሲገለጥ ይነጋል ። የሕይወት ብርሃንም እርሱ በልባችን ይበራልና ይህን ለማስታወስ ስያሜውን አግኝቷል ።

ከስድስቱ መነኮሳት በስተቀር እነሱም ኤግዚብሽን ማዕከል ብሶትና ቁጭት የተሞላበት ጉባዔ በማካሄዳቸው ቆቡን አቀላሉት በማለት እንጂ መሠረታዊ የሃይማኖት ኑፋቄ አልተገኘባቸውም ነበር ። እነሱም ሲወገዙ በመጀመሪያ ቢያንስ እንዴ እንኳ ቀርበው ስለራሳቸው ሁኔታ እንዲናገሩ ዕድል አልተሰጣቸውም ። ስለዚህም ጉዳይ ከወግዘቱ በኋላ ራሳቸው መልስ ሲሰጡ ለምን አልተጠየቅንም ውግዘቱስ በእርግጥ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ነው ወይ ? በማለት ፈታኝ የሆነ ጥያቄ አቅርበው ነበር ። ግን መልሱ ትኩረት አልተሰጠውምና እንደወጡ ቀሩ ። እናም መከራው ሲበዛበት እየተሰቀቀ ሲገዙ ከመድረኩ ገለል አለ እንጂ ማንም ሰው በአግባብ ተወግዞ የወጣ የለም ።

፲፮ «..... ባሕታዊ ሰይጣን በደብረ ሊባኖስ ገዳም ይኸ ደግሞ ጽጌ ስጦታው ነው የጻፈው እንዲህ የሚለው ማንን እንደሆነ ይገባችኋል ? እኔ አልናገርም ባሕታዊ ሰይጣን በደብረ ሊባኖስ ገዳም አቡነ ተክለ ሃይማኖትን ነው በግልጽ

⁵⁴ «ባሕታዊ ሰይጣን በደብረ ሊባኖስ ገዳም» የመጽሐፍ ስም ነው የዚህ መጽሐፍ ትኩረት ቅዱስ ወይም የዳነ ሰይጣን የለም በማለት ገድለ ተክለ ሃይማኖት ውስጥ የሚገኝውን የእንድ ሰይጣን ታሪክ በመቃዎም የተጻፈ ነው ። ሰይጣኑ ድኗል ጸድቋል ተብሎ በገድሉ ይገለጥ እንጂ በእግዚአብሔር መንግሥት ውስጥ ድኖ የጸደቀ ሰይጣን የለም በማለት መጽሐፉ አጋልጧል ። ይህን ሐሳብ ደግሞ ማኅበረ ቅዱሳን ይቃወሙዋል ። የዳነ ሰይጣን አለ ብሎም ያምናል ። ስለዚህ በእነሱ አመለካከት የዳነ ጸድቅ ቅዱስ ሰይጣን በቅዱሳን ማኅበር /ጉባዔ/ አለ ብንማጸነው ያድነናል ብሎ የሚያስብ ይመስላል ። የያረጋል አበጋዝ ስሕተት ባሕታዊ ሰይጣን ያላቸው አቡነ ተክለ ሃይማኖትን ነው በማለት የተናገረው ነው ። ይህ ንግግር ለእንድ ወይም ለሁለት ሰው እንደሚነገር ተደርጎ አልተነገረም በጽሑፍና በሲዲ ሳይቀር በዓለም ተብሏል ። በዚህ ጥሩቱ ቢከሰስ የሚከፋለው ዋጋ እጅግ ከባድ ነበር ግን በዓለም መድረክ ለጭቅጭቅ እንቅምም በማለት እርሱን ለሰማው ሕዝብ ትክክለኛውን ግንዛቤ ያገኝ ዘንድ እውነቱን መግለጥ አግባብ እንደሆነ በማመን በዚህ መጽሐፍ መልስ ተሰጥቶታል ።

ለመናገር ። እና አቡነ ተክለ ሃይማኖት እግራቸው የተቆረጠው ሲጸልዩ አይደለም በጦርነት ነው። ብሏል ስለተባለው ፡-

እንዲህ ዓይነት ጥናት ማቅረብ በጣም ያሳፍራል ያሳዝናል ። ለቤተ ክርስቲያኒቱ አለንላት የሚሉትም እንደእነዚህ ዓይነት ሰዎች ናቸው ። ደግሞም የደክተሬት ማዕርግ የያዙ መሆናቸው ሌላው አሳፋሪ ጉዳይ ነው ። «ባሕታዊ ሰይጣን በደብረ ሊባኖስ ገዳም» የተባለው መጽሐፍ ስያሜው የተሰጠው ወይም ሰይጣን የተባሉት አቡነ ተክለ ሃይማኖት ናቸው ብሎ ምንም ያላነበቡትን መናገር ራሱን ተጠያቂ ከማድረግ አያልፍም ።

ደግሞም ያላልሁትን ቢሉም እንደ ክፉዎች ስሜ ጠፍቷል ታሪኬ ጎድፏል ያላልሁትን ብሏል ተብያለሁ ብዬ ወደ ክስ አልሄድም ። የመጽሐፌ ስያሜ እውነታ ግን እንደሚከተለው ነው ። «ይህን መጽሐፍ ለምታነቡ ሁሉ» በማለት ርእስ ይሰጥና አራተኛ ተራ ቁጥር ላይ «ባሕታዊ ሰይጣን» የተባለበት ዓቢይ ምክንያት ቃሉ የምፀት ሆኖ ወይም ነገረ ሥላቅ ፈዝ ሆኖ የሰይጣን ባሕታዊ የሰይጣን ቅዱስ የሰይጣን ጸድቅ አማኝ እንደሌለ በእርግጥ ለማስረዳት ሆኖ ተብሎ በዚህ ርእስ ተሰይሟል» ይላል /ገጽ 96/

እኔ ያልሁት ሥጋ ለባሹ ሰው ሳይሆን እርሳቸው የገረዙትንና ያመነኩትን ሞቶ መንግሥተ ሰማያት ገባ የተባለውን ሰይጣን እንጂ ራሳቸውን አላልሁም ነበር ። እናም የመጽሐፍን ሐሳብ ከመነሻው እስከመድረሻው ሳያነቡና ሳይገነዘቡ እንዲህ እድርጎ ስለሰው መጽሐፍ መፈትፈት ለዚህ ውርደትና ቅሬት ይዳርጋል ። እኔ መጽሐፉ አይተች አላልሁም ። ግን መጽሐፉ ለምን በአግባብ አልተጠናም እድማጩ ሕዝብስ ለምን ቸል ይባላል ? እላለሁ ።

፲፯ «ይህ ሰው ሰላምታ እያቀረበ ያለው ጽጌ ሥጦታው ይባላል በትሪኒቲ መጽሔት ላይ ነው የወጣው ። በነገራችን ላይ ተሐድሶዎች ሁሉም የሚወጡት በፕሮቴስታንት መጽሔት ላይ ነው ። ትሪኒቲ የፕሮቴስታንት

መጽሐት ነው ምን አገናኛቸው ? ፕሮቴስታንት ካልሆኑ ? ያው የታወቀ ነው እና ይኼ እንደምታዩት መነኩሴ መስሏል ። ያገባት እኅታችን የአንድ ትልቅ ገጻም እሙምኔት ነበረች ሄዶ ከዚያ አውጥቶ ነው ያገባት ዓላማቸው ይህ ነው ። በቀኝ በኩል የምታዩትን ይነጋል የተባለውን መጽሐት የጻፈው አርሱ ነው ። ይነጋል መጽሐፍ ምን ይላል ጸላላትን ማሳበረ ቅዱሳንን የቤተ ክርስቲያን የሆኑ መምህራንን በአጠቃላይ የሚሳደብ ነው። ተብሏል ።

ጥናታዊ ጽሑፍ አቅራቢው አንዳስደመጠን የዓላማ አንድነት ቢኖረን እንጂ አለበለዚያም በፕሮቴስታንት መጽሐት ላይ መውጣት እንደማንችል በጉልህ ተናግቶታል ። እኛ ምናልባት በዚህ አገር በሕዝባችን ፊት ያደረግን ወንጀልም እንደፈጸምን ተደርጎ ተቆጠረብን ። አሜሪካን አገር የፕሮቴስታንት አዳራሽ ተከራይቶ እንደፈለገ መሆኑን ለምን አልተቃወሙትም ? ይህ ብቻም አይደለም ከአገራችን ሲመጡ የፕሮቴስታንቱን ሕዝብ አውሬው፣ 666፣ ተኩላው፣ ዘንዶው የሚሉት ወንድሞቻችን በአሜሪካን አገር ደግሞ ከታወቀው የፕሮቴስታንት ዩኒቨርሲቲ «ሀዋርድ ዩኒቨርሲቲ» ማለት ነው ገብተው ጸጥ ረጭ ብለው እነሱ እንደሚሉት የ666ን የጥልቁን የአውሬውን ትምህርት እየተማሩት ይገኛሉ ። ይህስ ለነ ያረጋል አልታያቸው ይሆን ?

፳፮ «ማላቀል የተባለው መጽሐፍ በቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጥ ስለ ጥንቅላ ስለ ክርክር ስለ ክፋት የሚናገር በባሕታዊነት ስም የሚሠራው ብዙ ነው ካህናትን መነኩሳትን ማስጠላት ቅርብ ጊዜ በኤፍ ኤም ነው ሬድዮ የሰማ ሰው ነግሮኛል ። በብዙ ሽህ የሚቆጠር ገንዘብ ተቀብሎ ወደ ውጭ አገር እልካለሁ ብሎ ያጭበረበረ መነኩሴ ግን ያ ሰው መነኩሴ ነው ? ተጣርቷል» ስለተባለው ።

እውነት ነው እኛን እያስቆጣን ያለውም ይኸው በመሆኑ ይህ የመቅደስ ክፋት ይወገድ ይህን ትምህርት ከቅዱሳን ነቢያት ከቅዱሳን ሐዋርያት ከቅዱሳን አበው አልወረስነውም ። ይህ የመጣው ቅዱሱን ሕዝብ በእርግማን ከሚያጠፋ ከነበለፃም ልብ ነው ። በማለት የምንሚገትለት አንዱና ትልቁ አጀንዳችን ነው ። «ማላቀል» ራሱን የቻለ ክፉ ድርጊት መሆኑን ለመግለጥ መጽሐፉ ይህን ስያሜ ሊይዝ ችሏል /ከባለቤቱ እንደተረዳነው/ ። እናም እጅግ ወቅታዊና ሁነኛ መጽሐፍ በመሆኑ አብዛኛው የቤተ ክርስቲያናችን ሕዝብ በተለይም ለዚህ ክፉ ተግባር ቀረቤታ ያላቸው ሁሉ እየተጠቀሙበትና ወደ እውነት እየመጡበት ነው ። ለዚህም ዕለት ዕለት ወደ እኛ የሚገርፈው አገልጋይ የዓይን ምሥክር ነው ። እነዚህ ላይ ተያይዞ የቀረበው ደግሞ የአጭበርባሪ መነኩሳት ጉዳይ ነው ። አጭበረብራሉ መነኩሳት መሆናቸው ሳይታወቅ በጭፍን ቆብ ስላደረጉ ብቻ መነኩሳት እየተባሉ ቤተ ክርስቲያናችንን ያስድባሉ ስለተባለው መቼም የአገርን አደራ የተረከበው ፖሊስ መታወቂያ ሳያይ ማንነትን ሳያረጋግጥ በጭፍን ይህን ሥራ ይሠራል ማለት አደገኛ አካሄድ ከመሆኑም ባሻገር ፖሊስ ሥራውን በብቃት እንደማይወጣና በቸልተኝነት እንደሚሠራ አስመስሎ ያሳያል ። ይልቅስ ወንበዴ መነኩሳት መቅደሱን ሞልተውታል ማለቱ ይቀላል እንጂ መነኩሶ አያጠፋም ማለት ለወንበዴ መነኩሳት ሽፋን መስጠት ነው ።

፳፱ «..... ዝም ብሎ ቆብ ስለሰበሰ መነኩሴ ነው ይባላል ። ራሱ የምንኩሰና ወረቀት አለው ?» ስለተባለው ።

ይህም ከላይ እንደተገለጠው ዓይነት መንፈስ ጽርፈት የሞላበት ትንታኔ ነው ። ቤተ ክርስቲያንን ምንም የለባትም ለማለት ሲፈለግ ያልተጣራ ሥራ ወይም የሥርመራ እንደማይካሄድ ማድረግ ከወንጀለኝነት አያድንም ። ከዚህ በፊት እነታምራት ገለታ ሲያዙ በተጣደፈ ሁኔታ እንዳልነበረ በብዙ መረጃ እንደሆነ እሏቸውም ምነው ፖሊሶች ተንቀረፈፉ በማለት እኛ ራሳችን ትዕግሥታችን

አልቆ እነሱ ገና ያጣሩ ነበር ። እናም በዚህ ሁኔታ ላይ ያለን የመንግሥት አካል በሕዝብ ልብ ውስጥ በጥርጣሬ ዓይን እንዲታይ ማድረግ ያስመስልባቸዋል እንላለን ።

ሌላው መናፍቃን መነኮሳት እየመለሱ ባሕታዊ ነን እያሉ ወደ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እየገቡ ችግር እንደሚፈጥሩ ተገልጧል ። ሳይሆን መስሎ ነኝ ብሎ ያለ ሥፍራው የገባ የፕሮቴስታንት እማኝ መኖሩን አናውቅም ። በእኛ በኩል ግን ምንክስና እንደማያጸድቅ ብናውቅም እንደማያስኮንንም ስለምንረዳ ቤተ ክርስቲያን ያመነኮሰቻቸውን ሴቶችና ወንዶች መነኮሳት ከነቆባቸው እንቀበላቸዋለን እንዲኖሩበትም እናበረታታቸዋለን ።

፳ «...ማተብ የማያደርጉ ሰዎችን ማፍራት ችለዋል ። በዚህ ግባቸው መንገድ የሚቆምባቸው ማንኛውንም ሰው ከማጥቃት ወደኋላ አይሉም ማጥፋት ምናምን ይኼ ቀላል ነገር ነው» ስለተባለው ።

ማተብ ማሰር ቆብ መድፋት ባሕታዊ መሆን የመሳሰሉት ነገሮች ምንጫቸው የማይታወቅ በክርስትና ጥላ ሥር ያሉ ማናቸውም ነገር ኃጢአት አስካልሆነ

⁵⁵ ማተብ ፡ ማተብ ማሠር እንደዋና የክርስትና ዘርፍ ተደርጎ የሚታየው በእኛ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ነው ። በእውነት ማተብ ማሠር መቼ እንደተጀመረ በእርግጠኝነት መናገር አይቻልም ። ያዕቆብ የሚባል እንደ ጳጳስ በአልበረዲ አገር እንደ ጀመረው ይነገራል ። እርሱም ክርስቲያኖች አንዴ ለራሳቸው ከተጠመቱ በኋላ ለሞቱት ዘመዶቻቸው በድጋሚ እየተጠመቱ ሲያስቸግሩት ለመለያ እንዲያገለግለው ለጊዜው የተጠቀመበት ጥበብ እንጂ ለጽድቅ ወይም የክርስትና ልዩ መታወቂያ ሆኖ በቋሚነት እንዲያገለግል በቅዱሳን ሰዎች የተሠራ ሥርዓት አይደለም ። በመጀመሪያ ከእግር ላይ ነበር በተላሉ እየተቆረጠ ሲያስቸግር ከእጅ ላይ አሠረው ይህም ቢሆን በተላሉ በሥራ ብዛት እየተቆረጠ ሲያስቸግር ከእንገት ላይ ሆኗል ። ምክንያቱም ዕድሜ የሚኖረው ከእንገት ላይ ሲሆን እንደሆነ ገምቶ ነው ።

ድረስ አንቃወመውም ። ግን ለክርስቶስ ሞት አንቅፋት እንዳይሆኑ እናስተምራለን እናስጠነቅቃለን ። ይህን በመሰለ ጉዳይ ከ600 በላይ የሆኑ የስልክ ጥሪ በመቀበል ትምህርት ሰጥተንበታል ተከራክረውናል በስተመጨረሻ ግን ሁሉም አምነውት ተቀብለውታል ። በትሪኒቲ መጽሔት በሰጠሁት ቃለ ምልልስ ብዙ ኦርቶዶክሳውያን ወንድሞቼና እጎቶቼ «ጥያቄያችን ተመለሰልን እግዚአብሔር ይባርክህ» እያሉ ደስተኞች ሆነዋል ። አንዳንዶቹ ደግሞ ለምን በመናፈቃን መጽሔት ላይ ወጣህ ? ከዚያ ይልቅ በማግበረ ቅዱሳን መጽሔትና ጋዜጣ ለምን አልወጣህም ? በማለት ጠይቀዋል ። እኔም የሚፈለገው የእኔ መልእክት እንጂ ዕድሉና መድረኩን ካገኘሁት መስጪድስ ቢሆን ምንቸገረኝ ? ደግሞስ በሥምዓ ጽድቅ ጋዜጣ ለመውጣት እንዴት ይቻላል ? እነሱ እኔንና ትምህርቴን ስለማይፈልጉ ሊያስተናግዱኝ አይወዱም ። እነሱ የእኔን ወንጌል ከማስተናገድ ይልቅ ስለዘንዶና እባብ አይጥና ጉርጥ ቢጽፉበት ይቀላቸዋል በማለት መልሼላቸዋል ።

፳፩ «...እና ይኼ ሰው ራሱ ቤተ ክርስቲያኔን እወዳለሁ ለላል በጽሑፉ ሲሞት ሌሎችን ቤተ ክርስቲያን የሚወድ ሰው ነው ብለው መሠከሩለት ግን ምን ዓይነት ሰው ሆኖ ነው ቤተ ክርስቲያኒቱን የወደደው ስንል የዕረፍቱ ጊዜ የሕይወት ታሪኩን ሲጽፉት ምን ይላሉ የእሸኛነታቸው አስከሬን ማለት ነው ሥርዓተ ጸሎት በተደረገባት በአዲስ አበባ መካነ ኢየሱስ ወንጌላዊት ቤተ ክርስቲያን... በቀብራቸው ሥነ-ሥርዓት ይኼ ሲያገለግል የት ሆኖ ነው የሞተ ታዲያ መካነ ኢየሱስ ሆኖ ቤተ ክርስቲያን ትታደስ ትለውጥ ማን እንድትሆን ነው ማለት ነው ግልጽ ነው እነዚህ ራሳቸው መሥክረዋል ።

እዚህ ላይ የተጠቀሱት ሰው አለቃ መሠረት ስብሐት ለአብ ናቸው አሁን በሕይወት የሉም ። እኒህ አባት ስለቤተ ክርስቲያኒቱ ውስጣዊ ችግር ከሰመልክተው ብዙ ብለዋል የሚሰማቸው ግን አላገኙም ። የእርሳቸው የቅርብ

ጓደኛ የሆኑት አለቃ ጸጋዬ ደምሴ /በሕይወት አሉ/ እንዲሁ ስለ ቤተ ክርስቲያናቸው የላቀ ፍቅር አላቸው ። ብዙ መሥዋዕትነት ከፍለዋል ። ሆኖም የሚለማቸው አላገኙም ። እንዲያውም ከነ አለቃ ታየ ቀጥሎ ሃይማኖዊ ስደት የደረሰባቸው እነሱ ናቸው ። እነማን አለብን ወንድሞቻችን ሲያስፈልጋቸውና መፈናፈኛ ሲያጡ «ሠለስቱ ከዋክብተ ግዕዝ» በማለት «አለቃ ታዬ ገብረ ማርያምን መምህር ክፍለ ጊዮርጊስን አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌን ሲያሞግሱ እነዚህ ሊቃውንት የተወደሱበትን መጽሐፍም በሱቃቸው ሲሸጡ ይታያሉ ። ሲያሻቸውም ጸረ ማርያም ብለው በመቃዎም ሥርዓተ ቀብራቸው በቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን እንዳይፈጸም ሲያደርጉ እንመለከታለን ። አለቃ መሠረትስ ቢከለከሉ እንጂ ወደው ነውን ?

/ሕያው ልሣን ግዕዝና አማርኛ መዝገበ ቃላት/

እኒህ ሁለቱ ወይራዎች /አለቃ መሠረት ስብሐት ለአብና አለቃ ጸጋዬ ደምሴ/ እስከ አሁን በቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ ቢቆዩ ኖሩ አቤቱ ስንት ሊቃውንት በተፈጠሩ ነበር ? አቤት ምን ያህል ዕድገት በታየ ነበር ? ግን ያልታደለችው ቤተ ክርስቲያን እነሱን ገፍታ ለሌላ ረታብተኛ ሕዝብ ሰጠቻቸው ። ቢሆንም እግዚአብሔር የዚችን ቤተ ክርስቲያን ዕድሜ ሊያራዝመው ስለወደደ መካነ ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን እንዲገቡ ሆነ ። ምክንያቱም በዚያ ሆነው የእልህና የበቀል አገልግሎት ሳይሰጡ ስለቤተ ክርስቲያኒቱ ታላቅነትና መሠረታዊ

⁵⁶ ከወገኑ ቤት አሥረው የዘገበት ሳንታ ብሎ ተናገረ ነው የወንጌል ቃል ይባላል ።

የወንጌልን ሥርዓት ተማሩ ቢላቸው 'ትንሹም ትልቁም ሁሉም ደደብ ናቸው

አሉት ጸረ ማርያም መልስ ቢላናቸው ።

ዕውቀትና ምግባር በቃ ተበተተ 'አሬት ነው እንጂ መጭ አንድ ሰው ሞተ ።

ወዝወዘው ወዝወዘው 'ጣርት አንደ ዝሆን' ያው ወደቀላቸው ለበሉት አንደሆን ። ተብሎ ተገጥሞላቸዋል ።

ትክክለኛነት በማስተማራቸው በዚያ በኩል ያሉ ሁሉ ስለቤተ ክርስቲያናችን በጎ አለመከከት እንዲኖራቸው አደረጉ ። ሊመጣ የነበረው ክፉ መጋጨት በእነዚህ ሃይማኖት ሊቃውንት ትምህርትና በጻፏቸው መጻሕፍት ሊገደብ ችሏል ።

የፕሮቴስታንቱ ዓለም ቤተ ክርስቲያናችንን እንደ ጣዖት አምላኪና እደ አሕዛብ ሲመለከታት ሳለ ስለቀደመው ማንነቷና አመሠራረቷ የተጻፉትን የእነዚህን አበው መጻሕፍት ሲመለከትና ሲያስተውል ነበር እንደ እናት ቤተ ክርስቲያን ማየትና መቀበል የቻለው ።

ጽጂ «...ለምን አትምክሯቸውም» ተብሎ ከጉባዔ ሰተጠየቁት ጥያቄ ቀጣዩን መልስ መልሰዋል ።

ጽፎ «...ቤተ ክርስቲያን ሁል ጊዜ ትመክራለች አንድ ሰው ለማገልገል ከመቆሙ በፊት መስማት ማወቅ መመከር መቻል አለበት ትልቁ ችግር ሳይማሩ ለማስተማር መነሣት ሌላውን አላዋቂ ማድረግ ነው ። ሁለተኛ ውሻ እንዴት ገባ ሳይሆን እንዴት ይውጣ ማለቱ ነው የሚቀድመው» ብለዋል ።

ቤተ ክርስቲያን ሁልጊዜ ትመክራለች ተብሎ የተነገረው ቃል ሕዝብን ለመሸነገል የተወረወረ ቃል እንጂ በተግባር የተፈተሸና የተተረጎመ አይደለም ። ዕክሌ የሚባል ከቤተ ክርስቲያን ከተገፋት ውስጥ ዕድልና ጊዜ ተሰጥቶት የተመከረ የለም ። ለዚህ እኔ ራሴ ምሥክር ነኝ ። በሲኖዶስ ፊት ለተጠየቅሁት ጥያቄ አግባብ ያለው መልስ ብመልስም ሕዝቡን የፈራው ሲኖዶስ አንድ ነገር ለማድረግ አለበት ። ያንም ምክር እንድተገብረው ተመክርሁ እርሱም ዝም ብለህ ንሥሐ እንደገባህ ሆነህ ታዘዘን ሕዝቡም እንዲህ ዓይነቱን ይወዳል ። በማለት የአንድ ወር ጸምና ጸሎት ተሰጠኝ ያን ጸምና ጸሎት ይገሮ ደብረ ሊባኖስ ለመቆየት በራሴ ምርጫ ስሄድ ሊጸም ሊጸልይ መጣ ሳይሆን የተባልሁት መናፈቁ ሊያስተምር መጣ ተብሎ ዘግናኝ የሆነ ድብደባ ተደበደብሁ

፡፡ እናስ ቤተ ክርስቲያን ሁልጊዜ ትመክራለች የተባለው እንዲህ ነው እንዴ ? በዚያውስ ላይ ቤተ ክርስቲያን ታስተምራለች የተባለው ማኅበረ ቅዱሳን ወይስ ቅዱስ ሲኖዶስ ?

በጣም ከሚያሳፍረው ነገር ደግሞ አሁን በቅርቡ የሥምዓ ጳድቅ ጋዜጣ ይዞት የወጣውን እንመልከት ቃሉ እንደሚከተለው ነው ፡፡ «መምህር ጽጌ ሥጦታው ከበደ ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሥርዓትና ቀኖና ውጭ ኑፋቁ በማራመዳቸው ቅዱስ ሲኖዶስ በሐምሌ 2/1990 ዓ.ም ጠርቶ ተግላጽና ቀኖና በመስጠት ወደ ደብረ ሊባኖስ ሄደው ቀኖናቸውን እንዲጨርሱ እና ከሊቃውንቱ እንዲማሩ ቢያዝም ግለ ሰቡ ግን ቀኖናቸውን ሳይጨርሱ እና ከሊቃውንቱም ሳይማሩ ይልቁንም በገዳሙ የኑፋቁ ትምህርት ሲያስተምሩ በመገኘታቸው እንደተባረሩ ይታወቃል» በማለት ዘግቧል ፡፡ /ሐምሌ 16-30/2002 ዓ.ም/

ከነዚህ አይቀር እንዲህ አድርጎ ሽምጥጥ ማድረግ ይሻላል ፡፡ ግን ቢያንስ ለገሊጽቸው ቢታዘዙ መልካም ነበር ፡፡ እኔና አብሮኝ የነበረው ጓደኛዬ ይህን ልናደርግ የምንወድ አልነበረንም ፡፡ ኑፋቁም አልተገኙብንም ንሥሐ የተሰጠንም እንኳ ስለ ኃይለኝነታችን ስለ ድርቅናችን በእንደዚያ ዓይነት አካሄድ ብንሄድ አደጋው የከፋ ስለነበር እኛን ለማለዘብ እንጂ የኑፋቁ ጉዳይ አልነበም ፡፡ ደግሞም ደብረ ሊባኖስ ላይ ያን ያህል የድንጋይ ናዳ የወረደብን የኑፋቁ ትምህርት ስናስተምር አልነበረም ፡፡ እንዲያውም «በሸንጎ ቢረታ ሚስቱን እቤት ሙታ» እንደሚባለው ዓይነት በሲኖዶስ ፊት የተሸነፈው ማኅበረ ቅዱሳን «ገመድ ባማረ ሥፍራ ወደቀችልኝ» እንደተባለው ሆነለትና የመጨረሻውን ግብሩን በእኛ ላይ ገለጠ ? የደብረ ሊባኖስ መነኮሳት በንኳንስ ሰው ሰይጣን ያማልዱ የለምን ? ከመደብደብስ ማስተማሩ የመጀመሪያ ሥራቸው ቢሆን ምናለበት ? ያም ባይሆን በሰላም ገዳማችንን ለቀህ ውጣልን ለምን አላሉም ?

የምንናገረው እውነት ቢኖር ደብረ ሊባኖስ የሄድነው እኔ ራሴ የት ብትቆዩ ይሻላችኋል ? ስንባል መምህር ገብረ ሕይወት የሚባሉ የወሎ ሰው የአዲስ ኪዳን የትርጓሜ መምህር ከገዳሙ ስለነበሩና ስለማውቃቸው ከእርሳቸው ጋር መቆየቱ ደስ ስላለኝ በእኔ ምርጫ ነበር እንጂ ሲኖዶስ አላዘዘም ነበር ፡፡ እንዲያውም ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ «ተባረክ ልጄ መልካም ነገር አራለቅህ በሉ ሂዱና እዚያው ቆዩ» በማለት በጀት ከጠቅላይ ቤተ ክህነት ተመድቦልን ሄድን ፡፡ ከዚህ ሌላ ምንም የምናውቀው ነገር አልነበረም ፡፡ ሆኖም ማኅበረ ቅዱሳን ግን የኑፋቁ ትምህርት አስተምረው ተባረሩ ማለቱ እስከመቸውም የማይፈወስ ኅሊና እንዳለው የሚያመለክት ነው ፡፡

ቅዱስ ሲኖዶስ ማንንም አላባረረም ፡፡ እናንተ ግን ለቤተ ክርስቲያኒቱ ሳይሆን ለራሳችሁ ሕልውና ስትሉ ዓለም ሁሉ ከሚታወክ እንድ ሰው ይሙት ብላችሁ

መምህር ገብረ ሕይወት ፡፡ የደብረ ሊባኖስ ገዳም የሐዲሰት ትርጓሜ መምህር ሊቅና እውነት የገባቸው ታላቅ አባት የአቡነ ቄርሎስ የቅርብ ወዳጅና የአንድ አገር ሰዎች ናቸው ፡፡ በሕይወታቸው አቡነ መርሐ ክርስቶስን የሚመስሉ የተረጋጋ መንፈስ የነበራቸው የተከሰሰንበትን ነገር በዝርዝር ስንነግራቸው ከመደበታቸው የተነሣ እንደ አባትነታቸው ላስተምራቸው ብለው ሳይሆን የተቀበሉን እናንተስ ልታስተምሩኝ መጥታችኋል ብለው እጅግ ታላቅ ትግትናቸውን የሳዩን አባት ነበሩ ፡፡

እንዲሁም በተመሳሳይ ሁኔታ ገና ወደ ደብረ ሊባኖስ ገዳም ከመሄዳችን በፊት ሊቀ ጉባዔ አባ አበሬም አንድ ነገር ተናግረው ነበር ፡፡ ስለመከሰሳችን ስናጫወታቸው «የሚያንገላቷችሁ ስለሚያውቁ ነው ፡፡ አሁንም አይዟችሁ ልጆቼ መቼም ይህቹ ቤተ ክርስቲያን አያልፍላትም እስቲ አሁን እናንተን በየትኛው ጥፋታችሁ ነው የሚያንገላቷችሁ? በማለት አስገራሚ ነገር ተናግረዋል ፡፡ እኒህ ሰው በጣም ምርጥ የሆነና የክርስቶስን እዳኝነት የሚያበሥር መልካም ሥነ ምግባር የተጎናጸፈ መጽሐፍ ጽፈዋል፡፡ የመጽሐፉ ስም «ትምህርተ-ሃይማኖትና ክርስቲያናዊ ሕይወት» የሚል ነው በማኅበረ ቅዱሳን ስቅ ይሸጣል ፡፡ እኒህም አባት በታሪክ መዝገብ ሊመዘገቡ ይገባቸዋል እንላለን ፡፡

ገደላችሁኝ ግን የሕያዋን አምላክ እግዚአብሔር የሞት ጣርን አጥፍቶ ዛሬም ለታሪክና ለምልክት በፊታችሁ አነሮኛል ። ስሙ የተመሰገነ ይሁን ።

ሌላው ደግሞ ።

አንድ ሰው ለማገልገል ከመቆሙ በፊት መስማት ማወቅ መመከር መቻል አለበት ። ትልቁ ችግር ሳይማሩ ለማስተማር መነሣት ሌላውን አላዋቂ ማድረግ ነው የተባለውስ ማን ነው ያልተማረው ? ከቅኔው ከዜማው ጀምሮ እስከ ኮሌጅ ድረስ ጊዜውን የሠዋው ማን ነው ? ውሻ የጮኸበት የሻገተ እንጀራ የበላ ማን ነው ? «አነ የኔታ ዕክሌ» አያሉ ስማቸውን ሽምድዶ መያዝና ከእግራቸው ሥር ተቀምጦ መማር የለማይና የምድር ያህል ይራራቃል ። የላይ ቤት የታች ቤት ትርጓሜ አያሉ መደስኮርና መማርም የምሥራቅና የምዕራብን ያህል ይራራቃል ። አዎ ሳይማሩ ማስተማር ሳያውቁ እንደ አዋቂ መምሰል በብዙ ባደነት ተሞልቶ ስለ ነገረ ሃይማኖት ምንም ዓይነት እውቀትና ብቃት ሳይኖር ቤተ ክርስቲያንን ከመሠረት እስከ ጣራው ድረስ መቆጣጠር አደጋ ነው ። ይህም ብቻ አይደለም አለመማሩ ሌላውን ኅብረተ-ሰብ እንደምናምን መቁጠርም ይሆናል ። ለቤተ ክርስቲያኒቱ ትልቁና የከፋው አደጋም ይህ ነው ።

እኛ የምናውቅ እስከ አሁን ድረስ በድብደባ በብዙ ስቃይ ያለ ሲኖዶስ ውሳኔ ከቤተ ክርስቲያናችን ስንገፋ እንጂ ተመክረን እምቢ ስንል አይተንም ስምተንም አናውቅም ። በደሴ በደብረ ብርሃን በባሕር ዳር በጎንደር በደብረ ማርቆስ በድሬዳዋ በሐረር በባሌ በአዲስ አበባ በሁሉም ከተሞች ያልተደበደበ አገልጋይ የለም ። ምክር ማለት ይህ ከሆነ ይሁን እንጂ እውነታው እንዲህ አይደለም እንዲህም ተደርጎም ታስቦም አያውቅም ።

መምከሩ አለ ከተባለስ እስቲ አሁንም እንመክር በአደባባይ እንወቅስ ችግራችን በሕዝብ ፊት ይነገረን ስሕተታችንንም እንወቅ ምናልባት እንደተባለው ሳናውቅ

ሳንማር ለማስተማር መድረክ ላይ ተንጠልጥለን ከሆነ ሕዝብንም በድለን እግዚአብሔርንም አሳዝንን ከሆነ ጥፋታችንን እንወቀው ?

ሸቆ «..... መቼም ኦርዮሳውያን መናፍቃንን በፖለቲካ ፕሮፓጋንዳ የሚችላቸው የለም ። እናም በማንችለው መንገድ አንዋጋም ይኼ መቼም ከጥንት ጀምሮ የተካነበት ነው ። ... ኦርዮስ ደግሞ ምያለሁ ተገዝቻለሁ ኦርቶዶክሳዊ ሆኛለሁ ። መናፍቃን መማል መገዘት እከሌ እንዲህ አርጎን ነው አጥፍቻለሁ ይኼ ልማዳቸው ነው ስልታቸው ነው» ስለተባለው ።

መናፍቃን በፖለቲካ ፕሮፓጋንዳ የሚችላቸው እንደሌለ ተገልጧል ። እነ«ዲያቆን» ያረጋል አበጋዝ መናፍቃን የሚሉበት መስፈርት ትክክለኛ ባይሆንም እውነተኛ የወንጌል ልጆች ፖለቲካ ፕሮፓጋንዳ የሚባለው አይገባቸውም ኦርዮስ «ወልድ በመለኮቱ ፍጡር ነው» በማለቱ የጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ከሦስት ጊዜ ያሳነሰ ጠርታ መክራዋለች ። እርሱ ግን በክህደቱ ጸና እናም ቤተ ክርስቲያን ከአንድነቷ አግልላለች ። እኛ ግን እንዲህ ያለ ክህደት የለብንም ፍጹም አምላክነቱን ፍጹም ሰውነቱን ቤዛነቱን እናምናለን ። ቅዱስ መጽሐፍንም ሳንሸቃቅጥ ብቸኛ መመሪያ ነው ብለን እናምናለን ። ክህደታችን የት ላይ ነው ? በእርግጥ በእግዚአብሔር ቃል ተከራክሮ የሚያሸንፈን የለም ይህ ድርቅናችን መቸውንም አይለቀንም እንዲለቀንም አንፈልገም ።

«ኦርዮስ ደግሞ ምያለሁ ተገዝቻለሁ ኦርቶዶክሳዊ ሆኛሁ ብሎ ነበር» ስለተባለው ። ደግሞ አንድ የሚያሳፍር ስሕተት ተፈጽሟል ። ለመሆኑ ኦርቶዶክስ መባል የተጀመረው ከመቼ ጀምሮ ነው ? ኦርዮስ የተወገዘው በ325 ዓ.ም ሲሆን ኦርቶዶክስ የሚለው ስም የመጣው ደግሞ በ451 ዓ.ም ገደማ ነው ይህም 451-325=126 ዓመት ይሆናል ማለት ነው ። ማኅበረ ቅዱሳን ግን ይህ ስያሜ መቼ እደተጀመረ አላውቁትም የሚጮሁትም በማያውቁት ነገር ነው ። ይህም ስያሜ የራሱ የሆነ ምክንያት አለው ። ማኅበረ ቅዱሳን እንዲህ ዓይነት

የተዛባ ታሪክ ሲናገር ይደመጣል ። ስሕተቱ ከታሪክ ብቻ ሳይሆን በነገረ ሃይማኖትም የከፋ ስሕተት አለባቸው ። እንዲህ የተሳሳቱ ሰዎች ሌሎችን ለመምከር መነሣታቸው የሚገርም ነው ።

፳፭ «..... ቅዱስ አትናቴዎስ እንዴ በታላቁ በኒቅያ ጉባኤ በአደባባይ በሜዳ የተወገዘውን እኔ በጓዳ አልቀበለውም..... ከተቀበለውም ያወገዘው ሲኖዶስ ብቻ ነው የሚቀበለው ብሎ አርዮስን ከነመልእክቱ መለሰው ። ሲኖዶስ ያወገዘውን ማንም ሊያነሳለት አይችልም ። በምንም ሁኔታ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊንቀሳቀስ አይችልም ። እንኳን ሲኖዶስ አንድ ግህን ያወገዘው» ስለተባለው ፡-

አርዮስ በአደባባይ ተወግዞ መለየቱ ትክክል ነው ። እንደዚያ ዓይነት ክህደት ይዞ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ሊቀመጥ አይገባውም ነበርና ። ከተወገዘም በኋላ ይመለስ ውግዘቱ ይነሣለት ቢባል በጊዜው የነበሩት መሪዎች በአንድነት ተወያይተውበት ይመለሳል እንጂ በአንድ ሰው ውሳኔ ሊመለስ አይችልም ። ይሁን ቢባል እንኳ የተመለሰበት ምክንያቱ ለሁሉም አባቶች ተዘርዝሮ ሊገለጥላቸው ይገባል ። «ዲያቆን» ዶክተር ያረጋል አበጋዝ ይህን ውግዘት ከእኛ ጋር በማንጸጸር አቅርቦታል ። በዚህ ዘመንም የተወገዙት መናፍቃን

⁵⁸ የካህን ውግዘት ፡- ካህነት በብሉይ ኪዳን ለሌዊ ልጆች ከእግዚአብሔር የተሰጠ የመቅደስ አገልግሎት ነበር ። በአዲስ ኪዳን ክርስቶስ በምትሻለውና በምትበልጠው መቅደስ በሰው እጅም ባልተሠራችው ቅድስተ ቅዱሳን ሊቀ ካህናት ሆኖ ለዘለዓለም ወደ እርሷ ገባ ተብሏል ። ከዚህ ባለፈ ደግሞ አማኞች ሁሉ የንጉሥ ካህናት ተብለዋል ። ይሁን እንጂ በቤተ ክርስቲያን አንድ ስሕተት ቢፈጠርና ከምክር በላይ ቢሆን ያን ሰው ከእውነት ሲወጣ ከእውነተኛች አማኞች ይለያል ። ሆኖም ስሕተት እንዳይሠራ በማንበር ገደብ ይጣልበታል ማለት ነው በእኛ ቤተ ክርስቲያን ያለው ዐሠራር ገን የተለየ ሆኗል ።

ከነውግዘታቸው በውጭ ይቀመጡ ማለትም ሊገቡ አይገባም በማለት ጠንክሮ ያለ መልእክት እስተላልፏል ። ከላይ እንደገለጥነው ማንም ሳይወገዝ በሥምዓ ጽድቅ ጋዜጣ ስማችን በክፉ ስለተጠራ ብቻ ጋዜጣው የሲኖዶስ ልሣን እንደሆነ ተቆጥሮ የተገፋን ሁሉ እንደተወገዝን መቆጠሩ ለምን ይሆን ? ዜና ቤተ ክርስቲያን ምንም እንዳልተፈጠረ በጥንቃቄ በመመርመር ያለፈውን ጉዳይ ቅሌት በተሞላበት ሁኔታ እውቀት በሌላቸው ሰዎች የተወራው ሁሉ በምን ተአምር ውግዘት ሊሆን ይችላል ?

፳፮ «..... እነ ሃይማኖተ አበው ከነሲኖዶስ ውግዘቱ ተመለሰ ገባ ግርግር ሁልጊዜ ለሌባ ስለሚመች» ስለተባለው ፡-

ሃይማኖተ አበው ትክክለኛ የቤተ ክርስቲያን ልጅ ሆኖ ለዚህ ዘመን ትውልድ አገልግሎት ያበረክት ዘንድ በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎድሎስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ የተከፈተ ማኅበር ነበር ። እናም ማኅበረ ቅዱሳን በራሱ የተሳሳተ አመለካከት ማኅበሩ የመናፍቃን ማኅበር እንደሆነ አድርጎ በጋዜጣ በመጽሔት አወጣው ። ሲኖዶሱ ግን ምንም ትንፋሽ ሳይል እንዲሁ አሰፈው ። በዚህን ጊዜ ሕዝቡ የጋዜጣውን መልእክት ተከትሎ ማኅበሩ ጋር ግጭት ፈጠረ በዚህ ምክንያትም ጉባዔውን በቤተ ክርስቲያን ማካሄድ አልቻለምና ሥራውን አቆመ ተወገዘ ማለት እንዲህ ነው ? ሲኖዶስ ያወገዛቸው በእግዚጊሽን ማዕከል ኮንፍራንስ ያካሄዱትን ሰባት መነኮሳት ብቻ ነው ። ከዚህ ውጭ ማንም አንድ ሰውም አልተወገዘም ከእኛ ይልቅ የተወገዙ ጳጳሳት ነበሩ እነሱም በሃይማኖት ሕፃኑ ምክንያት ነው ።

ስለሆነም «ከዲቂና እስከ ጽጽብና በክሕደት ጎዳና» ተብለው በጣም ዘግናኝ የሆነ የሕይወት ታሪካቸው በዜና ቤተ ክርስቲያን ተገልጦ ታውቆ ሲኖዶስ ተሰብስቦ የወሰነው ውሳኔ ነው ። ከዚህም በላይ አቡነ ዕክሌ ይባሉ የነበሩ አባት አቶ ኢዮሱ ተብለው ከአባትነት ማዕርጋቸው ወርደው በተራ ሰውነት

ተጠርተዋል ውገዘት ማለት ይህ ነው ። እኒህ አባት ተወግዘው በስደት አሜሪካን አገር ከቆዩ በኋላ ውግዘቱ በአደባባይ ሳይነሣ ምንም ሳይታወቅ መጥተው ሥራ ጀመሩ ይህ በእኛም በኩል ጥያቄ ሆኖብናል ።

እንዲያውም እኒህ አባት ለማጎበረ ቅዱሳን እንደቀኝ እጅ በመሆን የሚያገለግሉና ስሙንም ማጎበረ ቅዱሳን እንዲባል ያደረጉ ሰው ከመሆናቸውም በተጨማሪ እርሳቸው የጻፏቸውን መጻሕፍት በሁሉም እየሸጡላቸው ነው ። እኒህ አባት በአደባባይ ተወግዘው በጓዳ ገብተው ከማጎበረ ቅዱሳን ጋር አብረው ሊሠሩ ማጎበሩ ትንፋሽ አለማለቱ እርሳቸው እንደ አባል በመቆጠራቸው እንጂ በኑፋቄስ ከእኛ ይልቅ የከፋው የእርሳቸው ነበር ። እኛም የማጎበረ ቅዱሳን አባል ብንሆን ኖሮ ምንም አይነት ኑፋቄ ቢገኝብንም አንወገዝም ነበር ማለት ነው ። ይህ ሁሉ ስደትም አይደርስብንም ነበር ማለት ነው ። ምክንያቱንም እኒያ ጳጳስ የቤተ ክርስቲያኒቱ ልሣን በሆነው በዜና ቤተ ክርስቲያን ተወግዘው የተለዩ መሆናቸው የተገለጠ ሆኖ በጓዳ ገብተው ተቀባይነት ካገኙ ማለታችን ነው ። በተረፈ እነ ጽጌ እነ ሃይማኖተ አበው ተወግዘዋል ። የሚባለው አሰቧልታ በሥምዓ ጽድቅ ጋዜጣ እንጂ በሌላ በምንም የተተነፈሰ ነገር የለም ።

ሐቁ ይህ ሆኖ ሳለ አገር እንደተናደደ ዓለም እንደተናወጠ አድርጎና አስመስሎ እንዲህ የተወናበደ ጥናት ማቅረብና እንደ አርዮስ አይነት ክህደት እንደ

⁵⁵ የተወናበደ ፡ ሙሉ ቅጡ የጠፋበት ግራ የተጋባ ጥናታዊ ጽሑፍ ማለት ነው ። ማጎበረ ቅዱሳን የተማረ የሰው ኃይል አለው ማንም አይችልም ለመንግሥትም ያለጋል ትልልቅ ባለሥልጣናትም በአባልነት አሉበት እየተባለ ተሰብኮልን ነበር ። ግን መማር ማለት እንዲህ ያለ ጥናት ማቅረብ ነው ወይ ? ከዩኒቨርሲቲው ከኮሌጁ ከየትምህርት ተቋማቱ ሁሉ የሚመረቀው የማጎበረ ቅዱሳን አባል ነው ይባል ነበር ። ደግሞም ያረጋል አበጋዝ ከምሁራኖችና ከይክቶሮች አንዱ ነው ይባላል ። መንግሥትን የሚያሰጋው ለቤተ ክርስቲያን የጀርባ አጥንት ነው የሚባለው በዚህ አውቀቱ ነው እንዴ ? እኛ ደግሞ የመንግሥት ባለሥልጣናት ሳይኖሩልን

ተፈጠረ አድርጎ ለሕዝብ ማሰማት በሃይማኖት ስም ማወናበድ ይሆናልና መጠንቀቁ ይበጃል ። እኛስ ምንም ቢባል የምንሰማበት ጆሮም የለን አይሆንም እንጂ ቢሆን ስንኳንስ «ዲያቆን» ያረጋል ቀርቶ ሲኖዶስ አውግዘናል ቢልም የምንቀበለው ውግዘት አይደለም ። ምክንያቱም ማንነታችንንና አርቶዶክስነታችንን እኛው ራሳችን አስረግጠን እናውቀዋለንና ።

ደግሞም ሃይማኖተ አበው በሲኖዶስ እንደተወገዘ ተደርጎ በጥናቱ ከቀረበ በኋላ ውግዘቱ በሲኖዶስ ሳይነሳለት በብፁዕ ወቅዱስ እቡነ ጳውሎስ ፓትርያርክ ልዩ ፈቃድ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ እንዲያገለግል ሲደረግለት የተመለከተው ይህ ማጎበረ ፍርሐት አይሉት ቅንዓት ስለያዘው እንዴት አቡነ ጳውሎስ ብቻቸውን ሃይማኖተ አበውን ሊያስገቡት ቻሉ ? ይህ ጉዳይ ከዓቅማቸው በላይ ነው ። ሲኖዶስ ያወገዘውን ይቅርና አንድ ካህን ያወገዘውን ሰው አንድ ፓትርያርክ ሊመልሰው አይችልም በማለት ያለልክ በመንጠራራት ወርፏቸዋል ።

እንዲህ ይበሉ እንጂ እንዲህ ዓይነት ሥርዓት በየትም የለም ። መመለሱ አግባብነት ካለው አንድ አባት ብቻውን የማይቀበልበት ምክንያት አይኖርም ብቻ የተቀበለበት ምክንት የሚያሳምን ይሁን ። እንግዲህም ምልዓተ ጉባዔ እየተጠበቀ አንድ ሰው ዘመኑን ሁሉ ተገልሎ ይነር ማለት አይደለም ? ይህ የራሳቸው የነአንትና ሕግ እንጂ የቤተ ክርስቲያኒቱ ቀኖና አይደለም ። አትናቱዎስም እንደዚያ ያለበት ምክንያት የአርዮስ ክህደት የከፋና በአንድ ሰው ብቻ ሊታይ የሚገባው ባለመሆኑ ነው ። ደግሞስ አርዮስ ከልቡ ቢመለስ አትናቱዎስ ይከሰክለው ነበር ? ጉባዔ እስኪደረግስ ይጠብቀው ነበር ?

የፖሊስ ኃይል ሳያስፈልገን እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን ብቻ ይዘን እናገለግላለን ። ለወንጌል ቁጣር ሳይሆን መንፈስ ቅዱስ ያስፈልጋልና ።